

Odprte strani

Kakšna bo usoda Brda

Proti razkosanju, občina pa nasprotuje razprodaji tujcem

Ingo Paš

Če za delo ni dovolj domačinov, je hotel bolje zapreti.

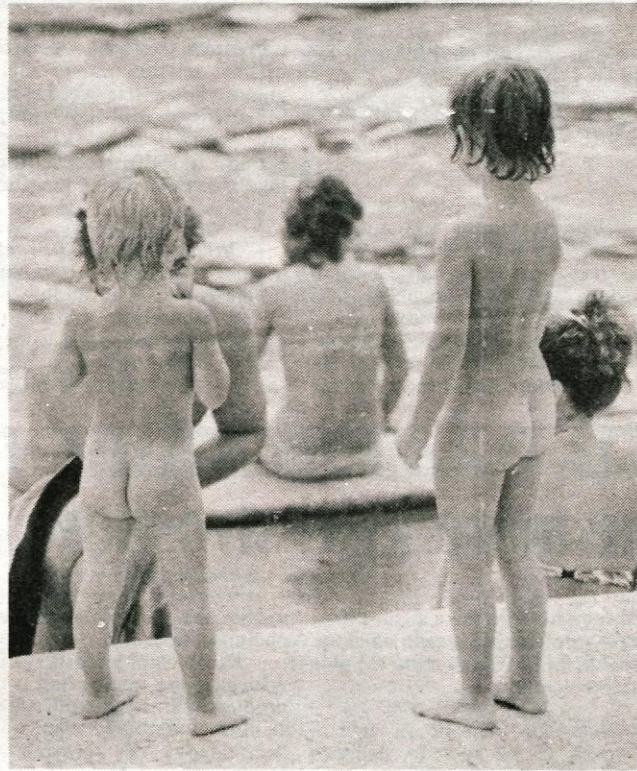

Kazenska ovadba proti vodilnim v holdingu Iskra Telekom

Zasebna firma v družbenem podjetju

Kranj, 26. julija - Povzetek kazenske ovadbe proti nekaterim vodilnim možem v holdingu kranjske Iskre Telekom, ki je iz uradnih predalov skrivnostno spolzel v novinarski članek, objavljen v Mladini, je pomagal, da so se v oddelku za zatiranje kriminalitete UNZ Kranj nehali izmikati vprašanju, kaj se v tej firmi grešnega dogaja.

Potrdili so, da so javnemu tožilstvu v Kranju junija podali kazensko ovadbo zaradi zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe proti F. Č., pomočniku glavnega direktorja holdinga Iskra Telekom za pravne zadeve, P. P., finančnemu direktorju v Iskri Železniki, B. K., glavnemu direktorju holdinga Iskra Telekom, in B. H., direktorju Iskre Inženiring. Več na zadnji strani.

Poletni dnevi in noči

Naj nas te dni še tako vznemirjajo z vestmi o podražitvi stanarin, o višjih cenah mesa in mleka, podražitvi električne energije, o dražjem prevozu z vlaki, o zapiranju in težkem stanju naših podjetij, o moratoriju za sečnjo gozdov, o ustavnih amandmajih, delu vlade in vlade v senči... Večina nas raje premišljuje o počitnicah, o tem, kako bomo preživeli tistih nekaj dni, ko nam ni treba v službo, ko se lahko posvetimo otrokom in drug drugemu, ko lahko za nekaj uric pozabimo na vsakdanje skrbi in spremeni-mo vsakodnevni ritem.

Pasji dnevi in tako imenovani kolektivni dopusti so tu, obmorski kraji, zdravilišča in planinske kočice so vsak dan bolj polni, tisti, ki pa nimajo denarja ali se jim ga zdi škoda za poležavanje na plažah, pa proste urice izkoristijo za izlete v naravo, pa tudi obiske kakšne od kulturnih, zabavnih ali športnih prireditev. V večini naših turističnih in tudi malo manj turističnih krajev so minuli konec tedna že pripravili vrsto prijetnih prireditev, mnoge pa pripravljajo tudi ta in naslednje konce tednov. Tako smo že lahko uživali ob čudoviti Blejski noči, planšarski noči na Jezerskem, srečanju "Pod bohinjno marelo", na prvem od škofjeloških poletnih večerov, na

kranjskih dnevih in večernih prireditvah, pa na številnih rekreativnih tekmovanjih od maratona Franje do teka okrog bohinjkega jezera. Vse, ki se radi zabavajo in uživajo v naravi, te dni iz Turističnega društva Sovodnj vabijo na praznik koscev v Novo Oselico, najmlajši se bodo povesečili na živ - žavu v Bohinjski Bistrici, v Bohinju pa bo konec tedna tudi klasični triatlon za tiste, ki uživajo v plavanju, kolesarjenju in teku. V Kranju si bodo poleg Kranjske noči ljubitelji kolesarstva lahko ogledali dirko "Po ulicah Kranja", ljubitelji šaha se bodo pomerili na mednarodnem šahovskem turnirju, v Radovljici pa bodo v soboto organizirali mednarodni plavalni miting. V naslednjih tednih pripravljajo na Bledu in v Bohinju kmečko ohcet, pa kresno noč in lovsko veselico.

Najrazličnejše prireditve večinoma pripravljajo turistična društva, pa tudi športna društva in kulturne organizacije, kjer je še vedno dovolj zanesenjakov, ki skrbijo, da turistom in domačinom vsaj konec tedna ni dolgčas in se lahko razvedrimo. Veliko obiskovalcev na vseh teh prireditvah pa je dokaz, da kljub številnim težavam in pomanjkanju denarja še vedno hočemo in znamo biti veseli. ● V. Stanovnik

Previdnost republiške vlade

Milejša prepoved sečnje?

Ljubljana, 25. julija - Republiški izvršni svet se je na seji v sredo ukvarjal predvsem s tremi pomembnimi vprašanji. Pomembno je obravnaval 2. julija letos sprejeti zakon o začasnih prepovedi sečnje v lastniško spornih družbenih gozdovih in s spremembami zakona, ki jih bo predlagal republiški skupščini na seji v ponedeljek, tudi priznal, da je bila takratna odločitev le nekoliko prehitra in premalo premišljena. Spremenjeni zakon naj bi izvil iz moratorija več kot 36 tisoč hek-

tarov gozdov cerkva, samostanov in verskih skupnosti in s tem začasno in delno rešil predvsem probleme v gozdnih gospodarstvih Bled in Nazarje, ki imata največ takih gozdov. Republiška vlada je na seji v sredo umaknila iz skupščinske obravnave tudi zakon, po katerem naj bi ustanoviteljstvo nad nekdanjimi SZDL-jevskimi časopisi prevzeli izvršni sveti, in bo za ponedeljkovo skupščino predlagala, da poslanci po hitrem postopku sprejmejo dopolnjeni veljavni zakon o jav-

nem obveščanju in za ustanovitelje glasil določijo skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Direktorje in urednike naj bi imenoval parlament, kolektivi pa naj bi k imenovanju morali dati le soglasje.

Vlada je bila tokrat bolj previdna tudi pri nekaterih drugih odločitvah. Nadaljnje sodelovanje slovenskih delegatov v zveznem zboru bo še temeljito proučila (seje v sredo so se udeležili po posvetu z dr. Francetom Bučarjem), zavrnila pa je predlog zakona, ki bi začasno ustavil vse reorganizacije v kmetijskih kombinatih, v katerih je tudi nekdanja zadružna lastnina. ● C. Z.

Vlada bo sofinancirala izgradnjo malih elektrarn

Dragocen vir energije

Ljubljana, 23. julija - Republiški sekretar za energetiko dr. Miha Tomšič je časniki seznanil z rezultati natečaja za pridobivanje energije iz alternativnih virov in racionalne rabe energije. Vlada bo sofinancirala izgradnjo 46 malih elektrarn.

Aprila je slovensko ministrstvo za energetiko razpisalo natečaj, v katerem so prvič javno razpisana energetska sredstva tudi za gradnjo malih elektrarn (dostop je bil energetske dinar na voljo le velikim elektrarnam, ki jih je gradilo elektrogospodarstvo). Industrijskih elektrarn, poleg tega pa še vlaganja v racionalno rabo energije. Na razpis se je prijavilo 137 interesentov, 92 za gradnjo malih vodnih elektrarn, iz in-

dustrije je prijavljenih 37 projektov, med njimi 10 industrijskih elektrarn za kombinirano proizvodnjo toplote in elektrike, prišlo pa je tudi nekaj prijav za informativno dejavnost in demonstracijske programe. Skupina stokovnjakov je glede na populnost prijav, investicijske dokumentacije in izpolnjevanje meril, ki jih je ugotovila posebna raziskavska Inštituta Jožef Stefan, prizgala zeleno luč polovici gradite-

ljev zasebnih vodnih elektrarn in tretjini industrijskih.

Več o pogovoru dr. Mihe Tomšiča z novinari, kjer je bila beseda tudi o gradnji energetskih objektov po rebalansu letošnjega plana, organizaciji (podržavljanju) energetskega gospodarstva, doselovanju z Avstrijo, Francijo in Hrvaško, zaprtju rudnika urana v Žirovskem vrhu, dražji električni energiji, preberite na 3. strani. ● D. Z.

ZANESLJIVOST, TRADICIJA, ZABAVA

40. GORENJSKI SEJEM
KRANJ, 10. - 19. 8.

kmetijska mehanizacija ● tuji avtomobili ● široka potrošnja ● vse za dom
večerni zabavni program s plesom

Loški borci v Franji

Škofja Loka, julija - Da bi kar najbolje povezoval svoje članstvo, je Občinski odbor zveze borcev v Škofji Loki sklenil, da bo v prihodnje pogosteje prirejal izlete in srečanja s člani drugih združenj po Sloveniji. Tako so 3. julija kar trije avtobusi loških borcev obiskali bolnico Franjo in muzej v Cerknem, dan pa so zaključili s tovariškim srečanjem na Ermanovcu. Avgusta bodo priredili za svoje člane in njihove svojece izlet na Vodiško planino. ● D. D.

SVETOVANJE
FINANČNE
AGENCIJSKE
IN DRUGE
STORITVE

Global Kranj, d.o.o.
64000 Kranj, C. LA 4
tel.: (064) 21-320
fax: (064) 28167

Z željami po uspešnejših, lepših in vedrejših dnevih se pridružujemo čestitkam občankam in občanom gorenjskih občin za praznike.

MERKUR Kranj
generalni direktor

Kranjčanke in Kranjčani!

Naši prostocarinski prodajalni PARTNER na Koroški 2 in MLADI POTROŠNIK na Gregorčičevi 8 bosta v petek, 27. julija, odprti do 23. ure. V soboto, 28. julija, bosta prodajalni odprti od 15. do 23. ure.

Za najmlajše obiskovalce KRANJSKE NOČI pripravljamo presenečenje v prodajali igrač na Gregorčičevi 8.

d.o.o. KRANJ
AVTOSOLA
Begunjska 10
tel. 064 26245
DEL. ČAS: OD 11. - 13. IN OD 16. - 18. URE

Prireditve ob prazniku občine Kranj

Kranjska noč in športna tekmovanja

Kranj, 25. julija - Ko je kranjska občina dobila novo vladno, je tudi imenovala 5-članski odbor za organizacijo občinskega praznika. Peter Tomazin, ki vodi odbor, je dejal, da je odbor imel malo časa za priprave, da pa se je kljub temu potrudil in sicer že precej ustaljeni program praznovanja osvežil z nekaterimi novostmi. Prireditelji tudi prosijo občane, da spoštujejo navodila redarjev in cestne zapore, ki so potrebne za izvedbo nekaterih prireditev (Kranjska noč, kolesarska tekmovanja), pa tudi to, da naj koristijo tudi nekoliko bolj oddaljena parkirišča, kakršno je med drugim v bližini sejmišča.

Praznovanje se bo začelo danes, v petek, z mednarodnim šahovskim turnirjem za Pokal Kranja. Tekmovanja bo v avli stavbe kranjske občinske skupščine, prireja ga šahovski klub Primskovo Kranj, sodelujejo pa šahisti iz Jugoslavije, Avstrije in Italije. Slovesen začetek bo ob 16.30, turnir pa bo trajal dva dni. Le pol ure kasneje, ob 17. uri, bodo v Čirčah odprli oskrbovalni center, ob 20. uri pa se bo začela Kranjska noč, ki naj bi trajala nekako do dveh ponoči. Na Titovem trgu bodo igrali Gašperji, na Maistrovem trgu bo za dobro razpoloženje skrbel ansambel Dixieland, na Trgu revolucije bo igrala in prepevala California, tod pa bo tudi modna revija, program za otroke in še kaj. Na parkirišču poleg gimnazije bo zagorel kres, na prireditvenem prostoru bodo stojnice, prireditelji pa obljublajo tudi dobro gostinsko ponudbo. Če bo danes, v petek, slabo vreme, bo Kranjska noč jutri, v soboto. Pa še tole: organizacijo Kranjske noči je tokrat prevzela zasebna agencija PAN, ki bo iz posla z gostinci in drugimi zagotovila tudi denar za plačilo ansamblov, za redarsko službo in za čiščenje mesta po končani prireditvi. In če se še nekoliko pomudimo pri petku, danes (od 9. do 19. ure) bo tudi kulturni maraton, ki ga v gradu Kieselstein pripravlja Zveza kulturnih organizacij.

Jutri, v soboto, bo otroški kolesarski kriterij, na katerega kolesarski klub Sava vabi otroke, stare do deset let. Prireditelj sprejema prijave pred začetkom "kriterija", ki se bo začel ob 17. uri. Start bo pred hotelom Creina, kolesarji bodo razdeljeni v dve skupini, na tiste, ki bodo imeli kolesa s prestavami, in na tiste "brez", sicer pa bodo prevozili tri kroge okrog Globusa in mimo stavbe občinske skupščine. Najboljši bodo prejeli praktične nagrade in priznanja, za vse udeležence pa je obvezna kolesarska čelada. Uro kasneje, ob 18. uri, bo večerni kolesarski kriterij, ob 20. uri podelitev nagrad in priznanj najboljšim, nato najprej promocija kasete Sabire Hajdarevič (Španske pesmi) in nato zabava do dveh ponoči.

V nedeljo ob 9. uri se bo začela mednarodna kolesarska dirka Po ulicah Kranja, na kateri bodo sodelovali kolesarji iz Avstrije, Italije, ZRN, CSR, Madžarske in Jugoslavije; ob 10.30 pa po pred stavbo občinske skupščine tudi nastop pihalnih orkestrorov iz pobratenih mest - Kranja, Železne Kaple in Fiumicella.

1. avgusta, ko kranjska občina slavi praznik, bo slavnostna seja zborov občinske skupščine, 4. avgusta bodo na Gorenji Savi smučarski skoki za Pokal Kranja, dan kasneje na isti skakalnici Thalerjev memorial, na Ledinah pa praznovanje 90-letnice Češke koč. ● C. Zaplotnik

Prireditve ob prazniku

Jesenice, 26. julija - Ob letošnjem občinskem prazniku, 1. avgustu, so v ponedeljek, 16. julija, že odprli razstavo starih grafičnih listov v Kosovi graščini, v petek, 20. julija, pa bo ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del članov likovne sekcije RELIK DPD Svoboda Trbovlje in članov likovnega kluba DOLIK v likovnem salonu DOLIK. V okviru občinskega praznika bo tudi nogometni turnir tri meje, naslednji teden pa slavnostna seja vseh treh zborov, tekmovanje za pokal mesta v balinanju, mednarodni lokostrelski turnir in teniški turnir. ● D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zasluga za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimesečje je 120,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v. d. odgovornega urednika), **Vilma Stanovnik** (šport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), **Danica Zavrl Zlebir** (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Stojan Saje** (družbene organizacije, ekologija), **Vine Bešter** (notranja politika, kultura), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo), **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Ivo Sekne** in **Mirjana Drakšler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekoč račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ob prazniku občine Kamnik

Kamniška barka plove v pravo smer

Kamnik, 24. julija - Kot je značilno za večino slovenskih občin, so v zadnjih dveh mesecih, ko so se zamenjale najvišje občinske strukture, tudi v Kamniku največ časa posvetili koordiniranju dela v skupščini, predvsem pa vzpostavljanju komunikacije med poslanci, ki izhajajo iz različnih strank in imajo različne poglede na prihodnost svoje občine. "Ob občinskem prazniku ne bomo predajali namenu nekih velikih novih objektov, kar pa še ne pomeni, da smo pozabili na potrebe po obnovi telefonskega omrežja, po novi lokaciji za deponijo odpadkov, storjeni pa so že tudi prvi koraki k oživitvi turizma v občini," je povedal Maks Lavrinc, predsednik SO Kamnik, sicer pa direktor Ideje iz Kamnika.

Gospodarske razmere so v Kamniku podobne slovenskemu povprečju, mogoče za kanček boljše, zaradi njihove strukture gospodarstva, res pa je, da tudi ljudje na čelnih pozicijah v podjetjih "novih razmer" niso pričakali nepripravljeni.

"Največji problem v naši občini je trenutno s komunalnim odpadki. Zaenkrat imamo sicer začasno deponijo odpadkov, vendar si že nekaj časa prizadevamo najti novo lokacijo, ki naj bi bila tudi ekonomsko utemeljena. To pomeni, da bomo morali iti skupaj s še eno

občino v ureditev tovrstnega objekta, saj je v Kamniku le 28.000 prebivalcev, ekonomsko upravičena pa je deponija za najmanj 50.000 prebivalcev.

Drugi problem je zastarelo telefonsko omrežje. Hkrati z obnovo le-tega smo postavili tudi novo telefonsko centralo in novi telefoni naj bi zacigngljali že konec leta. Vrednost te investicije je približno 9 milijonov Nemških mark, kar je za Kamnik in PTT precej velik zalogaj," je dejal Maks Lavrinc.

V Kamniku so uspeli rešiti tudi problem arboretuma Volčji Potok. V prihodnje naj bi se arboretum konstituiral kot podjetje in se tako usmeril tudi v pridobitniške dejavnosti, saj se sedaj, tak kot je bil, sa-

mega sebe ni mogel preživeti, s strani republike pa so tudi kar pozabili nanj. V okolici arboretuma nameravajo urediti nekaj turističnih objektov, vlagati pa nameravajo tudi v izgradnjo igrišča za golf, ki bi privabljalo predvsem goste z debelejšimi denarnicami.

"Kot občan in župan Kamnika bi želel, da bi naslednji praznik, čeprav skromno kot letošnjega, praznovali v večji gotovosti, kam plove slovenska barka, občinska gre v pravo smer, to lahko mirno zagotovim," je ob praznovanju občinskega praznika mesta Kamnik in hkrati obletnici vstaje na kamniškem območju zaželel svojim občanom njihov župan Maks Lavrinc. ● Igor Kavčič, foto: Jure Cigler

Problematika športnih objektov

Železarna ne more kriti stroškov

Jesenice, 26. julija - Člani jeseniškega izvršnega sveta so med drugim razpravljali tudi o problematiki vzdrževanja športnih objektov kopališča Ukova in hale v Podmežakli. Železarna ne more več plačevati stroškov ogrevanja in električne energije.

Športno društvo Jesenice in Zveza telesnokulturnih organizacij občine Jesenice sta sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo skupščine občine Jesenice in izvršni svet opozorila o perečem položaju športa in športnih objektov na Jesenicah. V zadnjem času je Športno društvo Jesenice kot upravljalec športnih objektov Podmežakla in kopališča Ukova v hudih težavah, saj jih je Železarna obvestila, da ne bo več pokrivala stroškov za ogrevanje tople vode v bazenu in

električne energije za športni park in za športno dvorano Podmežakla. Stroški ogrevanja vode in predvsem električne energije so tako veliki, da jih v okviru sredstev za telesno kulturo ni mogoče pokriti. Po podatkih Športnega društva Jesenice zahteva Železarna Jesenice za ogrevanje vode v bazenu 200.000 dinarjev, stroški električne energije pa znašajo okoli milijon dinarjev na leto, kar pomeni toliko, kolikor dobi telesna kultura od komunalne dejavnosti za vzdrževanje in sa-

nacijo vseh športnih objektov v občini na leto.

Ko so člani jeseniškega izvršnega sveta razpravljali o tej problematiki, so sklenili, naj se za normalno obratovanje kopališča Ukova del sredstev ali 100.000 dinarjev zagotovi iz sredstev komunalne dejavnosti za vzdrževanje komunalnih objektov splošne rabe, ostale stroške pa naj Športno društvo pokrije iz sredstev, pridobljenih od vstopnine.

Za pokrivanje stroškov električne energije v dvorani Podmežakla naj bi poskušali dobiti dodatni vir sredstev iz proračuna in dogovor z Železarno Jesenice, da še vedno pokriva del stroškov s tem, da Že-

lezarna Jesenice lahko uporablja športne objekte Podmežakla brezplačno za rekreacijo delavcev.

Izvršni svet občine, Železarna in Elektro naj bi se dogovorili o dolgoročni uporabi električne energije za športne objekte Podmežakla, obenem pa naj bi Športno društvo pripravilo program racionalizacije porabe električne energije.

Izdelali naj bi tudi analizo stanja in uporabe vseh športnih objektov v občini, vključno z lastništvom. Na Jesenicah naj bi tudi pripravili analizo stanja telesnokulturne dejavnosti v občini.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so med drugim tudi sklenili, da se v razreševanje problematike vključijo poleg Železarne tudi druga podjetja in podprli pobudo, da se za področje hokeja ustanovi podjetje. ● D. S.

Julija 415 subvencij k stanarinam

V Žireh vsak tretji stanovalec

Škofja Loka, 26. julija - Ko je občinski izvršni svet pred mesecem dni pristal na 125-odstotno julijsko podražitev stanarin (v naslednjih mesecih do konca leta pa po 15 odstotkov), je tudi zahteval poročilo Centra za socialno delo o prejemnikih subvencij k stanarinam. Iz poročila, ki ga je pretresal v torek, je razvidno, da število upravičencev v škofjeloški občini od leta 1988 skokovito narašča.

Leta 1985 je bilo upravičencev do subvencij k stanarinam 127 najemnikov družbenih stanovanj, naslednje leto 165, leta 1987 157, leta 1988 232, lani

379 in julija letos že 415. Socialna delavka Andreja Bogataj je povedala, da je razlog za takšno naraščanje vidno slabšanje socialnega položaja stanoval-

cev, ki zlasti letos množično izgubljajo delo ali ostajajo doma na prisilnih dopustih. Pogosto sta na istem oba zakonca. Največ upravičencev subvencij je na Trati, 130, v Škofji Loki in Podlubniku 71, v Žireh 61. Če te številke primerjamo s številom družbenih stanovanj na teh območjih, pa dobimo nekoliko drugačno sliko. V Žireh je upravičen do subvencije vsak tretji nosilec stanovanjske pra-

vice, drugod vsak peti. V Centru za socialno delo pričakujejo, da se bo število prosilcev za subvencije s podražitvijo stanarin še povečevalo.

Andreja Bogataj je tudi povedala, da imajo v Centru precej težav s pridobivanjem objektivnih podatkov o družinskih dohodkih prejemnikov socialnih pomoči. Pogosto je težko presoditi, kdo je pomoči resnično potreben, kdo pa si zboljšuje standard s popoldanskim delom, kdo se kaže revež, pa je lastnik nepremičnin in podobno. Predvsem iz podjetij dobivajo zelo pomanjkljiva mnenja oziroma podatke o vseh dohodkih družin. ● H. Jelovčan

Skupne seje zborov ni bilo

Jesenice, 26. julija - Za torek so bile na Jesenicah sklicane seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice. Zaradi nesklepnosti skupne seje ni bilo, zato delegati zborov združenega dela, zborov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora niso sprejeli predloga za podelitev občinskih priznanj 1. avgust, ne predloga odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pristojnosti, sestavi in delu skupščine občine Jesenice ter predloga o spremembah in dopolnitvah začasnega poslovnika skupščine občine Jesenice.

Delegati pa so se zbrali nato na ločenih sejah in med drugim razpravljali o poročilu predsednice izvršnega sveta Rine Klinarjeve, o uresničevanju projekta Karavanke in gradnje avtoceste, o analizi zaposlovanja, o programu dela zborov, o izločitvi Delavske univerze iz VIŽa Jesenice. Nekoliko se je zataknilo le pri skladu stavbnih zemljišč.

Ker ni bilo skupne seje, ki bi potrdila predlog komisije za občinska priznanja in odlikovanja, letos priznanj ne bodo podelili. Komisija je opravila svoje delo in predlagala podelitev priznanj Veri Dulminovi, Francu Legatu iz Žirovnice, Jaku Šmidu s Hrušice, Antonu Židanu s Kranjske gore in organizacijskemu komiteju Vitranc Kranjska gora. Na seji pa so med drugim sprejeli pobudo, naj se preuči politična rehabilitacija za pokojnega Franca Terseglava, profesorja jeseniške gimnazije. ● D. S.

Izjava Zveze dijakov Slovenije

Protestiramo zaradi odločitve vlade, ki je Skupščini RS predlagala rebalans republiškega proračuna, ki naj bi zmanjšal sredstva za družbene dejavnosti in spremenil njihovo namembnost za reševanje gospodarske krize.

S tem, ko bodo družbene dejavnosti, kljub slabemu finančnemu stanju, dobivale še izrazito manj sredstev, se bo breme reševanja krize ponovno prevalilo na pleča posameznika.

V predvolilnem boju so nekatere stranke (med drugim tudi stranke članice sedaj vladajočega Demosa) obljubljale izboljšanje položaja državljanov, ugotavljale pomen izobraževanja, konkretne poteze vlade pa kažejo, da se le-ta poslužuje »preverjenih« metod jugoslovanske vlade iz časa Mikuličeve vladavine. Na področju izobraževanja to pomeni znižanje prispevkov za regresiranje mladinskih potovanj, prispevek 1.600 din na leto za vsakega, ki bi hotel obiskovati srednjo ali višjo šolo (poleg tega bo, glede na ukinitve prispevkov šolam za amortizacijo, verjetno potrebno plačevati še razne prispevke, ki jih šola nujno potrebuje za normalno delovanje), znižanje že tako nizkih štipendij (trenutno samo za tiste, ki se šolajo za pedagoški poklic)...

Zgoraj navedeni predlogi restrikcij so v nasprotju s programom Zveze dijakov Slovenije, poleg tega pa osnutek programskih izhodišč nove vlade ne prinaša potrebnega zaupanja, da se bodo gospodarske razmere kratkoročno normalizirale.

Alenka Kunaver, predsednica Zveze dijakov Slovenije

Energetski dinar tudi zasebnim elektrarnam

Ljubljana, 23. julija - Polovica projektov za male zasebne elektrarne, prispele na razpis, je torej energetsko, ekonomsko, pa tudi ekološko utemeljena, za industrijske pa le tretjina, kar dokazuje še premajhno pripravljenost industrije na tovrstno varčevanje.

Male vodne elektrarne, ki jih gradijo zlasti zasebniki, pa tudi nekatera podjetja (na Gorenjskem denimo BPT Tržič, Alples Železniki in Železarna Jesenice), naj bi dajale po 24 milijonov kilovatnih ur električne energije letno, stale pa naj bi 80 milijonov dinarjev, od tega 37 milijonov iz energetskega dinarja. Z zdaj delujočimi 125 malimi elektrarnami bi energetski potencial letno pomenil 34 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar pomeni tri promile vse električne v Sloveniji.

Podoben razpis za energetska sredstva bodo jeseni ponovili, denar za tovrstne naložbe pa bo na voljo prihodnje leto. Potreben bo tudi rebalans plana, saj sredstva v energetsko blagajno dotekajo v energetsko blagajno dotekajo

Cena električne energije naj bi se s 1. avgustom povečala za 34,4 odstotka (medtem je delavski svet slovenskega elektrogospodarstva tudi že potrdilo povečanje), kar slovenska vlada na tihem podpira. V postopku pa je tudi sprememba tarifnega pravilnika, ki zmanjšuje popuste velikim odjemalcem. Tudi obračun elektrike za gospodinjstva naj bi bil v prihodnje diferenciran: za osnovno porabo naj bi bilo povečanje nižje, za velike porabnike pa bi bil domala dvakrat večji - podobno kot sedaj plačujejo obrtniki.

Rudnik urana Žirovski vrh je na priporočilo energetskega ministrstva za tretjino zmanjšal izkop. Da bi bili stroški rudnika, ki se mu obeta zaprtje, kar najnižji, so tamkajšnji delavci juljski kolektivni dopust podaljšali za ves avgust. Minister za energetiko dr. Miha Tomšič je novinarjem povedal, da je direktorji rudnika svetovali, naj za svoje delavce išče alternativno možnost zaposlitve. V Inštitutu za ekonomska raziskovanja pa je naročena študija o upravičenosti izkoriščanja tega rudnika.

prepočasi in jih je zdaj le 1400 milijonov dinarjev, torej le dve tretjini potrebnega. Naložena dejavnost je zato skrčena, tako se

denimo ustavljajo dela na daljnovodu Maribor - Avstrija, na HE Vrhovo, prevrednotiti pa bo treba tudi nekatere naložbe ekološke sanacije, ljubljansko toplarno in TE Trbovlje 3.

Na časninarski konferenci so spregovorili tudi o prihodnjem organiziranju slovenskega elektrogospodarstva. Obstajata dve možnosti: prva, da bi podžavili tretjino elektrogospodarstva (njegov distribucijski del), temu deležu ustreza tudi lastninski delež države; medtem ko je druga, da bi v celoti nacionalizirali elektrogospodarstvo, teže izvedljiva, vsaj dokler ne bo reorganizacije.

Dr. Miha Tomšič je novinarjem povedal tudi o sodelovanju v elektrogospodarstvu Avstrije in Francije, dotaknil pa se je tudi odnosov s hrvaškimi. Dejal je, da slednje noče odkupiti žirovskega urana za dogovorjeno ceno 56 dolarjev na litro, temveč vztraja pri pogodbeni 17 dolarjev za litro. Pričakujejo, da bo razlika doplačala hrvaška vlada. ● D. Z. Zlebir

Izjava Izvršnega odbora Sindikata novinarjev Slovenije

Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije je že opozoril na prenehanje poskuse spreminjanja zakona o določbah, ki določa naloge družbenopolitičnih skupnosti, s katerim bi ustanoviteljske pravice za izdajanje časopisov prenesli s nekdanje SZDL na skupščine oziroma na njihove izvršne svete, sedaj, ko vlada o tem ponovno razmišlja, in ko naj bi spremembe doživel republiški zakon o javnem obveščanju, to svoje opozorilo ponavlja. Prepričan je namreč, da je treba tako pomembne spremembe v zakonu izpeljati po normalnem in ne po hitrem postopku in da bi morali predlagatelji sprememb pri tem prisluniti tudi mnenju stroke. Zato poziva vlado, naj da spremembe zakona o informiranju - če so potrebne - v redni postopek in da k sodelovanju povabi tudi predstavnike novinarskih organizacij in časopisnih hiš.

Prenagljen predlog za podžavljenje medijev?

V naših poročilih iz dela slovenskega parlamenta smo že poročali o burnih razpravah in zapletih, ki jih je sprožil predlog zakona o prenosu ustanoviteljskih pravic iz nekdanje SZDL na izvršne svete oz. skupščine družbenopolitičnih skupnosti, naši bralci pa so bili tudi obveščeni o delegatskem vprašanju iz zadnjega zasedanja kranjske skupščine o položaju v Gorenjskem glasu. Bralce obveščamo, da bomo, takoj ko prejmemo ta delegatska vprašanja pripravil odgovor nanje in jih objavili, danes pa objavljamo stališča Izvršnega odbora sindikata novinarjev Slovenije ter stališča odbora Združenja slovenskih časopisov in revij pri sekciji za tisk Gospodarske zbornice Slovenije.

Stališča odbora združenja slovenskih časopisov in revij pri sekciji za tisk GZS sprejeta na seji odbora dne 24. 7. 1990:

1. Način oblikovanja sprejemanja zakona o javnem obveščanju je bil nesprejemljiv glede na doseženo prakso sodelovanja z vsemi »prizadetimi«, organiziranimi v GZS, in glede na pomembnost področja, ki ga zakon ureja.
2. Iz predlogov sprememb zakona, predloženih na seji zadnje skupščine, ugotavljamo, da gre za težnjo po politični prevladi nad mediji in kadri v njih, kar je v polnem nasprotju z volilnimi obljubami in programi strank, ki so se tedaj zavzemale za neodvisnost obveščanja in večjo tržnost tudi na tem področju.
3. Zakon o javnem obveščanju oz. njegove spremembe morajo omogočati vse možne oblike ustanoviteljstva in lastnine organiziranja in delovanja časopisnih podjetij. Spremembe naj težijo k večji liberalizaciji in manjšemu normativizmu tudi na tem področju.
4. Vprašanje družbene lastnine v medijih naj se ne rešuje preko prenosa ustanoviteljskih pravic na DPS, temveč v okviru splošnih procesov preobrazbe družbene lastnine. Zato naj se ne zavira prehod časopisnih organizacij v družbena podjetja (v skladu z Zakonom o podjetjih) in njihovega prilaganja pojemu poslovanja na trgu.

Predsednik Strokovnega združenja slovenskih časopisov in revij

Javno podjetje KOMUNALA Kranj, p.o. Ul. Mirka Vadnova 1

objavlja prosto delovno mesto VODJA EKONOMSKE ENOTE ČISTILNA NAPRAVA IN KANALIZACIJA

Pogoj: 7. stopnja tehnične smeri in pet let delovnih izkušenj. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom tri mesece.

Kandidati naj pošljejo vloge na naslov: Javno podjetje KOMUNALA Kranj, Komisija za delovna razmerja, Kranj, Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave oglasa.

RADIO KRANJ v ustanavljanju Trg revolucije 1, Kranj

Radio Kranj v ustanavljanju razpisuje prosta dela in naloge:

1. **STUDIJSKEGA TEHNIKA**
s končano visoko ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe elektro-tehniške usmeritve šibki tok ali elektronike in z najmanj tremi leti delovnih izkušenj na področju studijske tehnike.
2. **KOMERCIALISTA**
s končano visoko ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske usmeritve in najmanj dvema letoma delovnih izkušenj na področju tržnih komunikacij.
3. **NOVINARJA**
s končano visoko ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe družboslovne usmeritve in vsaj tremi leti novinarske prakse na radiu, glasovna primernost oz. usposobljenost.
4. **RACUNOVODJE**
s končano višjo stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske usmeritve in najmanj tremi leti delovnih izkušenj na področju računovodstva.

Za vsa delovna mesta bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo do 31. julija 1990 na naslov: RADIO KRANJ, Trg revolucije 1, Kranj.

Ob tem bi radi povabili vse, ki jih zanima delo na področjih radijske tehnike, novinarstva in glasbe k honorarnemu sodelovanju!

Nova vlada realnejša do LTH v Vincarjih

Povabilo v münchensko livarno

Škofja Loka, 26. julija - Škofjeloški izvršni svet je že ugriznil v predvolilno kislino jabolko, ki nosi nalepko LTH-jeve Orodjarne in livarne v Vincarjih. Po razpravi na njegovi torkovi seji namreč lahko sklopemo, da je šlo ob spomladanskih nasprotovanjih predlogu ureditvenega načrta za tehnološko-ekološko sanacijo livarne - tudi v stari vladi - res predvsem za predvolilni golaž, kajti odnos do nameravane prenove livarne je zdaj mnogo strpnejši in realnejši.

Novi izvršni svet se je v torek predvsem informativno seznanil s problematiko LTH v Vincarjih, konkretno bo o predlogu ureditvenega načrta sklepal drugič. Že zdaj pa slutimo, da bo načrtovani prenovi livarne prižgal zeleno luč in predlog poslal najbrž že na septembrsko zasedanje občinskega parlamenta. Sprejel je tudi poudarilo direktorice podjetja Mirjam Jan-Blažič, ki predstavnice izvršnega sveta 4. avgusta vabi na ogled podobne livarne v Münchnu, ki je dograjena po istem principu, kot je mišljen za Vincarje. Izvršni svet predlaga direktorici,

naj na ogled povabi tudi zastopnika škofjeloških Zelenih in kranjanov, ki so bili pred meseci najbolj goreči nasprotniki razvoja LTH v Vincarjih oziroma zagovorniki izselitve tovarne izpod gradu.

Predsednik škofjeloške vlade Vincencij Demšar je uvodoma dejal, da izvršni svet problema v enem mesecu gotovo ne bo mogel rešiti, če ga prejšnji niso uspeli v enajstih letih. Franc Mohorič pa je menil, da zahtevam krajanov, ki se strinjajo samo z ekološko sanacijo, ne bo mogoče ugoditi, saj se ekološke obnove livar-

ske proizvodnje ne da speljati brez tehnološke posodobitve in širitve zidov (znotraj tovarniške ograje), o čemer jasno govori tudi stališče skupine SEPO. Po njegovem si bo občina nakopala veliko večji problem, če jim bo razvoju onemogočila, saj denarja za preselitev nima. Franci Mlinar je spomnil na to, da je livarna rasla s krajem, da so se ljudje, ki so zdaj njeni najgorečnejši nasprotniki, kasneje priseljevali. Po njegovem razvoja tovarne ni mogoče omejevat z administrativnimi ukrepi. Ludvik Leben je podvomil, da bi bil prostor, ki ga zdaj zaseda tovarna, posebno dragocena pridobitev za škofjeloški turizem. Milko Okorn pa je dejal, da je treba videti alternativne rešitve prostora pod gradom, preden pride do odločitve o sanaciji livarne. Mana Veble iz Zavoda za družbeni razvoj je dejala, da tovarna po sanaciji ekološko ne bi

bila več sporna (mnenje SEPO), lepša bi bila tudi na pogled, glavni problem je enosmerni promet prek Kamnitega mostu. Dejala je tudi, da podobnega vzorca vpetosti livarne v naselje ni treba iskati samo v Nemčiji; ETA Cerkljani je s pomočjo tujega partnerja v enem letu uspešno opravila podobno sanacijo svoje livarne. Tone Jenko, predsednik komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora, pa je povedal, da je po meritvah žveplovega dioksida v zraku samo približno petina plod industrije, da so glavni onesnaževalci skupne kotlovnice in zasebna kurišča in da je bil zrak 1986. leta najbolj onesnažen v Podlubniku, kjer sploh ni industrije. Dejal je tudi, da v škofjeloški občini kar 75 odstotkov družbenega proizvoda ustvari industrija, ki nima denarja za preusmeritve, še manj za preselitev cele tovarne. ● H. Jelovčan

Zakona o gozdarskem moratoriju in o tisku ponovno v skupščini

Vlada predlaga omilitev gozdarskega zakona

Ponedeljkova skupščina naj bi odločila, ali bodo gozdarji spet lahko sekali v nekdanjih cerkvenih gozdovih.

Ljubljana, 25. julija - Nekatero prehitre in premalo premišljene odločitve, ki so v zadnjih tednih izzvale precej ostre reakcije v slovenski skupščini in tudi v javnosti, so bržkone vplivale na to, da je bila republiška vlada na seji v sredo nekoliko previdnejša. O tem, ali naj se slovenski delegati še udeležujejo seji zveznega zbora, bo še temeljito premislila, odločanje pa je odložila na sejo, ki jo bo vodil predsednik Lojze Peterle (v sredo je bil namreč na obisku na avstrijskem Koroškem). Vlada je tudi zavrnila predlog Slovenske kmečke zveze iz Savinjske doline, da naj bi z zakonom preprečili vsako reorganiziranje kmetijskih in živilsko-predelovalnih kombinatov, v katerih je tudi zadružna lastnina, in sklenila, da naj to vprašanje razreši zakon o združenih.

Sicer pa se je republiška vlada na seji v sredo ukvarjala predvsem z dvema aktualnima zakonoma: z "zakonom o tisku" in z zakonom o začasnih prepovedih sečnje v lastniško spornih gozdovih. Zakon o "moratoriju" je skupščina prevzela že na seji 2. julija, vendar se je v manj kot enem mesecu izkazalo, da je bil pripravljen premalo strokovno in brez natančne ocene o možnih posledicah in da je zajel preveč gozdov. Če bi zakon obveljal, bi nekatera gozdna posestva, med drugim tudi blejsko, morala skoraj povsem ustaviti sečnjo lesa, nastali bi gospodarski, socialni in tudi drugi problemi, na katere so v nekaterih okoljih opozorili tudi s protestnimi stavkami. Ker je vlada uvidela, da je zakon o začasnih prepovedih sečnje v lastniško spornih družbenih gozdovih zajel preveč gozdov, je na seji v sredo zakon ponovno obravnavala in ga nekoliko omilila: predlog pa naj bi po hitrem postopku sprejeli že na ponedeljkovi seji republiške skupščine. Spremenjeni zakon naj bi iz časne prepovedi sečnje izvzel več kot 36.000 hektarov cerkvenih gozdov in tako rešil iz največjih težav pred-

vsem gozdni gospodarstvi Bled in Nazarje, ki sta imeli največ takšnih gozdov. Moratorij bo še vedno veljal za 141.000 hektarov gozdov, izpad sečnje pa se bo zaradi omilitve zakona zmanjšal za 252.000 na 202.000 kubičnih metrov, izpad "blagovne proizvodnje" pa 232.000 na 190.000 kubičnih metrov. Da gozdna gospodarstva ne bi izkoristila omilitve zakona, bo vlada postrčila nadzor sečnje v nekdanjih cerkvenih gozdovih, ne samo zaradi črke zakona, ampak predvsem zato, ker tudi cerkev želi, da se krivice popravijo in da se izvetje moratorija ne bi izkoristilo za pretirano sečnjo. Vlada ne predvideva dodatnih sredstev za morebitne izgube v gozdnih gospodarstvih, z zakonom pa je sprejela obveznost, da bo zagotovila denar za najnujnejša gozdnogozdarska dela.

Drugi zakon, ki zadnje čase razvema strasti in o katerem je razpravljala izvršni svet na seji v sredo, je "zakon o tisku", s katerim je vlada predlagala skupščini, da bi že na seji 18. in 19. julija določila za ustanovitelje nekdanjim SZDL-jevskim glasilom izvršne svete družbenopolitičnih

skupnosti. Družbenopolitični zbor in zbor občin sta predlog zakona že uvrstila na dnevni red, zbor združenega dela pa ne. Ker je tudi skupščinska zakonodajna pravna komisija dala o predlaganem zakonu negativno mnenje, se je vlada na seji v sredo odločila, da zakon umakne in da skupščini že za ponedeljkovo sejo predlaga drugačno rešitev - dopolnitev zakona o javnem obveščanju, s katero bi ustanoviteljske

obveznosti in pravice do glasil, ki so bila nekdanj pod okriljem SZDL, sprejele skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Postopek imenovanje direktorjev in urednikov bi bil enak, kot je bil doslej, le s to razliko, da bi vlogo SZDL zamenjal parlament. Kolektiv bi dajal samo soglasje k imenovanju; če pa soglasja ne bi bilo, bi parlament kljub temu lahko "postavil" direktorja in urednika. ● C. Zaplotnik

Pogovor z direktorji

Jesenice, 26. julija - V ponedeljek, 23. julija, je predsednica izvršnega sveta skupščine občine Jesenice Rina Klinar povabila na delovni pogovor direktorje jeseniških podjetij, predstavnike bank, zavarovalnic in nekaterih drugih, da bi se seznanili s problematiko, s katero se srečujejo v jeseniški občini.

Uvodoma je predsednica opozorila na sedanji gospodarski trenutek jeseniške občine, kjer so gospodarski rezultati vedno bolj zaskrbljujoči: pada fizični obseg proizvodnje, raste brezposelnost, 1. avgusta se bo začel prvi stečajni postopek v občini. Zato je z delom že začela delovna skupina za pripravo socialnega programa v občini, saj je problematika delovnih mest med najbolj perečimi v občini.

Ugotovili so, da je nemalo pozornosti treba nameniti tudi izobraževanju vodilnih in vodstvenih delavcev, skrbi za stanovanja in kadrovsko politiko ter tudi z drugačnim delovnim časom razreševati težave, ki jih imajo. V razpravi so sodelovali številni direktorji, ki so predstavili razmere v svojem delovnem okolju, tako v Železarni, kjer poteka proces temeljite preobrazbe v moderno, z razvitim svetom primerljivo podjetje, pa v Elimu, gozdnem gospodarstvu, Elektru, Gorenjskih oblačilih, trgovini... Opozorili so tudi na možnost, ki jih nudi projekt Karavanke ter nujnost, da v podjetjih sodelujejo z delegati v občinski skupščini.

Prvi delovni pogovor je bil uspešen, zato bodo s tako obliko medsebojnega sodelovanja pri izvršnem svetu skupščine občine Jesenice še nadaljevali. ● D. S.

(Ne)dejavnost Konjeniškega kluba Triglav Bled

Lesce - Hipodrom pod Lescami ima takšno lego, da ga je s ceste, ki vodi proti Sobcu, Bledu in Bohinju skoraj nemogoče prezreti. Jahalni šport vse bolj popularen in pogled na hipodrom mnoge turiste navdaja z upanjem, da si bodo na letnem oddihu lahko privoščili tudi tovrstno rekreacijo. Na hipodromu pa potem ugotovijo, da ponudbe jahanja za turiste tu ni. Prav tako velik je tudi interes za vključitev v jahalno šolo, vendar KK Triglav Bled tudi te ne organizira. Vzroki?

Stane Krainer, predsednik Konjeniškega kluba je povedal, da klub sicer deluje, saj vsako leto organizira dve kasaški konjski dirki. Če bi v klubu hoteli organizirati jahanje za turiste in jahalno šolo, pa bi morali na hipodromu redno zaposliti nekoga, ki bi se ukvarjal s to dejavnostjo, za kar pa klub nima dovolj denarja. Člani kluba so zaposleni drugod in zato nimajo časa za takšno dejavnost. Od podpredsednika kluba Andreja Rističa smo izvedeli naslednje: »Konjeniški klub je ponudil sodelovanje blejskim hotelirjem v tem smislu, da bi hoteli financirali kader za poučevanje jahanja, klub pa bi omogočil redno ponudbo jahanja za hotelske goste. Vendar pa se hotelirji temu vabilu niso odzvali. Nekaj jahanja turistom sicer nudimo, vendar je to neorganizirano in odvisno predvsem od volje in časa posameznih lastnikov konj. Klubske konje nimamo, mnogi lastniki pa svojo konja nočejo oddajati, saj je dobrega športnega konja za to navsezadnje škoda. Zlastno je, da turisti od nas ponavadi odhajajo razočarani, saj imamo tu odlične možnosti za jahanje po hipodromu in po terenu zunaj njega.«

Tudi nekateri ostali člani Konjeniškega kluba so pritrtili, da je za odsotnost ponudbe jahalne šole in turistične jahanja krivdo iskati v tem, da ni prišlo do dogovora o sodelovanju med klubom in hoteli na Bledu. Dodajajo pa, da težavam kluba v precejšnji meri botrujejo tudi nesoglasja med samimi člani.

Suzana Adžič

Praznik v Podbrezjah

Podbrezje - Prebivalci krajevne skupnosti Podbrezje v kranjski občini praznujejo svoj krajevni praznik 25. julija. Letos ga bodo označili konec tedna s spominsko svečanostjo pri spomeniku talcem na Jurčkovem klancu pri Bistrici. Tam bo v soboto, 28. julija, ob 20. uri proslava s kulturnim sporedom, v katerem bodo nastopili pevci iz Podnarta. Slovesnosti se bodo udeležili domačini, med njimi tudi gasilci in mladinci, na prireditvi pa vabijo tudi okoliške prebivalce. Praznovanje v Podbrezjah bodo zaključili v nedeljo popoldne, ko bo ob novem teniškem igrišču družabno srečanje krajanov. ● S. Saje

Krvodajalska akcija v Radovljici

Radovljiška organizacija Rdečega križa vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo v torek, 31. julija, na Bledu. Odvzem krvi bo od 7. do 13. ure v tamkajšnjem zdravstvenem domu. Vabijo vse, ki se počutijo zdrave in želijo pomagati bližnjemu. Bolnišnicam in drugim zdravstvenim ustanovam namreč tudi poleti manjka krvi, zato bodo darovalcev sredi poletja še toliko bolj veselili.

Nakupovalni izlet v Avstrijo

Društvo upokojencev Kranj nudi možnost prevoza z avtobusom na poldnevni nakupovalni izlet v Avstrijo. Vse svoje člane in druge upokojence, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva, vabijo, da se udeležijo izleta, ki bo v četrtek, 9. avgusta, z odhodom ob 7. uri izpred kina Center v Kranju. Prijave sprejema društvo vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure, na Tomšičevi 4. Skrajni rok za prijavo je 6. avgust.

Kranj, julija - 82-letna Marija Jenko iz Kranja je ljubiteljica eksotičnih rastlin. Predlani je za okrogel jubilej od svojih otrok dobila v dar cvetočo orhidejo (fanelopsis) s 16 cvetovi. Ko smo jo minuli teden obiskali, je bila žlahtna rastlina odeta v nič manj kot 29 cvetov. Marija nam je natanko razložila, kako neguje dragoceno cvetlico, ki ji najbolj prija topla in vlažna kuhinjska atmosfera. Drži se navodil iz priručnika za sobno cvetje, zaliva in streže z gnojilom, k cvetenju razkošju pa je najbrž pripomogla tudi ljubezen, ki jo Marija čuti do rož. Z nemalo obžalovanja nam je pokazala cvet, ki se bo zdaj osul. - Foto: G. Šinik

V Gorenjski bolnišnici bodo segli po ukrepih za preživetje

Zdravstva z varčevanjem ne pocenimo

Zaradi finančne nezmožnosti gospodarstva in zmanjšanja proračunske porabe se tudi zdravstvu vse slabše piše. Kako bodo stiskali pas v gorenjskih bolnišnicah, govori njihov direktor SLAVKO OSREDKAR.

Jesenice, 24. julija - V Gorenjski bolnišnici vedo, kaj sta racionalizacija in prisilno varčevanje, saj program dela bolnišnice (ki je odraz obsega pravic in ravni zdravstvenega varstva) že nekaj let ni finančno pokrit. Opuščajo pravočasno obnavljanje aparatov in redno vzdrževanje, kaj šele da bi lovili korak s sodobnimi dognanji v medicini, razen kolikor zdravniki sami obnavljajo svoje medicinsko znanje.

Zdaj so razmere v zdravstvu še ostrejšje, zadelo vas bo novo varčevanje. Kaj pričakujete?

»Povsem razumljivo je, da se slabše gospodarske razmere odražajo tudi v dejavnostih, kot je zdravstvo. Nelogično pa je, da hkrati, ko zmanjšujemo sredstva za zagotovljeno zdravstveno varstvo, ne zmanjšujemo tudi obsega zdravstvenega varstva. To je tudi razlog, zakaj izvajalci letos nismo bili pripravljeno podpisati pogodb. Plačnik, zdravstvena uprava, še vedno računa na rezerve v zdravstvu. Ne trdim sicer, da teh nikjer ni, zagotovo pa jih ni toliko, da bi pokrile razkorak med finančnimi potrebami in možnostmi. V Gorenjski bolnišnici smo izračunali, da nam bo po metodologiji vrednosti zdravstvenega programa (menujemo jo kar Tothova metodologija po avtorju, na Gorenjskem pa smo izračunali po svoje) letos zmanjkalo 13 odstotkov denarja. Seveda ob tem, da smo imeli izgubo lani, letos

v prvem četrtletju, vse pa kaže, da bo tudi v drugem.«

Ze večkrat so od zdravstvenih ustanov terjali zmanjšanje programa dela. Je to mogoče?

»Tehnično je, vendar to pomeni, da bodo z zakonom zagotovljene pravice zdravstvenega varstva le na papirju. Bolnišnica lahko zmanjšuje program dela tako, da se zmanjša potreba po bolnišničnih storitvah. Tega sveda ne more doseči sama, pač pa s spremenjeno delitvijo dela v zdravstvu sploh, z uvajanjem novih metod dela, novih zdravil, ali pa če se zmanjša število prebivalcev. Lahko varčuje tudi z zapiranjem oddelkov. Toda to pomeni, da mora nekdo drug prevzeti njeno delo. Če denimo zapremo oddelke na Jesenicah, morajo bolniki v Ljubljano, to pa je za plačnika trenutno dražje.«

Je na Jesenicah po zaprtju otološkega oddelka pričakovati ukinitve še kakega oddelka?

»Ne, za zdaj smo zaprli le otološki oddelke, in vse kaže, da ga ne bomo več odprli. Namesto tega smo okrepili specialistično ambulantno delo. Pač pa v bolnišnici varčujemo drugače, za vse programirane storitve bo poslej daljša čakalna doba. Sicer pa bomo ob polletnem obračunu glede na finančno stanje predlagali nekakšne ukrepe za preživetje, takšne, ki bodo kar najmanj prizadejali paciente. Ukrepi bodo aktualni zlasti novembra in decembra, ko bo zmanjkalo denarja.«

»Ne, za zdaj smo zaprli le otološki oddelke, in vse kaže, da ga ne bomo več odprli. Namesto tega smo okrepili specialistično ambulantno delo. Pač pa v bolnišnici varčujemo drugače, za vse programirane storitve bo poslej daljša čakalna doba. Sicer pa bomo ob polletnem obračunu glede na finančno stanje predlagali nekakšne ukrepe za preživetje, takšne, ki bodo kar najmanj prizadejali paciente. Ukrepi bodo aktualni zlasti novembra in decembra, ko bo zmanjkalo denarja.«

Ne bodo cehe za varčevanje konec koncev vendarle plačali bolniki?

»Ze zdaj bolniki občutijo zdravstveno krizo, čeprav zdravstvo dela na videz normalno. Čutijo pa jo tudi zdravstveni delavci. Zdravstvo z varčevanjem lahko le navidezno poceniš, ima pa lahko trajnejše posledice. Manj zdravil, krajša ležalna doba v bolnišnici in podobni ukrepi zdravstvu privarčujejo denar, ljudje pa so zaradi tega lahko dlje bolni. Varčevanja se v zdravstvu ne moremo lotiti brez sodelovanja zdravnikov, ki bodo najbolje presodili, kolikšna je pravišna mera, ki bolniku ne bo škodila.«

Z novo ureditvijo zdravstva od začetka leta je bilo videti, da ne bo finančnih težav, zdaj pa se stopnjujejo. Kako gledate na to?

»S prehodom financiranja zdravstva na republiko je bilo pričakovati, da se bomo otresli vsaj problema likvidnosti. Do aprila je že bilo tako. Zadnji čas pa smo primorani najemati posojila. Dvanajstine ne pritekajo več redno, kar je med drugimi tudi rezultat slabše plačilne sposobnosti izvenregijskih porabnikov.« ● D. Z. Žlebir

Gasilsko društvo Naklo

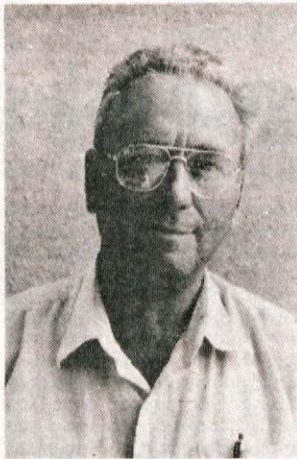
Novo vozilo ob jubileju

Naklo, 24. julija - Minulo nedeljo so v Naklem proslavili 80-letnico svojega gasilskega društva. Praznik so označili z več prireditvami in ob enem predali namenu nov gasilski avto. Ob skrbi za opremljanje so v društvu namenili veliko pozornosti izobraževanju članstva, zlasti mladine.

Velik požar na Mihelčevi in Urhovi domačiji pred dobrimi osmimi desetletji je spodbudil Naklance, da so zbrali denar za ročno brizgalno. Nato so oktobra 1910. leta ustanovili svoje gasilsko društvo, ki je ob ustanovitvi združevalo 33 mož.

»Danes ima GD Naklo,« priveduje njegov predsednik Vinko Gale, ki je na tej dolžnosti že dobro desetletje, v društvu pa je od 1952. leta, »158 članov. Najsposobnejši med njimi sestavljajo tri operativne desetine, kar šest pionirskih desetini deluje pod mentorstvom Jožeta Markiča, imamo pa tudi starejše člane in članice. Veliko pozornosti namenjamo gasilskemu izobraževanju mladih, zato smo v preteklosti poslali na tečaje za mentorje 5 gasilcev. Leti skrbijo za delo s pionirji-gasilci v domači šoli. Dobri rezultati tega dela so vidni tudi na gasilskih tekmovanjih; na letošnjem občinskem tekmovanju so mlajši pionirji osvojili 1. mesto, starejši pa so zasedli 3. mesto. Razen tega smo poskrbeli za usposabljanje članov, od katerih so trije opravili tečaj za nižje častnike, pet pa jih je pridobilo naziv častnika. Tudi člani in mladinci redno sodelujejo na tekmovanjih in vajah.«

Kot sodnik za gasilsko športna tekmovanja Vinko Gale še posebej dobro ve, kako pomembna so tekmovanja za utrjevanje pridobljenega gasilskega znanja. Obenem se kot poveljnik sektorja, v katerem so gasilska društva od Naklega do Podbrezja, dobro zaveda nujnosti izmenjave izkušenj in dogovorov za usklajeno delo v primeru potrebe. Čeprav doma

že dolgo ni bilo večjega požara - letos so imeli le štiri gozdne oziroma travniške požare, pa je pozorna ogroženost Naklega z okolico kar precejšnja, saj so tod tako kmetije kot industrijski objekti in skladišča ter prometnice.

»Prav zato smo v društvu stalno skrbeli za primerno opremljenost,« poudarja predsednik Gale, ki s ponosom pove: »Pomembna pridobitev je novo gasilsko vozilo, ki smo ga predali namenu ob praznovanju 80-letnice delovanja društva. Praznik je bil tudi priložnost za organizacijo letošnjega srečanja gasilk iz kranjske občine in za pobratenje z GD Teharje iz celjske občine, s katerim nameravamo sodelovati na vseh področjih. Ob jubileju je Gasilska zveza Slovenije pohvalila naše društvo z odlikovanjem I. stopnje, kar bo velika spodbuda za nadaljnje delo in razvoj društva.« ● S. Saje

Društvo za boj proti sladkorni bolezni v Kranju

Bolezni, ki ne boli, ne jemljemo zadosti resno

Kranj, julija - Sladkorna bolezen ne izbira: v kranjski občini je za njo obolelo že 4000 ljudi. Bolniki ji ob pomoči zdravnikov lažje kljubujejo, če jo poznajo. Pot do samozdravljenja torej vodi skozi znanje, doslednost, disciplino... Pri vsem tem bolnikom pomaga tudi njihovo društvo. V Kranju ga vodi MIHA LOGAR.

Kot nam je povedal, se je društvo lani ubadalo predvsem s predavanji o učinkih sladkorne bolezni, prirejali so tudi izlete, v domovih upokojencev pa so poskrbeli za ustanovitev klubov sladkornih bolnikov. Za osebe in svoje oskrbovancev v domovih v Kranju, Predvoru in Trziču so pripravili tudi predavanje o diabetični hrani, saj je tovrstna osveščena zlasti pri svojih precej nizka. Dietna hrana se mnogim ostarelim v domovih ne zdi ravno okusna, zato jih svojci tolažijo z raznimi priboljški od doma, ki so navadno le olje na ogenj sladkorni bolezni.

»Zdravniki se zoper sladkorno bolezen borijo s terapijo, zdravili, priporočajo strogo dieto in dajejo druga navodila za zdravo življenje,« je povedal Miha Logar. »S tem hočejo pravi čas vplivati na sladkorno bolezen, kajti pri teh bolnikih se tudi ostale bolezni težje zdravijo. Veliko bolnikov premalo resno jemlje svojo bolezen, saj jih ne opominja z bolečino, ne držijo se dovolj dosledno zdravniških navodil, kar ni ravno v prid izboljšanju zdravja. Priporočamo vključitev v društvo sladkornih bolnikov, kjer slednji na predavanjih in pogovorih s strokovnjaki dobijo veliko informacij o pravilni prehrani in načinu življenja pri tej bolezni. V društvu lahko tudi izrazijo svoja opažanja, lahko sodelujejo s

svojimi predlogi, njihov glas pa se bo slišal prav do svetovne organizacije sladkornih bolnikov. V Kranju smo že dali kopico predlogov glede proizvodnje in prodaje dietne prehrane in rezultati so že opazni. Tako so v trgovinah lično urejene police z dietnimi prehrarnimi proizvodi. Pričakujemo, da bo v Kranju kmalu začela delati tudi restavracija z dietnimi jedmi. Z živili smo se tudi dogovarjali o uvedbi specializirane prodajalne. Napravili smo tudi anketo v hotelskih restavracijah, menzah delovnih organizacij, šol in vrtcev, kako je tam z dietno hrano. Proizvajalci pa nam žal še niso prisluhnili - kranjska mlekarina na primer, kjer mlečni izdelki za nas še vedno vsebujejo preveč maščob.« ● D. Z. Žlebir

Eva Škofič - Maurer

CIRKUŠKA UMETNOST KOT VSAKA DRUGA

Škofja Loka - Počitnice za Eva Škofič - Maurer niso počitnice kot za vse druge študente. Zanj je to čas nastopanja, nabiranja izkušenj, spoznavanja vseh razsežnosti poklica, na katerega se pripravlja zdaj že nekaj let v Sovjetski zvezi: Eva bo estradna in cirkuška umetnica.

Kot lastovke se vračajo - ne sicer zgodaj spomlad - pač pa na začetku poletja. Odletijo iz daljnih krajev, kjer se šolajo, da bi mesec ali dva spet globoko vdihnile vonj domačih logov in to globoko, da bi se tega, kako vonjajo domača drevesa in travniki, domače gore in vode, spominjale dolge mesece, ko so vse ure pravzaprav namenjene študiju. Eva Škofič - Maurer je ena takšnih lastovk, ki se na poletje znova pojavi v domačih logih. Pravzaprav ne prihaja na počitnice, pač pa na delo. Sliši se morda nenavadno, toda tako pač je.

"Kot bi živela dve življenji," pravi, "v Leningradu, kjer študiram, je od jutra do večera le študij, praktični ni časa za nastope. Doma imam sicer počitnice, nekaj dni si res vzamem oddiha, toda vmes nenehno tudi nastopam in za nastope je treba biti v dobri telesni kondiciji, nenehno je treba imeti v mislih kaj novega, kako recimo popestriti kakšno točko."

Eva Škofič - Maurer v Leningradu študira režijo na Akademiji za gledališče. Tja se je vpisala po štirih letih moskovskega šolanja na šoli za cirkuško umetnost. Zdjaj se je že navadila začudenih obrazov, kadar beseda doma nanese na njen študij. Toda ni tako malo ljudi, ki ne bi poznali znamenitega moskovskega cirka in njegovih umetnikov. Začuden so bili pred leti tudi v Moskvi, saj je bila Eva sploh prva Jugoslovanka, ki se je kdajkoli vpisala

Eva Škofič - Maurer Foto: Tihomir Pinter

v njihovo šolo. Tudi zanj so veljali enaki pogoji kot za vse druge - treba je bilo narediti kar težke sprejemne izpite in uspela je. Uspela je tudi prebrati Kulturno skupnost Slovenije, da je po štiriletni šoli vredno nadaljevati šolanje še na akademiji v Leningradu.

"Še tri leta šolanja so pred menoj. V primerjavi z leti, ki so minila, niti ni tako veliko. Še malo, pa bom, upam vsaj, dobila diplomu cirkuške in estradne umetnice." In kaj bo potem? Težko bi bilo primerjati recimo zahtevno raven kakšnega moskovskega cirka in cirkuških aren, ki včasih pripotujejo v naša mesta. Ti tretjerazredni cirki tudi niso vplivali na Evino željo nastopati kot umetnica v cirku. Srečala se

je pač z najboljšimi, prevzela jo je arena in šla je vprašati, kako se postane cirkuški umetnik.

"Takrat sem hodila še v osnovno šolo, svetovali so mi, naj jo končam in naj potem pridem v Moskvo. No, naredila sem prej še nekakšen ovinek, na pomorski šoli v Piranu sem diplomirala navtiko."

Pa si ni premislila zaradi neugodnosti, ki jo navadno občutijo drugi v tem še vedno predvsem moškem poklicu: za krmilom ladje je res le izjemoma videti žensko. Želje po nastopanju v umetniškem poklicu so bile močnejše, pa je odpotovala v Sovjetsko zvezo, da bi spoznala skrivnosti še drugega prav tako izjemnega poklica. Evina posebnost oziroma spe-

cializacija je klovnada. Klovna-

nada? "Res se nenavadno sliši, toda to študiram. Gre za umetnost kot vsako drugo, le vzgajeni nismo v tem, da je cirkuška umetnost umetnost kot vsaka druga. Zdjaj nastopam po Gorenjskem na raznih prireditvah, v zaprtih prostorih ali na prostem. Ljudje me sprejemajo različno, otroci bolj neposredno, odrasli so bolj zapeti, boje se kontaktov, traja nekaj časa, da se sprostijo in sodelujejo ob mojem nastopu. Nekaj časa pač traja, da se spoznajo, kaj pripovedujem. Spretnosti, ki jih obvladam, so le zunanji okvir za misli, čustva, ki jih posredujem ljudem. Ni tako pomembno, ali zaplešem ciganski ples z rutko, ki je v mojih rokah lahko igračka ali pa prijatelj, s katerim se pogovarjam, poglavito je sporočilo, ki ga s kretnjami, z obrazom pošiljam ljudem. Čustva ljudje sprejemajo na ta način in so hvaležni za takšna sporočila. Podobno je tudi pri drugih točkah, ko nastopam kot klovn ali kaj drugega."

Visokoraslo dekle, zdaj doma iz Škofje Loke, v vsakem svojem nastopu pripoveduje s toplino temnih oči, s kretnjami, plesnim korakom in kar je še drugega v pahljačasto razprtih nebesedni govornici umetnika vse tisto, kar želimo videti in razumeti, slišati in verjeti na odru, v areni - pa je tako vseobsegajoče in sega preko odra do nas. ● Lea Mencinger

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - Danes, v petek, 27. julija, bo v gradu Kieselstein od jutra do večera, od 9. do 19. ure tekel kulturni maraton pod naslovom "Za otroško radost".

V galeriji Globus se z novimi deli predstavlja akad. slikar Henrik Marchel.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava starih grafičnih listov Alpski svet. V razstavnem salonu Dolik je odprta skupinska razstava likovnih del članov Relika iz Trbovelj in Dolika z Jesenic.

DOVJE - Jutri, v soboto, 28. julija, bo ob 18. uri v kulturnem domu na Dovjem odprta razstava slik udeležencev planinske slikarske kolonije Vrta 90.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v petek, soboto in nedeljo od 9.30 do 17. ure.

KAMNIK - Sinoči, 26. julija, je bila v razstavišču Veronika v Kamniku odprta razstava akademskega slikarja Rajka Čubra. Razstava bo odprta do 18. avgusta.

RADOVLJICA - V nedeljo, 29. julija, ob 20. uri bo v Lescah pred restavracijo Center (ob slabem vremenu pa v restavraciji) Večer s predicami in folklorno skupino KUD Triglav iz Srednje vasi v Bohinju.

V nedeljo, 29. julija, ob 20.30 bo v okviru Festivala Radovljica 1990 v cerkvi koncert orglarja Franza Zebingerja, v torek, 31. julija, ob 20.30 pa bo v radovljiški graščini nastopil Kecses Trio s sopranistko Martho Judit.

V prostorih Ljubljanske banke so na ogled slike akad. slikarja Albina Polajnarja.

BLED - V okviru prireditve 8. Mednarodne poletne akademije za staro glasbo Bled Antiqua 1990 bo v ponedeljek, 30. julija, ob 21. uri v cerkvi na otoku orglarski koncert Franza Zebingerja.

V torek, 31. julija, ob 17. uri bo pod stopniščem Blejskega otoka svečana otvoritev festivala IDRIART Bled. Nastopili bodo Slovenski madrigalisti. Ob 19. uri bo koncert v otoški cerkvi, na katerem bosta poleg madrigalistov nastopila violinist Miha Pogačnik in čembalistka Elisa Freixo. Ob 20.30 bo ponovitev koncerta.

ŠKOFJA LOKA - Danes zvečer, 27. julija, ob 19. uri bo na Mestnem trgu v Škofji Loki nastopila folklorna skupina iz Haarlema na Nizozemskem.

V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je na ogled razstava likovnih del akad. slikarke Jasne Kozar - Hutheesing. Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava Stalna galerijska zbirka.

V Kurnikovi hiši je na ogled razstava o delu koroškega bukvnika Andreja Šuštra Drabosnjaka.

NASTOP NIZOZEMSKÉ FOLKLORNE SKUPINE

Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka nam je sporočila, da bo v petek, 27. 7. 1990, ob 19. uri na Mestnem trgu v Škofji Loki, imela nastop folklorna skupina iz Haarlema na Nizozemskem. Predstavili bodo nizozemske, slovenske in srbske ljudske plesne programe, program pa bo trajal dve uri in pol. Nastop je organiziran v okviru škojloških poletnih večerov in to bo druga prireditev le-teh. Pripravila pa sta ga Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka in Turistično društvo Škofja Loka. Prireditve je povezan tudi z otvoritvijo prenovljenih prostorov turističnega društva. Vljudno vas vabijo na ogled te prireditve, ki se je bodo udeležili tudi gostje slovenske izseljenske matice. ● M. Č.

KRANJSKI ZBORNİK

Kranj, julija - Po ustaljenem petletnem obdobju je skupščina občine Kranj izdala VII. zbornik, ki je bil predstavljen širši javnosti 28. junija. Uredil ga je uredniški odbor, ki ga je vodil Jakob Vehovec, likovno pa oblikoval inž. arh. Matija Suhadolc. Obsega 348 strani.

Zbornik je razdeljen na večje številne sklopov, kot prvo je področje gospodarstva. Vida Prinčič Gorjanc obravnava značilnosti gospodarskih gibanj v občini Kranj v letih 1985 do 1989. Prispevek kljub nespodbudnim gospodarskim rezultatom v obravnavanih letih opozarja na prizadevanja, kako bi zboljšali gospodarstvo občine. Janez Tavčar je prikazal Razvoj kmetijstva v občini Kranj v letih 1953 do 1990. V članku ugotavlja, da je kmetijstvo po letu 1952 močno napredovalo in se je usmerilo na pridobivanje mleka, vzrejo goveje živine in pridelovanje krompirja. Skupna kmetijska proizvodnja je na nekaterih sektorjih narasla celo 4- do 5-krat, kar je odraz dobre tehnične opremljenosti družbenega zasebnega sektorja ter strokovnega dela v Gorenjski kmetijski zadruzi in Kmetijsko-živinskem kombinatu Gorenjske. Janez Kopač v sestavi Kmečke obveznosti na območju Mestnega ljudskega odbora Kranj v letih 1945 do 1952 na podlagi arhivskega gradiva ugotavlja, da se je v tem času še velik del prebivalcev na Kranjskem območju ukvarjal s kmetijstvom. Obdelal je obvezne oddaje in obvezne odkupe kmetijskih pridelkov. Samoprispevi in njihova vloga v razvoju občine Kranj je naslov prispevka Janeza Gradisarja. Leta 1964 so začeli za zadovoljevanje skupnih družbenih in komunalnih potreb razpisovati samoprispevke. V 25 letih je bilo razpisanih 45 referendmov za samoprispevek. Avtor pojasnjuje, za kakšne namene so bila porabljena tako zbrana sredstva, vključno z deleži sredstev gospodarskih organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti. Franc Puhar govori v članku Gospodarski vzpon Kranja v letih 1981 do 1986 o prehodu iz obrtništvu na industrijsko proizvodnjo v času med obema vojnama in drugi industrializaciji Kranja po letu 1945. Industrijski razvoj v času po prvi svetovni vojni je omogočil zaposlitev povečanega števila prebi-

valstva tudi s podeželske okolice. Po drugi svetovni vojni je velik industrijski razvoj presegel demografske moči območja, kar je imelo za posledico stihijski prihod delavcev iz nerazvitih območij Slovenije in Jugoslavije. Vse to se je odrazilo tudi v strukturi kranjskega prebivalstva.

Naslednji sklop prispevkov se nanaša na kulturno podobo Kranja. Stanko Šimenc obravnava v članku Povojna literarna podoba Kranja pisce, ki so bili rojeni v občini Kranj ali so živeli v njej. Ugotavlja, da so se uveljavili v vseh slovenskih revijah za književnost in kulturo in v nekaterih tujih, v zbornikih in v samostojnih delih. Stilni razvoj njihovih del se giblje v številnih odtenkih med tradicijo in avantgardo. Nekaj teh ustvarjalcev se je povzpelo v sam vrh sodobne slovenske književnosti. Matija Logar je prispeval članek Prešernovo gledališče po letu 1945. V njem obravnava status gledališča od njegove ustanovitve leta 1945, ko je začelo kot amatersko, po 1950 bilo nekaj časa poklicno, nato do 1987 polpoklicno in od tedaj dalje se začneja ponovno oblikovati kot poklicno gledališče. Marjan Dolgan govori o Kranju v Pregljevem pripovedništvu. V letih 1922 do 1925, ko je bil pisatelj Pregelj profesor na kranjski gimnaziji, je napisal romana Bogovec Jernej ter Simon iz Praš. Obe deli se dogajata v Kranju. Avtor poudarja, da Pregelj v njih zaradi Prešernovega in Jenkovega delovanja Kranj visoko povzdiguje, po drugi strani pa ga enači s kramarskim sejmščem. Ljubo Ravnikar, Življenje in delo, je naslov prispevka Barbare Boltar. V njem obravnava celotno življenjsko pot slikarja, ki je po vojni, ko je postal profesor na kranjski gimnaziji, naslikal številne akvarele z motivi iz Kranja in njegove okolice. V prispevku je poudarjen Ravnikarjev poetični realistični izraz, ki je značilen za njegove akvarele in krajine

ter likovno moč in dokumentarno vrednost njegovih del.

Beba Jenčič obravnava Leopolda Layerja (1752 - 1828), njegovo življenje v Kranju, slikarstvo, je nanj vplivalo ter slikarjeva dela, ki se hranijo na območju občine Kranj. Poudarja, da sta bila Layer in njegova delavnica na prehodu iz 18. v 19. stoletje najbolj delavna in tudi najbolj znana na Kranjskem. Znani avtor razprav in člankov o zgodovini fotografije Mirko Kambič je zbral nove prispevke k biografiji Janeza Puharja (1814 - 1864), izumitelja fotografije na steklo. V njih odkriva Puharjeve prednike, ki jih ugotavlja v Kranju do leta 1640 in z novimi dejstvi njegovo slovensko narodno pripadnost.

Prispevki Kranjskega zbornika, ki obravnavajo zgodovino kranjskega območja začenejajo z rimsko dobo. Andrej Valič obravnava rimsko kamnito grobnico v Šenčurju pri Kranju, ki so je naključno odkrili na nekdanjih njivah, na zahodni strani vasi. Srednji vek je zastopan s tremi prispevki. Božo Otošec obravnava v razpravi Šenčur in okoliški kraji v srednjem veku na osnovi listinskega gradiva in urbarjev zgodovino Šenčurja in okoliških vasi v srednjem veku. Majda Zontar govori v prispevku O obdobju fevdalizma na šenčurškem območju o zemljiškogospodski posesti, obveznostih podložnikov in njihovem socialnem položaju na šenčurškem območju v 18. in v prvi polovici 19. stoletja. V srednji vek posega tudi prispevek Dušana Kosa O zgodovinskem razvoju naselja goriškega kota. Z retrogradno analizo franciscejskega katastra in s kombinacijo drugih virov išče nastanek in razvojne stopnje obravnavanih vasi. Milana Krišlja je pritegnila preteklost nekdanjih sedmih mlinov ob mlinščici, kije bila speljana od Tupalič do Visokega do leta 1966, ko je velika povodenj porušila jez v Tupaličah. France Puhar nas v

članku Obrtništvo v Kranju od rokodelskih cehov do danes vodi skozi različne oblike organiziranosti obrti in različne stopnje razvitosti do današnjega časa. Jože Zontar obravnava Razvoj podeželskih občin na kranjskem območju. Prispevek sega od njihovih zametkov v 18. stoletju do leta 1941. V njem prihajajo zlasti do izraza načrti preurejanja občin na Kranjskem ter po prvi svetovni vojni v Sloveniji. Poudarja pa tudi velik pomen občine, kot enega glavnih temeljev za lokalni razvoj.

Prispevek s področja zgodovine, ki je vezan na mesto Kranj, je v tem zborniku le eden. To je zapis Vinka Demšarja o znani kranjski meščanski družini Pirc, ki je opravljala skozi več generacij barvarstvo obrt. Prispevek Ceneta Avgušтина o ljudski arhitekturi obravnava razvoj kmečke stanovanjske arhitekture na kranjskem območju.

Čas druge svetovne vojne obravnava šest prispevkov, največ se jih nanaša na šenčurško območje. Franc Benedik prikazuje v članku Narodnoosvobodilno gibanje v Strazišču in okolici polet gibanja leta 1941, zaradi vdora gestapa v organizacijo OF je sledil hud upad. Delo na terenu je oživelo konec leta 1942, toda razvijalo se je v težkih okoliščinah vse do konca vojne. V obsežnem prispevku Šenčur z okolico v narodnoosvobodilnem boju obravnava Franc Štefe nastanek odborov OF in priprave na oroženo upor, ustanovitev Koroške partizanske čete, posledice t. im. Kumerdajevе izjave, okupatorjevo nasilje, delovanje političnih organizacij ter nastanek in delovanje domobranstva. Zarko Bizjak v članku Olševki v NOB na podlagi življenjepiso in pisnih izjav vaščanov opisuje širjenje narodnoosvobodilnega gibanja v vasi in njeni neposredni okolici, ki je dosegla višek od poletja 1943 do poletja 1944.

Marjan Masterl je v spomin okroglnemu tehniku Lojzetu Dežmanu napisal članek Tehnika Jošt,

ki je bila v Zgornji Kokri. Opisal je njeno delovanje do uničenja januarja 1945 in pomen ciklostilnega tiska. Janko Osol govori o Voglah v prvem letu narodnoosvobodilnega gibanja. Vladimir Žumer pa o Voklem v narodnoosvobodilnem gibanju 1941 do 1945. Avtor poudarja aktivno sodelovanje prebivalstva z OF in partizanskim gibanjem do spomladi 1944 ter velike spremembe po ustanovitvi domobranske postojanke v Voklem, julija 1944.

Posebno poglavje v zborniku predstavljajo članki s področja družbenih dejavnosti. Franc Lebar nas ob spoznanju, da je izobrazba zaposlenih tesno povezana z razvojem gospodarstva, seznanjanja z razvojem srednje šole Iskra in njenem pomenu in vplivu na posodobitev učnih procesov.

Pomembno kulturno pedagoško vrednoto v Kranju predstavlja kranjska glasbena šola, ki je lansko leto praznovala 80-letnico. O nastanku in delovanju, uspehih in prenekanterih težavah šole, ki se je razvila v moderno glasbeno ustanovo, nas seznanja prispevek, ki ga je napisal Peter Škerjanc. Šolstvo v Šenčurju in okolici do leta 1945 je obdelal Jože Ciperle. Šolska dejavnost v Šenčurju je stara, saj segajo začetki pouka že v konec 18. stoletja. Prispevek nas podrobno seznanja s kadrovskim, prostorskim in učnim uspehom osnovnih šol v Šenčurju, Voklem in na Olševku. Dr. Mario Kocjančič je napisal prispevek Zdravstveno varstvo in zdravstveno stanje v Kranju. Gre za nadaljevanje prispevkov o zdravstveni problematiki, ki jih je avtor objavil že v prejšnjih zbornikih. Po začetnem poglavju, ki podaja gibanje in strukturo kranjskega prebivalstva, je zgoščeno opisan historiat kranjskih zdravstvenih ustanov vse do leta 1936, ko so v Kranju odprli Zdravstveni dom. Ob koncu je avtor nakazal še predloge in možnosti

za izboljšanje zdravstvenega stanja kranjskih občanov. Kranj se ponša tudi s precejšnjim številom vrhunskih športnikov. Razmere v kranjskem vrhunskem športu v zadnjih letih je po posameznih panogah temeljito obdelal Borut Farčnik. Obsežen del prispevka je namenjen tudi kranjski športni rekreaciji.

Povsem na koncu zbornika je Janez Kopač prispeval dokaj obsežen kronološki pregled dogodkov v kranjski občini v letih 1986 do 1989 in to iz vseh področij, od političnega preko gospodarskega, do kulturnega in športnega.

Za zaključek lahko poudarimo, da je zbornik zelo pester, da prinaša obilo novega gradiva iz številnih področij in da odpira tudi nova vprašanja. Na ta način se uvršča Kranj med mesta, ki uspešno nadaljujejo svojo zgodovinsko tradicijo.

Majda Zontar

TOVARNÁ POHIŠTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA
V PREZIDIJU
VEČNAMENSKE
DVORANE PFC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVO

ZA PRIJETNO POČITJE
IN UDOBNO
V VAŠEM DOMU

TV SPORED

PETEK

27. julija

9.00 TV mozaik
9.00 Spored za otroke in mlade
9.25 Delfin Flipper
9.50 Boj za obstanek
10.15 Napadalnost in razdiralnost: Družina in nasilje, izbor. oddaja TV SA
11.40 Video strani
15.35 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 TV mozaik
Safari v mestu poljudnoznanstvena serija
18.40 Spored za otroke in mlade, Pet prijateljev, angleška nanizanka
19.05 EP Video strani
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.50 Vreme
19.54 Zrcalo tedna
20.15 Rumena reka, japonsko-ki-tajska dokumentarna nadaljevanka
21.10 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
21.55 TV dnevnik
22.15 Poletna noč
Dragi John
Upor obešenec, španska nadaljevanka, To je ljubezen, angleška nanizanka
0.20 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi
19.05 Ansambel Jožeta Burnika, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Koncert moskovskega državnega orkestra
21.00 Skupščinska kronika
21.30 Satelitski programi

TV Zagreb

9.50 TV koledar
10.00 Francoščina, ponovitev
10.30 Risanka
11.00 Poročila
11.05 Poletni program
14.35 Poletni program
15.30 TV dnevnik
15.50 Program plus, ponovitev
18.00 TV dnevnik
18.20 Številke in črke
18.40 Poročila za goste iz tujine
18.45 Noro, norejšje, norišnica, humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 V Cityju, angleška nadaljevanka
21.00 Mesec sije, show program
21.45 TV dnevnik
22.05 Kronika dubrovnških poletnih privedev
23.05 Poročila za goste iz tujine
23.10 Program plus, nočni program
1.20 Extra program plus
3.25 Poročila

SOBOTA

28. julija

8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
Radovedni Taček: Medved
9.20 Zlata ptica: Car in lončar
9.30 Moja družina in ostale živali, angleška serija
10.25 Zgodbe iz školjke

15.45 Video strani
15.55 Poletna noč
18.00 TV dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Iz tujih kuhinj
18.40 Spored za otroke in mlade: Cvetlične zgodbe
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.54 Utrip
20.15 Zrebanje 3 x 3
20.20 Zmagovalec, francoski film
22.35 TV dnevnik
23.00 Poletna noč
Dragi John, ameriška nadaljevanka
Upor obešenec, španska nad.
Rožnata nanizanka, franc. nanizanka
1.05 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi
19.00 Danes skupaj, oddaja TV TG
19.30 TV dnevnik
20.00 G. Bisset: Carmen
22.15 TV Feljton
23.30 Satelitski programi - poskusni prenosi

TV Zagreb

9.20 TV koledar
9.30 Čebelica Maja, risanka
10.00 Program plus, ponovitev
12.15 Vrtnice so za bogate, ameriška nadaljevanka
13.00 Svetnik, ameriška nanizanka
14.40 Ciklus filmov po delih M. Twaina: Življenje na Mississippiju
16.55 Sedmi čut
17.05 TV dnevnik
17.20 Hrvaški pisatelji na ekranu - M. Krleža, Pot v raj
19.10 Risanka
20.00 Igrani film
22.40 Poročila za goste iz tujine
23.45 Program plus, nočni program
2.55 Poročila

NEDELJA

29. julija

9.40 Video strani
9.50 Živ žav
11.05 Zgodbe iz mest: Sarajevo
11.35 Čez tri gore...
12.00 Kmetijska oddaja HTV
13.00 Video strani
15.50 Praški Panoptikum, češko-slovaška nanizanka
17.10 Yellowstone Kelly, ameriški film
18.40 Panda, oddaja sečuanske TV
19.05 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Vreme
20.00 Mile Popovski: Vikend za mrličje, nadaljevanka TV Skopje
20.45 Zdravo
22.30 TV dnevnik
22.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Oddaja za JLA
19.30 TV dnevnik
20.00 Razglednice mest, angleška dokumentarna serija

20.50 Dokumentarec meseca
21.35 Triatlon Alpe Jadran
22.25 Dirke Formule 1

1. program TV Zagreb

9.20 Poročila
9.30 Tarzan, risana serija
9.55 Nedeljsko dopoldne za otroke
10.55 Kmetijska oddaja
11.55 Veliko zborovanje na Kozari
13.00 Nevarni zaliv, kanadska nadaljevanka
14.00 Nedeljsko popoldne
16.10 Custeaujevo ponovno odkrivanje sveta, angleška dokumentarna serija
17.05 Cilj, ameriški film
18.45 Tarzan, risana serija
19.10 TV Sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Vrnitev Arsena Lupina, francoska nanizanka
21.05 Duško Goković in plesni orkester RTV Sarajevo
21.35 TV dnevnik
21.55 Športni pregled
22.25 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.30 Program plus, nočni program
0.40 Poročila

PONEDELJEK

30. julija

9.00 Spored za otroke in mlade
9.15 Alice in njena družina, ameriška nanizanka
9.35 Utrip
10.30 Video strani
14.05 Video strani
14.15 Zdravo, ponovitev
15.55 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV dnevnik
18.10 TV mozaik
18.40 Spored za otroke in mlade
18.50 Cvetlične zgodbe
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Vreme
20.00 Snežana Gnjidić: Poletje
22.25 Poletna noč
Dragi John, ameriška nadaljevanka
Upor obešenec, španska nadaljevanka
To je ljubezen ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi
19.05 Stare obrti, izobraževalna oddaja TV Sarajevo
19.30 TV dnevnik
20.00 Danes v skupščini
21.10 Kavarna, ponovitev
22.05 Po sledeh napredka
22.35 Igre brez meja

1. program TV Zagreb

9.50 TV koledar
10.00 Francoščina, ponovitev
10.30 Risanka
11.05 Poletni program
15.15 Goranove zgodbe
15.50 Program plus, ponovitev
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.20 Številke in črke
18.40 Informativna oddaja za goste iz tujine
18.45 Sidney Johnson, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2

20.05 Opravljanje, angleška TV drama
21.35 Zunanja politika
22.05 TV dnevnik 3
22.25 Poročila za goste iz tujine
22.30 Program plus
Traffic, serijski film
Cheers humoristična serija
Hitra progna
0.40 Poročila

TOREK

31. julija

9.00 Mozaik, spored za otroke in mlade
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade
19.05 EP video strani
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Vreme
20.00 Zadeva Franchise, angleška nadaljevanka
21.00 Jazz festival Montreux '89
22.00 TV dnevnik
22.25 Poletna noč
Dragi John, ameriška nadaljevanka, Polnočni klici, ameriška nad.
To je ljubezen, ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi
19.00 Mednarodni festival pevskih zborov
19.30 TV dnevnik
20.00 Danes v skupščini
20.55 Zrebanje lota
21.00 Pretoklost v sedanosti
21.40 Dubrovnške poletne privedve, prenos

1. program TV Zagreb

9.50 TV koledar
10.30 Risanka
11.00 Poročila
11.05 Poletni program
14.30 Voda in življenje
15.00 Oddaja za otroke
15.50 Program plus
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.20 Številke in črke
18.40 Poročila za goste iz tujine
18.45 Znanost
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Moja poslednja sanja, francoska nadaljevanka
21.10 Kontaktni magazin
22.10 TV dnevnik 3
22.30 Poročila za goste iz tujine
22.35 Program plus
Midva humoristična serija, Traffic
0.50 Poročila

SREDA

1. avgusta

9.00 Spored za otroke in mlade
9.20 Alice in njena družina
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč, ponovitev nadaljevank
18.00 TV Dnevnik 1
18.10 TV Mozaik
18.35 Spored za otroke in mlade
19.10 Risanka

19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Vreme
20.00 Film tedna: Samo denar, ameriški film
22.00 TV dnevnik
22.20 Poletna noč
Dragi John, ameriška nadaljevanka, Polnočni klici, ameriška nadaljevanka
To je ljubezen, angleška nanizanka
0.25 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi
19.00 Iz tujih kuhinj: Pakistan, izobraževalna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Glasbeni večer
21.30 Svet poroča

1. program TV Zagreb

9.50 TV koledar
10.30 Risanka
11.05 Poletni program
13.05 Poletni program, Elizabetin dragi, serijski film
15.25 Benji, Sax in mali princ, otroška serija
15.50 Program plus ponovitev
18.00 Poročila
18.00 TV dnevnik
18.05 TV koledar
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Poročila za goste iz tujine
18.45 Kruševo med pretoklostjo in prihodnostjo
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2

20.00 Saksfonisti, francoski film
23.15 Poročila za goste iz tujine
23.20 Program plus
1.30 Poročila

ČETRTEK

2. avgusta

9.00 Spored za otroke in mlade: Grizli Adams
9.25 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV Dnevnik 1
18.10 TV mozaik
18.40 Spored za otroke in mlade: Cudežna leta, ameriška nanizanka
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Vreme
20.00 E. Waugh: Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
21.00 Osmi dan
22.05 TV dnevnik 3
22.25 Poletna noč
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi - poskusni prenosi
19.30 TV dnevnik
20.00 Boj za obstanek
20.25 Napadalnost in razdiralnost izobraževalna oddaja
20.55 Prva bojna črta, oddaja o AIDSU
21.35 Naj zaigrajo tamburice

SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV TREH DEŽEL

V NEDELJO, 29. julija 1990 ob 10.30 v KRANJU

V NEDELJO, 29. julija, ob 16. uri OB PLANŠARSKEM JEZERU NA JEZERSKEM

SODELUJEJO ORKESTRI:

- FIUMICELLO (Furlanija-Juljska krajina)
- ŽELEZNA KAPLA (Koroška)
- KRANJ (Gorenjska)

POKROVITELJ SREČANJA ŽIVILA, KRANJ

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Toda takoj po prvih medklicih in vprašanjih so nas obkrožili orožniki in nam rekli, naj gremo z njimi, ker motimo javni red, in sicer mirno in zlepa; v nasprotnem primeru nas bodo odvedli s silo in vkleknjene. Zato smo mirno odšli na postajo, ki je bila na griču nad cervvijo (na Kupčovu). Odvedli so me, brata Janeza in Marjetetovega Toneta iz Zabe vasi, ki je bil po poklicu krojaški pomočnik in član Sokola.

Iz dejavnosti za našega opozicijskega kandidat se spominjam tudi neprijetnega dogodka, ob katerem mi je še danes grenko pri srcu.

Bil sem hlapec pri gostilničarki in trgovki Marjanci Grošelji v Javorjeh. Ta je imela tudi mlekarino in predelovalnico malin v malinovec znamke Blegoš, ki je bil zelo kvaliteten in zares naraven. Čajno maslo Ratitovec je redno dobavljala v mlekarino Josipine Janežič, ki je bila na Poljanski cesti v Ljubljani, malinovec pa raznim hotelom in gostilnam na območju Škofje Loke, Kranja in Ljubljane. Nekó nedeljsko popoldne mi je naročila, naj odpeljem v Poljane v gostilno na Vidmu, ki jo je imel v zakupu Jože Tavčar, malinovec za več odjemalcev in pa čajno maslo za Janežičevo, ki ga bo naslednje jutro oddala na avtobus domača natakarka. Tedaj sem na Vidmu dobil vrsto somišljenikov in agitatorjev za našega kandidata, med njimi je bil tudi njegov namestnik Brdar iz Vinharjev. Pogovarjali smo se o propagandnem delu. Izročeni mi je bil tudi šop propagandnih letakov za našega kandidata, ki naj bi jih razdelil med volilce.

Ko sem se vrnil v Javorje, je okrog mize v gostilni sedelo šest ali sedem uglednih kmetov iz tamkajšnjega okolja. Med njimi so bili Alojz Božnar, po domače Polenšk iz Dolenčic, Tone Možina, po domače Degern ali Zamuda (imel je dve kmetiji), prav tako iz Dolenčic, Janez Gartner, po domače Mežnar iz Jarčjega brda, in Tomaž Demšar, po domače Žgajnar iz Zaprevala, ter še nekaj drugih, katerih imen se ne spominjam več.

Ker so bili sami ugledni kmetje, sem menil, da lahko prek njih dobim nekatere volivce za našega kandidata. Razdelil sem jim letake in jim razlagal, kako se bosta zavzemala za pravilno reševanje kmečkih problemov in za njihove interese kandidat, ki je kmečki sin, povrh pa še pravnik, in bo kot tak znal postaviti besedo na pravo mesto, enako tudi njegov namestnik Janez Peternel, Brdar iz Vinharjev, ki je bil znan kot zelo razgledan in napreden kmet. Moje razlaganje je kmalu prekinil Lojze Božnar, češ: "Kaj ga poslušate, en hlapec, pijančev sin, nas kmetov ne bo učil, kako in koga naj volimo." V meni je zaradi te žaljivke zavrelo, vendar sem mu še vedno mirno dejal: "Zakaj me žališ, saj ti nisem nič naredil, le svoje misli o volitvah in kandidatu razlagam; če se ne strinjaš z menoj, pove svoje mnenje. Rečem ti le, da ne ponovi svoje žaljivke!" Kljub opominu je svoje prejšnje besede ponovil. Od jeze in žalosti so mi solze zalile oči. Skočil sem k njemu in mu primazal dve klofuti. Potem so preostali stopili k meni, me zgrabili in mirili, da se nisem še bolj razbesnel. Ko se je začel Polenšk nekaj ujedati, sta mu Mežnar in Žgajnar svetovala,

naj bo tiho in naj me ne draži in žali. Rekla sta mu, da bi na mojem mestu tudi onadva na tako žaljivko enako reagirala. Gospodinja me je seveda zaradi mojega ravnanja kregala. Dejal sem ji, če ji ni prav, da dajem odpoved, ker se nikomur ne pustim žaliti. S tem se je zadeva končala in jaz sem skušal vse pozabiti.

Ko sem čez nekaj dni srečal Polenška, sem ga vljudno pozdravil, kakor da med nama ni bilo nobenega prepira in zamere. On mi je lepo odgovoril in mi začel nekaj pripovedovati. S tem je hotel pokazati, naj neljubo zadevo pokopljem. In res sva se od tedaj naprej ob srečanjih normalno pogovarjala in vsaki zase skušala pozabiti neprijetno zadevo. Ob koncu naj omenim še to, da so na tedanjih volitvah v občini Javorje samo štirje volivci glasovali za dr. Lojzeta Hartmana, in sicer Janez Vizjak, Čumov Murav, ki je bil udeleženec oktobrske revolucije, in njegov brat Jurij, po domače Bajtar iz Javorij, Jože Peternel, Bošticev, prav tako iz Javorjev ter Vrbanica iz Zaprevala, tamkajšnji bajtar in žandar po poklicu.

Volitve pa so bile videti takole: Ko si prišel na volišče, je volilni odbor ugotovil, ali je volivec vpisan v volilni imenik. Nato vsakega na kratko poučil, kako se glasuje. Volitve so bile javne, tisti, ki smo glasovali za opozicijskega kandidata, smo morali ob glasovanju povedati tole: "Glasujem za listo dr. Vladimira Matejčka, za kandidata dr. Lojzeta Hartmana." Tisti, ki so glasovali za uradnega kandidata pa so rekli: "Glasujem za listo JRZ, za kandidata Janeza Dolenc." Z menoj in bratom Janezom je prišlo na volišče več fantov iz moje rojstne vasi Delnice. Vsi so volili opozicijskega kandidata, tudi tisti, katerih starši oziroma družine so bili privrženci JRZ. To je zelo presenetilo tedanjega poljanskega župnika Mateja Tavčarja, ki je bil v volilnem odboru, mislim celo, da je bil njegov predsednik. Ta je pred volitvami hodil po vseh in vneto propagiral za kandidata na listi JRZ, to je za prof. sorja Janeza Dolenca.

Kljub javnemu glasovanju je Mačkova lista v Poljanah dobila veliko glasov, le nekaj manj kot lista JRZ.

RADIO

PETEK, 27. julija:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 9.05 Glasbena matineja - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.30-23.00 Slovcem po svetu - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 28. julija:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Pionirski tehnik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenki aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Koncert iz naših krajev - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 29. julija:

Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 30. julija:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepjenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 31. julija:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Danes smo izbrali - 12.10 Pojemo in godemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Znano in priljubljeno - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Minute za ... - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 1. avgusta:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Za knjižne molje - 9.05 Glasbena matineja - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 12.10 Pojemo in godemo - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

ČETRTEK, 2. avgusta:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Jezikovna oddaja - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 15.55 Zabavna glasba - 18.05 Minute z Big bandom RTV Ljubljana - 18.30 Zborovska glasba - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

KINO

KRANJ CENTER

27. julija angl. fant. kom. PUSTOLOVŠČINE BARONA MUNCHAUSNA ob 17. in 19. uri 28. julija angl. fant. kom. PUSTOLOVŠČINA BARONA MUNCHAUSNA ob 17. uri, predprem. amer. akcij. kom. BOGOVI SO PADLI NA GLAVO II. ob 19. in 21. uri 29. julija angl. fant. kom. PUSTOLOVŠČINE BARONA MUNCHAUSNA ob 17. in 19. uri, prem. amer. barv. srhlj. GROZLJIVE SANJE ob 21. uri 30. julija amer. akcij. melodrama STARI GRIN-

GO ob 17., 19. in 21. uri 31. julija amer. akcij. melodrama STARI GRINGO ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. ONA TO DELA NAJBOLJŠE ob 21. uri 1. avgusta amer. barv. srhlj. MOJA SOSEDA JA VAMPIRKA ob 17. in 19. uri, prem. nem. trda erot. LOLITA - CALL GIRL ob 21. uri 2. avgusta amer. barv. srhlj. MOJA SOSEDA JE VAMPIRKA ob 17. in 19. uri, nem. trda erot. LOLITA - CALL GIRL ob 21. uri

Letni kino: Grad Kieselstein

27. julija predprem. amer. akcij. kom. BOGOVI SO PADLI NA GLAVO II. ob 21.30 uri

ŽELEZAR

27. julija prem. amer. akcij. melodrama STARI GRINGO ob 18. in 20. uri 28. julija amer. akcij. melodrama STARI GRINGO ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. ZELO NEZVESTA ŽENA ob 21. uri 29. julija predprem. amer. akcij. kom. BOGOVI SO PADLI NA GLAVO ob 17., 19. in 21. uri 30. julija amer. pust. film BATMAN ob 18. in 20. uri 31. julija Ni kinopredstav! 1. avgusta amer. kom. DVOJČKA ob 18. in 20. uri 2. avgusta amer. akcij. film MOŽ NA BEGU ob 18. uri, prem. amer. trde erot. ONA TO DELA NAJBOLJŠE ob 20. uri

DUPLICA

27. julija amer. pust. film BATMAN ob 18. uri, amer. trda erot. PREGREŠNA NUNA ob 20. uri 28. julija amer. akcij. film MOŽ NA BEGU ob 17. in 19. uri, prem. amer. barv. srhlj. GROZLJIVE SANJE ob 21. uri 29. julija amer. fant. kom. VELIKI ob 17. in 19. uri, prem. nem. trde erot. LOLITA - CALL GIRL ob 21. uri 30. julija Ni kinopredstav! 31. julija amer. kom. ZALJUBLJENI POROTNIK ob 20. uri 1. avgusta hongkon. pust. film NEPREMAGLJIVI JUNAK ob 18. in 20. uri 2. avgusta amer. akcij. krim. film SMRTNOSNA IGRA ob 20. uri

KOMENDA

27. julija amer. akcij. film MOŽ NA BEGU ob 20. uri

ČEŠNJICA

27. julija amer. akcij. krim. film SMRTNOSNA IGRA ob 20. uri

LAZE

27. julija amer. barv. srhlj. GROZLJIVE SANJE ob 20. uri

V VSEH TRGOVINAH EMONE KMETIJSKE ZADRUGE od 16. 7. dalje VELIKO ZNIZANJE

- TRAKTORJEV 30 %
- KMETIJSKIH STROJEV IN OPREME 10 - 20 %
- GRADBENI MATERIAL 25 %

— TRGOVINE V KAMNIKU, KOMENDI IN LUKOVICI odprte NON-STOP od 7. - 19. ure in v SOBOTO 7. - 12. ure
— TRGOVINE V MORAVČAH in DOMŽALAH odprte od 7. - 14.30 ure
ob PONEDELJKIH in ČETRTRKIH od 7. - 17. ure, SOBOTA od 7. - 12. ure
— TRGOVINA ČRNUČE VSAK DAN od 7. - 14.30, SOBOTA 7. - 12 ure
— TRGOVINA VRTIČKAR DOMŽALE VSAK DAN od 9. - 18.30, SOBOTA 8. - 12. ure

KRANJSKA GORA

27. julija amer. barv. srhlj. MOJA SOSEDA JE VAMPIRKA ob 18. uri

DOVJE

30. julija amer. pust. film BATMAN ob 19.30 uri

ŽELEZNIKI

27. julija amer. drama ROJEN 4. JULIJA ob 19. uri 28. julija amer. trda erot. VONJ GOLEGA TELESA ob 20.30 uri 29. julija amer. kom. PORKYJEVE VRAGOLJE ob 19. uri 1. avgusta amer. kom. DRAGA POMANJŠAL SEM OTROKE ob 20.30 uri

ŠKOFJA LOKA

27. julija amer. kom. PORKYJEVE VRAGOLJE ob 18.30 in 20.30 uri 28. julija amer. drama ROJEN 4. JULIJA ob 18.30 in 20.30 uri 29. julija amer. drama ROJEN 4. JULIJA ob 18.30 in 20.30 uri 31. julija amer. horror FANATIKI ZLA ob 20.30 uri 1. avgusta amer. horror FANATIKI ZLA ob 18.30 in 20.30 uri 2. avgusta amer. melodrama DEVET NOČI IN POL ob 20.30 uri

KOVINOTEHNA

BLAGOVNICA
FUŽINAR
JESENICE

Cena televizorja 6,530,00 din

Cena videorekorderja 6,530,00 din

Ekran 51 cm

99 kanalov

daljinsko upravljanje

enkratna možnost nakupa na potrošniško posojilo na 5 mesecev s 3% maso obresti!
PONOVO V PRODAJI
NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE

POLJANE

27. julija amer. trda erot. VONJ GOLEGA TELESA ob 20. uri 29. julija amer. kom. DRAGA POMANJŠAL SEM OTROKE ob 18. uri

RADOVLJICA

27. julija hongkon. akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 20. uri 28. julija amer. akcij. film KARATE POLICAJ ob 18. uri, hongkon. akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 20. uri 29. julija avstral. barv. film POBESNELI MAKS ob 18. uri, amer. akcij. film KARATE POLICAJ ob 20. uri 30. julija Ni predstav! 31. julija hongkon. akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 20. uri 1. avgusta amer. akcij. film KARATE POLICAJ ob 20. uri 2. avgusta amer. barv. grozlj. ŽRELO IV. del. ob 20. uri

BLD

27. julija Ni predstav! 28. julija amer. akcij. film BEBA DINOZAVER ob 18. in 20. uri 29. julija amer. zab. film POLICIJSKA AKADEMIJA II. del ob 18. uri, amer. grozlj. KNEZ TEME ob 20. uri 30. julija avstral. barv. film POBESNELI MAKS ob 20. uri 31. julija avstral. barv. film POBESNELI MAKS ob 20. uri 2. avgusta amer. akcij. film KARATE POLICAJ ob 20. uri

BOHINJ

28. julija amer. grozlj. KNEZ TEME ob 20. uri 29. julija amer. akcij. film BEBA DINOZAVER ob 20. uri 2. avgusta hongkon. akcij. film OBRAČUN V HONGKONGU ob 20. uri

GORENJSKI GLAS	EKSPONIRANJE (PRI FOTOGRAFIJI)	SVOBODEN KMET V FEVDALIZMU	KEMIČNI ELEMENT (Se)	BOLGAR MOŠ IME	GORENJSKI GLAS	EMIL ZATOPEK	VOJAŠKO POROČILO	ANG. FILM IGRALEC (STEWART)	GORENJSKI GLAS	THOMAS EDISON	KRAJŠE IME BRAZILSKEGA VELEMESTA	GORENJSKI GLAS	FR. SKLADATELJ (CHARLEK - FAUST-)	FR. MESTO ZNANO PO PREPROGAM	OMEJEVAJNE DOLOČITEV ZGORNJE MEJE	SRBSKI REŽISER (JOVANI)		
GORA V GRČUJI V TESALJI					NEKO ENOTA ZA DELO OSKAR NEDBAL				ARGON NIZ GOZD LOG			SLAVNOSTNA OBLEKA GREGOR NOVŠAK						
JUGOSL. ŠAH VELEMOJSTER (GLUGA)						SLAVNI FINSKI TEKAČ NEM ILUSTR. REVUIA												
AVTOMOB. KRMILLO																		
TROPSKO DREVO CRNI HRAST					PEVKA GABRŠČEK						ITALIJ. POMORSČAK VESPUCCI		MESTO V IRANU (IT. PIŠEC (CARLO))					
TISOČ KILOGRAMOV					TRŽIŠČE MESTEC NA JUGU SICILIE				LJUBLJ. VELEBLAGOVNICA		MESTO V BELGIJI (AALST)					JAHALNA STEZA V CIRKUSU		
LOJZE DOLNAR			SRBSKO MOŠ IME ANG. ŠAH VELEMOJSTER							STRD. OTROK					IVAN MINATTI GOROVJE SAHARI (ASBENI)			
REKAKI TEČE SKOZI JINNSBRUCK				IRIDU ROMUNSKA DENARNA ENOTA		HRV. PEVKA (MARJANA) OTOČE K. PRI LAPADU									NADAV EVROPSKI VELETOK			
MORSKI SESALEK FOKA							POLDNEVNIK SRB. PIŠEC KI ŽIVI IN DELA V LJUBLJANI											
PORTUG. POLITIK (ANTONIO RAMALHO)								IZDELOV. GODAL. IZ CREMONE SLANG					REKA V NORMANDIJI LUKA NA PELJESCU					
VKNJ. ZENJE																		
					AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	ZNAK EPI. LEPTIČNEGA NAPADA OSVEŽUJOČA PIAČKA									MESTO V ROMUNJI			
					BREZREPA DVOZVKA										OTOK V ALEUTHI	BEOGRAD. IGRALKA RAS	1	ZVER IZ RODU MAČK
					LUKA V ALŽIRU											RDEČKA. STA KOVINA IČUJ RUEKA		
					IVAN BRATKO													
																VELIKO FINSKO JEZERO		
																HRVAŠKI PESNIK IN ESEJIST (MUSA CAZMI)		
																	PORTUG. TISKOVNA AGENCIJA	
																	ETIOPSKI KNEZ	

Združena lesna industrija Tržič p.o.

Ste Marie aux Mines 9

nudi zaradi preselitve obrata tapetništva, poslovne prostore in funkcionalno zemljišče v Križcu pri Tržiču, ki je primeren za trgovino, proizvodnjo, drobno gospodarstvo in sicer: funkcionalno stavbno zemljišče: 2.849 m² proizvodni in pomožni prostori: 98,50 m² - kletna etaža (netto) 374,41 m² - pritličje (netto) 328,33 m² - nadstropje (netto) 41,63 m² - mansarda (netto) 42,04 m² - podstrežje (netto) 183,40 m² prizidek v jeklu:

Vse potrebne informacije dobite na sedežu podjetja po telefonu 064/50-440 splošni sektor, 064/50-496 direktor, 064/50-469 komerciala. Ogled omenjenih poslovnih prostorov je možen vsak delovni dan od 6. do 14. ure.

Pisne ponudbe bomo sprejemali do 10. avgusta 1990. Obstaja tudi možnost kreditiranja.

Nagradna križanka

Rešitev prejšnje križanke, **vodravno**: ekonom, jugo, pirc, panika, Anatolija, Iračan, Sibila, ap, line, Gonars, nova, ee, kopito, milo, prota, eni, Manila, Sikomora, paravan, Izabela, park, ist, Jerala, past, peko, am, kavarna, Arran, bar, lantana, Ilir, reš, stvari, mel, maun, Stentor, stalaktiti, niala, točaj, Ikar, Akron.

Izžrebali smo: prva nagrada **Brigita Langerholc**, Podlubnik 335, Škofja Loka; druga nagrada **Dejan Kokalj**, Jezersko 102 b in tri tretje nagrade: **Slavka Ži-**

bert, Komenskega 4, Kranj; **Iz-tok Jesenko**, Dežmanova 6, Škofja Loka in **Milica Bizjak**, Cankarjeva 16, Radovljica. Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisuje mo naslednje nagrade: 1. nagrada: **300 din** 2. ngrada: **200 din** Tri tretje nagrade po **150 dinarjev**.

Rešitve pošljite do **srede, 1. avgusta**, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pija-deja 1, 64000 Kranj, (za nagradno križanko).

NOVO V PREDDVORU

TRGOVINA

GROBOVŠEK
TUDI OB NEDELJAH

ODPRTA

Cenjene stranke vabimo v svojo samopostrežno trgovino, kjer nudimo veliko izbiro blaga po konkurenčnih cenah

Pivo Grand Union 7,90 din
Vojvodinsko pivo Lav 6,50 din
Olje Cekin 1/1 13,60 din
Vina že od 14,60 din dalje
Čokolada že od 9,90 din dalje
Domače salame, klobase

**IZREDNO UGODNA PRODAJA
SLADKORJA (1 kg) po 9,50 DIN**

Vsak dan vam na svoji stojnici pred trgovino nudimo sveže sadje in zelenjavo

PREPRIČAJTE SE O NAŠI PONUDBI IN NAS OBIŠČITE!

odprto vsak dan
od 8. do 12. in od 14. do 19. ure,
ob nedeljah od 8 do 11. ure!

domplan kranj, p. o.

podjetje za stanovanjsko in investicijsko dejavnost
urejanje prostora in naselij

kranj c. JLA 14 tel. 064/24-440 p p 139

Ob novi pošti na Planini II. v Kranju se pripravljamo na gradnjo poslovnih prostorov v pritličju in večjih stanovanj v mansardi.

Površine lokalov bodo med 16 in 97 m², stanovanja pa okoli 100 m².

Vse, ki vas nakup prostorov na tej lokaciji zanima, vabimo v našo prodajno službo v Kranju, Cesta JLA 14 ali pa nas pokličite po telefonu 064/24-440, int. 23.

PREGLED

TRGOVSKIH IN USLUŽBENOSTNIH STORITEV

NON - STOP tel.: 064/23-298

OBRATNO PODJETJE TRŽIČ p.o.

Razpisna komisija pri Obratnem podjetju Tržič, razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

Pogoji:

- višješolska ali srednješolska izobrazba gradbene, lesne, ekonomske ali upravno-pravne smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj v gospodarstvu
- sposobnost vodenja
- aktivno znanje tujega jezika (angleščina, nemščina)
- predložiti mora program dela

Mandat direktorja traja 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z oznako "ZA RAZPISNO KOMISIJO" naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Obratno podjetje Tržič, Trg svobode 33, 64290 Tržič.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

mladinska knjiga

Maistrov trg 1
64000 Kranj

K sodelovanju vabimo:

- več terenskih komercialistov za območje Gorenjske (honorarna zaposlitev)
 - za prodajo na stojnici (študent ali dijak) v času počitnic.
- Interesenti naj se javijo v Mladinski knjigi PE Kranj, Maistrov trg 1.

ODPRLI SMO PRODAJALNO

**DISKONT
PRI KOVAČU**

STARA LOKA 37

**NUDIMO VAM ŽIVILA IN PIJAČE PO
DISKONTNIH CENAH**

ODPRTO VSAK DAN : 9. - 11. - 14. - 20.
SOBOTA: 8. - 15. URE
NEDELJA: 8. - 11. URE

HVALA ZA OBISK!

Mercator - Mlekarna Kranj, d.o.o.

objavlja prosto delovno mesto

POSLOVODJE PRODAJALNE

- za nedoločen čas

za poslovodska dela in prodajo mleka in mlečnih izdelkov v diskontni prodajalni v Mlekarni Kranj.

Pogoji: trgovinski poslovodja ali komercialni tehnik z najmanj 2-letnimi delovnimi izkušnjami.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela ter dokazili o strokovnosti sprejemamo 8 dni po objavi.

Naslov: Mercator - Mlekarna Kranj, d.o.o., Smedniška cesta 1, 64000 Kranj.

KOLESARSKI KLUB

Sava Kranj

TELEFON 24 241 TELEKS 34-547

ŠKOFJELOŠKA 10 - 64000 KRANJ - YU
ŽIRO RAČUN SOK KRANJ 51500-678-83814

- Dne 28. 7. 1990 je v času od 17.30 do 20.30 ure dovoljena popolna zapora Trga revolucije, Gregočičeve ulice od Stritarjeve do Koroške ulice, Ljubljanske ceste od križišča s Savsko cesto in Koroške ceste od Ljubljanske ceste do Gimnazije.

- Dne 29. 7. 1990 v času od 8.30 do 14. ure pa je dovoljena popolna zapora Koroške ceste od Ljubljanske ceste do Ceste JLA, Trga revolucije, Gregočičeve ulice od Stritarjeve do Koroške ceste, Maistrovega trga, Prešernove ulice, Poštne ulice, Ceste 1. maja do križišča s Smedniško, Smedniške ceste, Savske ceste in Ljubljanske ceste.

Pridružite
se nam po kopianju na Bledu
tja do jutranjih ur
Steak house

(poleg festivalne dvorane)

**Vsak večer vas vabimo, da se
ob dobri hrani zavrtite ob zvokih
narodno zabavne glasbe**

Telefon: 77-577

TONSPORT

Trgovina TON ŠPORT
V Škofji Loki (pri hotelu
Transturist)

vam v poletnih mesecih nudi:

- pestro ponudbo igrač za staro in mlado po najnižjih cenah (uvoz Italija)
- avto radio, zvočnike vseh vrst ter kakovostno in hitro montažo (golf, Zastava, jugo, BMW in ostala vozila)
- servis el. opreme, avtoradijev, prenosni kasetarji, priključitve, čiščenje videorekorderjev in nastavitve tudi na domu.
- v komisiji prodajo sprejemamo vse vrste el. aparatov.
- v naši videoteki si lahko izposodite preko 1000 filmov različnih žanrov. Presnemavanje z mastrov za videoteke
- fotokopiranje A4 in pomanjšanje Canon PC 7

Vse dodatne informacije dobite po tel.: (064)621-261

Delovni čas: vsak dan od 14. - 20. ure

sobota od 9. - 12. ure

MOBILKONTAKT

d.o.o.
64240 Radovljica
Mošnje 8/a
tel.: 064/79-941
64281 Mojstrana
Triglavska 51
Tel.: 89-073

- montaža in prodaja VSEH VRST ALARMNIH NAPRAV (PROTIVLOMNIH IN PROTIPOŽARNIH) ZA TRGOVINE, LOKALE, POSLOVNE PROSTORE, HIŠE IN STANOVANJA
- IZDELAVA IN POVEZAVA EL. INŠTALACIJ TER SERVIS
- TEHNIČNO IN FIZIČNO VAROVANJE OBJEKTOV
- PREVOZI GOTOVINE
- **KOMPLETNI PROGRAM ZAŠČITE AVTOMOBILOV TER VGRADNJA IN POPRAVILO AVTORADIJEV (Tel.: 75-960)**

BREZPLAČNO SVETOVANJE.
VSE INFORMACIJE DOBITE
OD 8. - 18. URE.

Poslovali smo se od

**MARJANA
JERALA**

dolgoletnega najožjega sodelavca
v vodstvu banke in člana izvršilnega
odbora banke

S svojim delom in osebnostjo nam bo
ostal v trajnem spominu.

LB — Gorenjska banka d. d., Kranj

Kranj, 26. julija 1990

gorenjetiki

Elektrostrojno podjetje,
Ljubljana, Magistrova 1

Delavski svet Gorenje TIKI, d.o.o. razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA SEKTORJA EKONOMIKE

Za opravljanje zgoraj navedenih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh od objave razpisa na naslov: Gorenje TIKI, d.o.o., Magistrova 1, 61000 Ljubljana z oznako "za razpisno komisijo". Kandidate bomo obvestili o izbiri v roku 30 dni po sprejemu sklepa o izbiri.

Prav tako objavljamo prosta dela in naloge

VODJE KNJIGOVODSTVA

Pogoj: V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri, 3 do 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih, poskusno delo 3 mesece.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Gorenje TIKI Magistrova 1, 61000 Ljubljana, 15 dni od dneva objave.

Milovan Vitezović

AFORIZMI

Živimo v najboljšem od vseh svetov, ker nimamo druge izbire.
 Le kako ne bi safari uspel, ko pa so ga priredili v živalskem vrtu!
 Posipali so z apnom. Pot je čista!
 Zapuščeni grobovi. Tudi nagrobniki so pokopani.
 Prazno glavo lahko vsak hip napolniš z bojno municijo.
 Zgodovina je učiteljica življenja. Šolnina se plačuje z glavami.
 Pamet, ki pristane na to, da je soljena, bo tudi spraznena.
 Pranje možganov se začne s polnjenjem ušes.
 Za medvede je zima samo sen.
 Pravica zmeraj zmagaja, če jo zastopa močnejši.
 Politika in resnica gresta z roko v roki samo, kadar resnica služi politiki.
 Če ladja ne bi začela toniti, ne bi nikoli zvedeli, da so bile pri krmilu same podgane.
 Mislili smo, da nam utirajo najboljše poti, oni pa so le pazili, da si ne umažejo čevljev.
 Pozirali so za spomenike.

Gospodarji puščav zaračunavajo gledanje fatamorgane.
 Svobodno povej, kar misliš. Kakor so se dogovorili!
 Že mogoče, da bo resnica zmagala - samo ne nad nami!
 Veter je ugoden - poščijmo se!
 Vsi za enega - evo me!
 Pametnejšemu se ne popušča.
 Tistim, ki jim dolgujemo svobodo, plačujemo dolg - s svobodo.
 Utišani imajo skupni jezik.
 Vse teče, dokler izvir ne presahne.
 Kdor računa na prijatelje, računa na prste, ali pa sploh ne zna računati.
 Humanost je rešiti človeka pred človekom.
 Biti realist? Kako grozljiv pesimizem!
 Šalo na stran - za črne dni.

(Iz knjige "Srce me je otkucalo", BIGZ Beograd, 1989. Izbral in prevedel Edo Torkar)

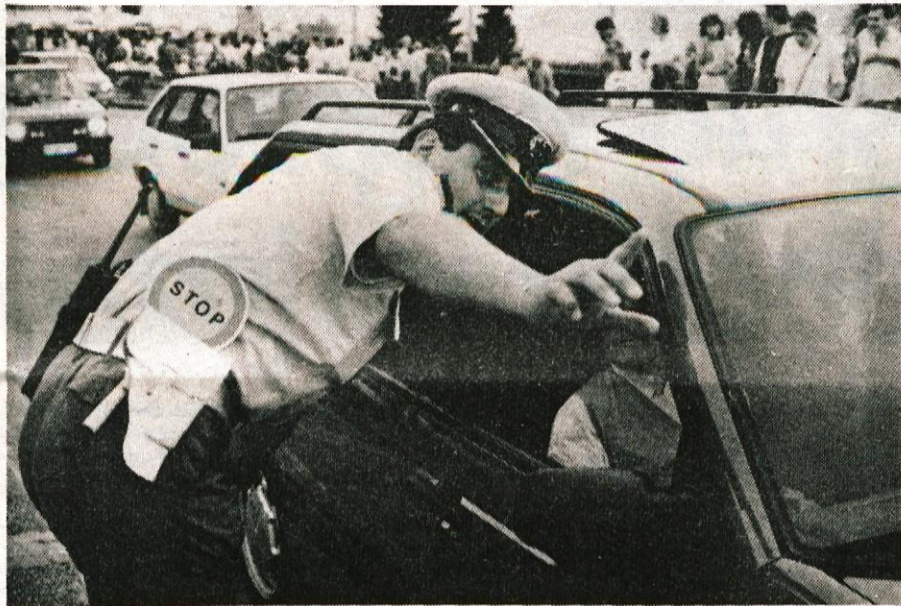

Odprte strani.

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani - zadnje pred enomesečnimi počitnicami - smo odprli problematiki gradu Brdo pri Kranju. Kaj bo s protokolarnim objektom in gozdovi okoli njega, je skušal raziskati Cveto Zaplotnik. Marija Volčjak je pripravila zanimiv zapis o hiši, ki jo greje zemlja, Vilma Stanovnik se je s slovenskim ministrom za turizem ingom Pašem pogovarjala o (za poletje najbolj aktualni temi) turizmu. Kakšna bo slovenska policija, ko ne bo več ljudska milica pa lahko preberete v pogovoru Helene Jelovčanove s šefom slovenske policije, našim poljanskim rojakom, Pavletom Čelikom.

Leopoldina Bogataj

H. JELOVČAN

Pavle Čelik, prvi mož slovenske policije

Policija ima dovolj pristojnosti

Ljubljana, 25. julija - Lani sprejeta dopolnila k slovenski ustavi, letošnja deklaracija o suverenosti Slovenije in programske usmeritve republiške vlade predstavljajo okvir, v katerem se mora reorganizirati tudi milica, ki mora prilagoditi svojo organizacijo, način in oblike dela doseženi stopnji demokracije v naši republici. Predvsem o potezah nove organiziranosti slovenske policije se je sukal pogovor z njenim prvim možem Pavletom Čelikom, sicer Gorenjcem, doma iz Volče pri Poljanah.

»Temeljito bo treba pretehtati teritorialno organiziranost milice. V mislih imam ukinitve nekaterih oddelkov milice oziroma njihovo priključitev k občinskim postajam, kar bo bolj smotno, saj so policisti bolj vodeni iz občinske postaje,« je dejal Pavle Čelik.

»Druga sprememba, v bistvu gre le za oživitve prakse izpred desetletij, je ponovna vzpostavitev opazovalne službe v večjih mestih. Ko smo vzpostavljali sistem splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, smo t.i. mestne policiste ukinili. Pokazale so se katastrofalne posledice. Nikogar ni, ki bi nadzoroval življenje po ulicah, lokalih, preprečeval razna nasilna dejanja, pretepe.«

Tretja plat reorganizacije bo po besedah Pavleta Čelika

prevzem nadzora nad državno mejo. V Novi Gorici in Gornji Radgoni ga bo policija prevzela takoj, postopno pa bo v nje-

ne roke prešla skrb za celotno slovensko državno mejo, od Kopa do madžarske meje. To

je evropska civilizacijska norma. Vojska se bo z meje rada ali nerada morala umakniti. Za policijo je edini problem ta, kako bo pridobila 500 novih policistov, ki bodo ob meji zamenjali 4000 graničarjev.

Slovenska policija bo kmalu doživela tudi nekatere simbolične spremembe. Nove, privlačnejše in praktičnejše uniforme, nove oznake. Tudi ime "milica" bo šlo z novim zakonom na smetišče zgodovine, saj je to pojem bodisi za strankarsko (partijsko) oboroženo silo

Nikjer na svetu ni policije, ki bi jo imeli vsi ljudje vedno radi. Ko policist človeku pomaga, je gospod policist, ko ga na cesti ustavi zaradi prehitre vožnje, ga taisti človek podcenjuje. Policija je namreč predvsem represivni organ, ki nastopi, ko so kršeni zakoni, priljubljenost si pridobiva z raznimi oblikami preventivnega in svetovalnega dela.

bodisi za prostovoljce. Podobno kot v drugih demokracijah bomo v Sloveniji imeli policijo.

Koliko je sedanja policija svobodna oziroma pod vplivom (vladujočih) političnih strank?

»Po zakonu o političnem združevanju, ki je začel veljati v začetku tega leta, je bil prehod iz skoraj obvezne strankarske (partijske) organiziranosti v nestranksko domala neboleč. Spremembo smo sprejeli kot normalno in lahko rečem, da v ničemer ni vplivala na našo moralno in delovno uspešnost,« je dejal Pavle Čelik.

Poudarjate stroko. Je naša policija dovolj usposobljena, strokovna, da organizira po vzoru sodobnih evropskih policij?

»Prenova izobraževanja oziroma usposabljanja je drugo področje, ki se prepleta z reorganizacijo naše policije in tudi s spremembami v celotnem slovenskem izobraževalnem sistemu. Na mizi imamo dva koncepta bodočega izobraževanja. Prvi je, da obdržimo in izboljšamo sedanji način odprte kadetske šole, s katere je možen prehod na univerzo, drugi je zahodnoevropski model zaprtih šol, ki jih univerze ne priznavajo. Tehtnica se še ni prevesila na nobeno

"Ne smemo dovoliti, da bi katerakoli stranaka ponovno prišla v policijo. Za zdaj tudi ne čutimo nobene take želje, pritiskov. Hočemo biti stroka, normalno pa je, da tudi policija rabi določene informacije o varnostnih razmerah v širšem in ožjem državnem prostoru."

stran. Določene spremembe, zlasti po andragoški plati, bomo uvedli tudi pri strokovnem izpopolnjevanju oziroma preverjanju znanja policistov, ki morajo vsako leto opraviti izpit iz poznavanja zakonodaje. Ob tem bi omenil še eno pomembno nalogo: nove, korektne odnose znotraj same policije in odnose policista do občanov.«

Glavni področji policijskega dela sta skrb za javni red in mir ter promet. Kako ocenjujete sedanje razmere?

»Na področju javnega reda in miru smo v Sloveniji lahko kolkortoliko zadovoljni tako glede posamičnih kot skupinskih kršitev. Računamo pa, da bo naraščalo nedovoljeno hazardiranje, da bo v vsesplošni večji brezposelnosti včasih težko opredeliti problem klataštva, domnevam, da bo porasla tudi ulična prosti-

tucija, ki se je doslej zaprla v poslovne kroge.«

Kaj pa promet, nesreče?

»Mrtvih na cestah je letos manj kot lani, vendar se bojimo, da akcija - 10 % ne bo dala vidnejših rezultatov, ker je omejena zgolj na policijo in svet za preventivo, drugi pa se vanjo premalo zavestno in zavzeto vključujejo. Samo s kaznimi se štivila nesreč ne da več zmanjševati. Akcija je objektivno omejena z gradnjo cest. Ceste so slabe, prav tako vozila, ljudje nimajo denarja, da bi kupovali nova. Lahko računam samo na več problemov v prometu kot na manj.«

Kazni za prometne prekrške so popravljene, čeprav še vedno nižje kot v zahodni Evropi, prometni policisti želijo tudi večje pristojnosti pri samem kaznovanju.

»Res želimo večjo pristojnost, da bi kršitelje lahko denarno kaznovali na mestu. Zdaj mora policist vsak večji prekršek prijaviti sodniku za prekrške, kjer se stvari dostikrat po nepotrebnem zapletajo in zavlačujejo. Sicer ima policija na drugih področjih dovolj pooblastil, večjih ne želimo.«

Kriminalna kazniva dejanja naraščajo. Kako ste pripravljeni stopiti na prste vlomilcem, tatičem, tihotapcem?

»Policija obravnava le manjša kazniva dejanja, pri večjih se vključuje kriminalistična služba, ki je za to delo strokovno boljše usposobljena.«

Ludvik Zvonar, šef Servisa za protokolarne storitve:

Turizem bi dajal več kot gozdovi

V dolgoročni zasnovi razvoja Brda predvidevate velike naložbe, temeljito preureditev območja, sovlaganje mednarodne korporacije iz ZDA... Za kakšne načrte gre?

"Naš cilj je, da bi Brdo postalo meka jugoslovanskega in evropskega turizma. Za to imamo možnost in priljubljenost. Tuji partner je pripravljen vložiti za preureditev območja Brda več kot sto milijonov dolarjev, to je izrazil tudi v pismu o nameri. Organizirali bi se v mešano ali delniško družbo, v kateri bi Servis za protokolarne storitve zadržal večinski, 51-odstotni delež. Hotel Kokro bi preuredili v hotel zunaj kategorije z več kot tristo ležišči, z bazenom, savno, nočnim klubom in drugimi potrebnimi prostori in objekti, staro kasarno pa v depandanso hotela visoke B kategorije z najmanj 120 ležišči, zajtrkovalnico, poslovnimi prostori za upravo podjetja in garažami. Zgradili naj bi deset novih teniških igrišč, igrišči za golf (eno z devetimi in drugo z osemnajstimi luknjami) in filmski center z dvema večnamenskima studio, uredili park ob Gradu Brdo v botanični vrt Karla Zoisa, staro vrtnarijo pa obnovili za potrebe Centra za usposabljanje vodilnih delavcev v gospodarstvu Gospodarske zbornice Slovenije. V delniško družbo ali v mešano podjetje bi vključili grad, hotel, staro kasarno, rejski center, gospodarska poslopja in zemljišča na Brdu ter vilo Področnik z vsemi objekti in zemljišči. Drugi objekti (grad Strmol, grad Snežnik, vila Tartini, vila Triglav na Pokljuki, vila Jadranka...) bi še naprej ostali v okviru Servisa za protokolarne storitve." Ali mednarodna korporacija zagotavlja tudi goste in zaslužek?

"Servis se ne odloča za sovlaganje s tujim partnerjem samo zaradi denarja, ki bi ga potreboval za preureditev Brda v območje visokokakovostnega turizma, ampak predvsem zato, da bi dobili goste. Med njimi naj bi bilo 70 odstotkov Japoncev, 20 odstotkov Američanov, 10 odstotkov prostih zmogljivosti pa bi pustili, da bi jih zapolnile jugoslovanske agencije. Gostje bi bili pri nas po tri tedne, večino časa bi prebili na Brdu, sicer pa lahko tudi na Brionih."

Bi bilo mogoče na Brdu uresničiti načrte tudi v primeru, če bi nova oblast odločila, da se zemljišča, ki jih je zajela zadnja širitve, vrnejo prejšnjim lastnikom?

"Ni mogoče. Samo za golf igrišče, ki je pogoj, da bi bil tujec sploh pripravljen vlagati, potrebujemo 120 hektarov zemljišča, a še tega ne v kosu oz. strnjeni obliki."

Mariborski borci so že pred leti predlagali, da bi brdske objekte prevzele posamezne turistične in druge organizacije, pa tudi sicer se je razmišljalo o tem, da bi ga ponudili kateremu od "turističnih velikanov".

"Takšna rešitev ne pride v poštev. Hotel gospodarsko ne more sam obstajati, prav tako ne rejski center in športni objekti. Rezidenca, če bi hotela biti samostojna, bi potrebovala na dan 3000 do 5000 mark državne podpore... V Kompas so pred štirimi leti resda razmišljali, da bi prevzeli Brdo, vendar so od tega odstopili."

Ali poznate stališče kranjske občine do Brda?

"Pismo, ki so ga iz Kranja naslovili republiškem izvršnemu svetu, poznam in ne izraža stališča občine, ampak mnenje predsednika skupščine in izvršnega sveta. Izvršni svet je problematiko sicer obravnaval, vendar pa, kot vem, na skupščini ni bilo sprejeto takšno stališče, kot je zapisano v pismu."

Nenazadnje to tudi ni bistveno: lastnik območja Brda je republika Slovenije. Osrednji del, ki je pripadal knezu Pavlu, je bil nacionaliziran, vsa ostala zemljišča pa so bila kupljena ali zamenjana in jih zdaj ni mogoče preprosto vračati, kot predlaga kranjska občina, ampak jih lahko država le proda prejšnjim lastnikom po enaki (revalorizirani) vrednosti, kot jih je kupila. Ne vem, po čem občina sodi, da na Brdu ni mogoče pričakovati uspešnega turizma brez nesorazmernih stroškov. Sprašujem se, ali bi mednarodna korporacija res bila pripravljena vlagati na Brdo, če se ne bi prej dobro prepričala v rentabilnost poslovanja."

Kmetje pravijo, da ni več razlogov, da bi bila njihova nekdanja zemljišča, ki jih je zajela zadnja širitve, še naprej zemljišča "posebnega namena". Se strinjate z njimi?

"Presoje o posebnem namenu ne gre iskati v protokolarnih dogodkih niti ne v moji oceni, ampak v tem, ali je ekonomsko bolj upravičeno, da se Brdo razkosa ali da ostane v takšni velikosti, kot je zdaj, in da se "usposobi" za visoki turizem, ki bi narodnemu gospodarstvu dajal več kot gozdovi. V Brdo so bila vložena velika sredstva, ki jih nihče nima pravico vreči proč samo zato, da bi izpolnil svoje predvolilne obljube. Čeprav bi kmetje dobili gozdove nazaj, bi se, vsaj zaenkrat, z njimi malo opomogli, saj jih je vetrolom precej upustošil."

Ko je oblast razglasila brdske gozdove za gozdove posebnega namena, je šlo za politično odločitev. Če bo nova oblast popravila krivico in jih vrnila prejšnjim lastnikom, bo tudi politična odločitev. V Servisu utemeljuje delovanje Brda z ekonomskimi razlogi...

"Najhuje je, če se politika vtika v gospodarstvo. Takrat, ko se je širilo Brdo, ni bilo v redu in tudi zdaj ne bi bilo. Glavna presoja bi morala biti gospodarska. Če pa sodišče ali parlament ugotovi, da je bila odškodnina za gozdove premajhna, v kar sicer dvomim, potem je treba razliko doplačati ali vključiti nekdanje lastnike zemljišč kot delničarje."

Novo republiško skupščino poznate, prav tako razmerje politične moči. Kateri interes, gospodarski ali politični, bo po vašem mnenju prevladal?

"Še do nedavnega sem bil prepričan, da bo prevladal razum, zdaj tega ne morem več trditi. Če bo prevladal gospodarski interes, bo to zgolj naključje; sicer pa so se stranke zapletle tako daleč, da bo odločitev brčkone politična in da bodo sprejemale tudi 100 milijonov dolarjev pa 450 novih delovnih mest..."

Kakšna bo usoda Brda

Brdo nasprotuje občina pa razprda

Kranj, 25. julija - Je pismo o nameri mednarodne korporacije, da bi za preureditev Brda (in še nekaterih protokolarnih objektov) v "meko" visokokakovostnega turizma namenila več kot 100 milijonov dolarjev in si pridobila 49-odstotni delež na vsem brdskem premoženju le (zadnji) poskus, da bi Servis za protokolarne storitve Izvršnega sveta Republike Slovenije preprečil po njihovem mnenju najhuje - razkosanje Brda in vrnitev nekaj prisilno odvzetih gozdov in obdelovalnih zemljišč prejšnjim lastnikom, kmetom in

drugim s Suhe, Predoselj, Visokega, Brega, Britofa...? Če Servis nasprotuje razkosanju, občina odločno proti, da bi slovensko zemljo, odvzeta kmetom, razprodajali tujcem. Aljaž, ki se je znal upreti ponemčevanju Triglava, otok bi bilo veliko kupcev, če bi ga dali naproto, da bi prodajali Brdo, se sprašuje, ali je treba odpraviti posebni status zemljišča vrtni prejšnjim lastnikom. Ne samo...

Vladimir Mohorič, predsednik kranjskega izvršnega sveta:

Ne gre za politično vprašanje, ampak za poštenost

"Vprašanje Brda je v kranjski občini aktualno že vse od zadnje širitve. Kmetje so dali zemljo v zamenjavo za drugo ali za odškodnino, v vsakem primeru pa so bili nezadovoljni. To sicer ni bilo javno povedano, vendar se je to govorilo med ljudmi, še posebej pa je bolelo kmete. Demos si je v svoji predvolilni politični dejavnosti, v kateri sam nisem sodeloval, postavil za cilj tudi vrnitev zemlje kmetom, ki jim je bila odvzeta ob širitvi Brda. V izvršnem svetu smo za takšno stališče Demosa in kmetov vedeli, vendar pa kakršne koli akcije nismo začeli," je dejal Vladimir Mohorič, predsednik izvršnega sveta SO Kranj.

Razpravo o lastninskih vprašanjih Brda so torej spodbudili drugi.

"Ko je Servis za protokolarne storitve dal na republiški izvršni svet predlog za obravnavo programskih zasnov Brda in tujih vlaganj, je republiški resorni minister prosil za mnenje tudi kranjsko občino. V občini smo takšno stališče napisali, podpisala sva ga predsednik občinske skupščine Vitomir Gros, sprejel ga je izvršni svet, kasneje pa se je v razpravi o delegatskem vprašanju, ali niva s predsednikom zlorabila pooblastila, pokazalo, da je tudi večina razpravljalcev odločnega mnenja, da je treba zemljišča vrtni prejšnjim lastnikom."

In kakšno je to stališče?

"Občina je zavzela stališče, da mora kompleks Brdo priti v upravljanje občine, pri čemer naj republika prispeva sredstva za vzdrževanje tistega dela, ki je sodilo v Zoisovo lastnino in pomeni kulturno in naravno

dediščino slovenskega naroda. Gozdove, ki so bili razlašeni ali prisilno odvzeti, bi morali takoj vrtni prejšnjim lastnikom; vodstvo občine zato tudi ne namerava predlagati občinski skupščini kakršnihkoli drugačnih prostorskih načrtov. Sklepanje o gradu Strmol pa je še preuranjeno, ker je grad postal družbena lastnina z zaplembo, in je pričakovati, da bodo bivši lastniki oz. njihovi dediči zahtevali, da se jim vrne nazaj."

Podobna stališča ste dobili tudi iz nekaterih krajevnih skupnosti in strank.

"Prejeli smo stališča krajevnih skupnosti Predoslje, Suha in Bela, mnenje kranjskega odbora Slovenske demokratične zveze, vlogo s podpisami kmetov, ki zahtevajo razveljavitev pogodb, ker naj bi bile sklenjene pod psihološkim pritiskom, in razveljavitev odloka o razglasitvi njihovih gozdov za gozdove posebnega namena, ker naj bi posebni namen odpadel. Stališ-

če vseh je enako: vrtni zemljišča prejšnjim lastnikom."

V občini se zavzimate, da pride Brdo v upravljanje občine?

"Ne gre za to, da bi bila občina lastnik, ampak predvsem zato, da območje Brdo postane del kranjske občine in da pride pod občinsko pristojnost. Zdaj ima posebni status, tako pa ne more biti. Posebni status se je kazal in se še kaže na različne načine, med drugim tudi s tem, da sta uslužbenca Brda hitreje prišla do telefonskega priključka, da je pri razdelitvi vode iz potoka Belica imelo prednost Brdo, da programska zasnova Brda predvideva brčkone tudi izjemno obravnavanje in prednost pri izdelavi prostorskih načrtov..."

Poznate programsko zasnovo Brda, kaj sodite o njej?

"Elaborat me ni prepričal v to, da bi naložbe prinesle ekonomski uspeh, predvsem pa se mi zdi nedopustno in neodgovorno, da bi za uspešen ali neuspešen turistični objekt tujcem prodajali slovensko zemljo, ki je bila na prisilen način odvzeta kmetom. Razlog, da so gozdovi še naprej posebnega namena, je odpadel, ne more pa zdaj biti sovlaganje in visoki turizem tisti razlog, ki bi še naprej opravičeval njihov posebni namen. Tu ne gre za politično vprašanje, tu gre za vprašanje poštenja. Kmetije morajo imeti poleg obdelovalne zemlje tudi gozd, prav je, da ga dobijo nazaj, čeprav bo marsikdo razočaran, ker bo dobil slabše, kot ima zdaj." ● C. Zaplotnik

Predlogi, mnenja, stališča...

Za posebni namen ni več razloga

V krajevni skupnosti Bela se ne vtikujejo v vprašanje, ali gre za razprodajo Brda tujcem ali ne in zato tudi vnaprej ne nasprotujejo uresničitvi načrtov, vendar to le pod pogojem, če je načrte mogoče uresničiti na zemljiščih, ki jih je kompleks Brdo zajemal pred zadnjo širitvijo in dokler se ne razrešijo lastninska vprašanja krivično odvzetih zemljišč. Ker menijo, da ni več razlogov, da bi bili to še naprej gozdovi "posebnega namena", predlagajo, da se vrnejo prejšnjim lastnikom. To utemeljujejo tudi s tem, da se

je prodaja in zamenjava gozdov ob zadnji širitvi Brda izvajala pod pritiskom, ki se mu lastniki zemljišč v tedanjem času zaradi groženj tudi niso upali upreti, in nenazadnje tudi s tem, da je slovenska demokratično izvoljena oblast sprejela moralno in materialno popraviljanje krivic za enega glavnih ciljev.

V krajevni skupnosti Predoslje predlagajo, da naj se gozdovi vrnejo bivšim lastnikom, ograja pa podre. Predlog utemeljujejo s tem, da gozdovi niso oskrbovani tako, kot bi morali biti, nastaja pa tudi velika škoda, ker je v kompleksu preveč divjadi.

Za današnje čase skromna odškodnina

Republiški izvršni svet (zastopal ga je predsednik administrativne komisije Martin Košir) je z lastniki zemljišč, ki jih je zajela zadnja širitve, sklenil ustrezne kupoprodajne in menjalne pogodbe. Lastniki, ki so se odločili za prodajo, so prejeli odškodnino, ki naj bi, kot piše v pogodbi, temeljila na "elementih vrednosti zemljišča, zaradi strukture lesnih zalog in nadomestila za trajno izgubo stelarjenja". Odškodnina je bila in je še zdaj problem, o kate-

rem so mnenja dokaj različna: v Servisu za protokolarne storitve pravijo, da ni bila tako slaba in da so si nekateri iz kupnice postavili hleve in kupili avtomobile, kmetje trdijo, da je bila sramotna nizka.

Čeprav ima zemlja (gozd) v različnih obdobjih različno ceno, navajamo nekaj primerov, iz katerih je razvidno, da je bila odškodnina, vsaj za današnje čase, izjemno skromna, da ne rečemo z besedami kmetov - sramotno nizka. Kmet F. K. iz

Srednje vasi je za 2138 kvadratnih metrov gozda drugega bonitetnega razreda dobil 17.916 dinarjev ali 8,38 dinarja za kvadratni meter. Ker je bila pogodba sklenjena 1. julija 1980, ko je bila vrednost marke 15,53 dinarja, pomeni, da je za kvadratni meter prejel le nekaj več kot pol marke. Današnje cene so precej višje. Poklicali smo dva strokovnjaka, ki dokaj dobro poznata stanje brdskih gozdov, in zvedeli: od prejšnjega, da

Kmet Janez Kalan s Suhe:

Zemlje nismo pr...

Širitev Brda je najbolj prizadela suše kmete. Koliko vaše zemlje je ostalo za ograjo?

"Prvič so nam vzeli poldrugi hektar gozda; za denar, ki smo ga dobili, sem sebi kupil rokavice, ki jih imam še zdaj, ženi kolo in atu obleko. Zadnja širitve, v sedemdesetih letih, je zajela šest hektarov našega gozda; polovico sem zamenjal za hektar obdelovalne zemlje, tri hektare pa sem prodal. Plačilo je bilo izjemno skromno, saj sem za ves denar lahko kupil le strešno opeko za hišo."

V vlogi, ki so jo podpisniki naslovili tudi na občino in republiko, med drugim piše, da naj bi brdska uprava s posebnim varnostnim režimom izvajala psiho-

protuje razkosanju, razprdaji tujcem

drugi s Suhe, Predoselj, Visokega, Brega, Britofa...? Če servis nasprotuje razkosanju, pa občina odločno proti, da bi slovensko zemljo, ki silo odvzeta kmetom, razprodajali tujcem. Alija, ker se je znal upreti pomčevanju Triglava, ki jejski otok bi bilo veliko kupcev, če bi ga dali napro...? reje razlogi, da bi prodajali Brdo, se sprašuje, kaj je otok stališče, da je treba odpraviti posebni status zemljišča vrniti prejšnjim lastnikom. Ne samo...

Srednje vasi je za 2138 kvadratnih metrov gozda drugega bonitetnega razreda dobil 17.916 dinarjev ali 8,38 dinarja za kvadratni meter. Ker je bila pogodba sklenjena 1. julija 1980, ko je bila vrednost marke 15,53 dinarja, pomeni, da je za kvadratni meter prejel le nekaj več kot pol marke. Današnje cene so precej višje. Poklicali smo dva strokovnjaka, ki dokaj dobro poznata stanje brdskih gozdov, in zvedeli: od prvega, da

je za dober gozd cena tri marke (kvadratni meter), za brdske, ki so slabše kakovosti, pa bi bila realna cena marko in pol, in od drugega, da je bila aprila za takšne gozdove, kot so brdski, cena 23,70 dinarja, kar je več kot tri marke. Ob tem velja poudariti, da so nekateri gozdni posestniki prejeli za odvzete gozdove še bistveno manjšo odškodnino, kot ko navajamo v primeru (na primer - 4,12 dinarja, 5,30 dinarja...).

ven; kmalu pa se je tudi to nehalo in vrata so ostala za zmeraj zaklenjena. Se tedaj, ko sem bil formalno lastnik gozda, sem prosil, da bi mi odobrili posek lesa za grušč novega hleva, vendar mi tega niso dovolili.

Ste kmetje tedaj morda kaj razmišljali o tem, da bi najeli odvnetika, ki bi branil vaše interese?

"V Kranju so se bali množičnih sestankov s kmeti, zato so nas vabili v pisarne vsakega posebej. Ugovarjati nismo dosti upali, tudi zato, ker še nisimo pozabili povojnih časov, ko je kdo preprosto za nekaj časa izginil. Četudi bi najeli advokata, ne bi uspeli, ker je šlo za politiko in za politične interese. Danes me najbolj motijo izjave, ko nekateri še vedno trdijo, da so kmetje gozdove radi dali, ker naj bi bili slabi. Ni res! Kmetje zemlje nikoli ne bi dali prostovoljno, širitev je bila narejena na silo. To dokazuje tudi suška himna o brdskih gozdovih, za katero so, kot vseh, poizvedovali tudi miličniki."

Sedanja oblast napoveduje, da bo popravila povojne materialne in moralne krivice. Brdo je del teh krivic. Kako bi se jih dalo popraviti?

"Krivice bo treba reševati od primera do primera. Večina je brdkone za to, da dobi nazaj na silo odvzete gozdove, drugi bi verjetno o tem še razmislili, saj so gozdovi zaradi vetroloma in tudi škode, ki jo je povzročila divjad, v izjemno slabem stanju. Nekateri se zavzemajo za doplačilo oz. realno odškodnino, so pa tudi takšni, ki so z zamjenjavo dokaj zadovoljni in bi jim bilo vseeno, če ostane tako, kot je zdaj."

V. STANOVNIK

Ingo Paš, slovenski minister za turizem in gostinstvo

Če za delo ni dovolj domačinov, je hotel bolje zapreti

Ljubljana, 23. julija - Turizem je v svetu ena najdonosnejših gospodarskih dejavnosti, ki je hkrati tudi visoko akumulativna. Tudi pri nas je turizem tretji največji neto izvoznik. Zato pri reševanju težkega gospodarskega stanja pogosto poudarjamo, da nas prav turizem lahko popelje v lepšo prihodnost. Tako je tudi v vladnih izhodiščih turizem opredeljen kot prioritarna dejavnost. Toda, ko podrobneje pogledamo, kakšno je stanje na področju gostinstva in turizma, kaj hitro ugotovimo, da je neurejenih veliko stvari, pa naj si bo to davčna zakonodaja, nizke stimulacije, težave s kadri... Če temu dodamo še nestabilne politične razmere, visoke cene izvenpenzijske ponudbe in pomanjkanje denarja za propagandno dejavnost je jasno, zakaj te dni ugotavljamo, da je obisk tujih turistov pri nas vsako leto manjši. O tem, kako se bo turistično gospodarstvo ravjalo v prihodnosti in kaj bo k temu pripomogel novi minister za turizem in gostinstvo smo se pogovarjali z Ingom Pašem.

Mnogi, ki delajo v turizmu, vas do sedaj niso poznali, saj ste delali kot pravnik. Pa vendar ste se v prvih dveh mesecih že dobro spopadli z vrsto problemov, s katerimi se ubada naše turistično gospodarstvo.

"Na področju turizma sem deloval že desetletje in pol, čeprav s pravne plati in bolj v ozadju. Pridostoval sem pri razreševanju

več problemov, eden bolj izpostavljenih je bil naprimer portoroški Palace. Vrsto teh zadev se je obravnavalo tako v dejavnosti, kot s strokovne plati. Delovali smo tudi v tujini in srečevali sem se z vrhunskimi strokovnjaki od arhitektov, tehnologov... in se natančno seznanjal s problematiko te panoge. To je bila, vsaj tako mislim, dobra podlaga za področje, ki sem ga prevzel. Saj sem si v tem času ustvaril sliko o tem, kaj je v turizmu in gostinstvu v Sloveniji dobro rešeno, kakšne so dobre zamisli in predvsem, kaj je narobe."

Ko ste prevzeli mesto predsednika Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, ste se takoj srečali z vrsto problemov. Ste jih pričakovali toliko in takšne?

"Moram reči, da sem ob prevzemu "dediščine" ugotovil, da je zelo enaka kot povsod drugod na področju gospodarstva in se žal ne morem pohvaliti, da sem prevzel neko urejeno stanje, ampak gre za takšen splet problemov, ki ga v vsej mandatni dobi najbrž ne bo mogoče rešiti. Nisem sicer pričakoval nekega blestečega stanja, saj sem zadeve več ali manj poznal, vendar pa se je veliko stvari kasneje pokazalo še slabše, kot jih je bilo v začetku pričakovati. Predvsem je zelo slabo stanje, in to je tisto, kjer je bilo razočaranje največje, na področju kapacitet, s katerimi razpolaga ta del gospodarstva. Vzdrževanost teh objektov je pod vsako ravnjo, saj se naprimer v najuglednejših turističnih okoljih srečujemo z objekti, ki so povsem dotrajani. Seveda ima nevezdrževanost teh objektov svoje vzroke, in ne morem reči, da so vsega kriva vodstva teh podjetij... to je širši splet celotne politike, ki je pripeljal do tega."

Vzrok hitremu reševanju problemov v turistični in gostinski dejavnosti so najbrž tudi slabi obeti ob začetku letošnje turistične sezone?

"To so sistemske rešitve. Statistični podatki pa zaenkrat kažejo, da je turistični obisk v Sloveniji podoben lansnemu. Manj je domačin, nekaj več pa tujih gostov. Pomembno pa je, da se menja struktura teh gostov."

Glede na naše turistične kapacitete in ponudbo pa najbrž še dolgo ne bomo imeli takšnih gostov, kot jih želimo, ki bi pri nas pustili več denarja kot zgolj plačilo za penzion?

"Poudariti moram, da je naša strategija in tendenca k individualnemu gostu, gostu, ki je zahtevnejši. Naša dosedanja politika je bila taka, da je v resnici uničila turizem. Če vi, oprostite, da tako rečem, pošljete snažilko na počitnice v Palas, ste uničili turizem. Pri nas je bilo pač tako, da je vsak lahko šel vsepovsod. Kakšni so rezultati, pa je drugo vprašanje... Agencijski gostje bodo seveda ostali, ne bi pa jih masovno sprejemali kraji, kot so Bohinj, Portorž, najbrž ne. To ni orientacija... Lahko pa pridejo v Ljubljano, tja, kjer si ogledajo določene znamenitosti, lahko gre za kongresni turizem in podobno."

Seveda pa se bo morala spremeniti ponudba.

"Vsak turizem temelji na individualnih gostih, nam pa manjka prav teh. Naša miselnost o turizmu pa je žal "turistična" in zelo laična. Turizem si še vedno predstavljamo kot dejavnost, kjer se dela z levo roko in lepo živi. Gostje pridejo, so malo na soncu, malo se okopajo, pustijo devize...

Mislím, da se bo moralo. Ne bi si sicer hotel pripisovati posebnih zaslug, vendar moram reči, da sva se srečala z ministrom Horvatom. Razložil sem mu svoje poglede na določene ukrepe in takrat mi je obljubil, da se bo zavezal za določene stvari in delno je bilo tem zahtevam že ugodeno. Turističnemu in gostinskemu gospodarstvu so tako kot edini dejavnosti podaljšali stimulacijo do konca septembra. To smo, kot lahko rečem, "prodrli". Odkar sem na tem delovnem mestu, sem bil tudi dvakrat v Beogradu in tako, kot je moja navada, sem direktno in v slovensčini povedal svoje zahteve, ki se nanašajo v prvi vrsti na prometni davek, pa tudi druge nelogičnosti. Moje zelo kategorično stališče je, da če se tu ne bo nekaj spremenilo, bomo morali Slovenci stvari urediti stvari po svoje... Skratka mislim, da se bodo morale določene stvari, ki so v turizmu škodljive in nelogične, dosti hitro spremeniti, kajti zanje ni nobenega opravičila, da ostanejo takšne, kot so."

So pa tudi stvari, ki kažejo, da jih ne bo moč hitro spremeniti?

"Gotovo je to huda neakumulativnost v panogi, torej slabo vzdrževane kapacitete, katerih večji del bi bilo treba krepko obnoviti. Težko pa je tudi stanje na področju kadrov. Delavci v tej panogi so diskriminirani, osebni dohodki so podpoprečni. Tako sem v Beogradu že sporočil zahtevo po čimhitrejšem reševanju te problematike in po zagotovilih ministra Horvata so del mojih zahtev sprejeli. Kar zadeva prometnega davka, naj bi šel nazaj na beneficirano stopnjo 36 odstotkov. Očitno so naše pripombe nekaj zalegle."

Letos se je temu pridružila še draginja.

"Smo strašno predragi, vendar ne pri penzionih, ampak pri izvenpenzijski ponudbi. Penzije dajemo ponekje že napol zastoj, takšen trend pa je močen tudi v svetu. Izvenpenzijska ponudba pa je draga preko vseh meja, za to pa niso krivi gostinci. Naše zaprtje gospodarstvo je pripeljalo do tega, da so se vse cene "pregrele". Zaenkrat pa imamo še dokaj zaprto gospodarstvo, če pogledamo samo naše zaščitne carine... Čeprav je po drugi strani jasno, da moramo kmeta zaščititi, ker ga štiti vsaka država. S to draginjo pa se v turizmu ustvarja izredno negativen image, ki pa ga bo težko popraviti. Posledice tega se bodo pojavljale še vrsto let."

Med vzroki za letošnji slabši obisk tujih gostov turistični delavci naštevajo našo politično nestabilnost, pa nogo metno prvenstvo v Italiji, odprtje nemških meja...

"Tuji turisti seveda Slovenijo še vedno obravnavajo skozi Jugoslavijo, čeprav smo z nekaterimi projekti in na osnovi političnih dogajanj dosegli, da nas Evropa že gleda drugače. Vendar navezava je še vedno in škoda, ki je tam povzročena zadeva tudi nas. Drug vzrok je onesnaženost Jadrana, ki je bila zlasti izrazita prejšnja leta. Pojav izpada turistov beležijo tudi v sosednjih deželah, ki imajo Jadransko morje. Res pa je tudi, da nemški turisti, ki so bili pri nas standardni gosti, odhajajo v Vzhodno Nemčijo. Tu se govori o številkah, ki gredo v milijone... Delno je bil mogoče tudi vzrok svetovno prvenstvo v nogometu."

V zadnjem času je veliko pripomb na delo v naših turističnih predstavništvih v tujini.

"Naša sreča je, da imamo dobrega predstavnika v Frankfurtu. Seveda pa on ne more nadomestiti vseh, ki delajo v predstavništvih Turistične zveze Jugoslavije. Jasno je namreč, da je pri teh prezentacijah Slovenija zastopljena. Tega ne očitam, kot da je namerno, vendar se mi v okviru jugoslovanske turistične ponudbe ne moremo uveljaviti. To je objektivni problem, problem različnih pogojev. Slovenija pač odstopa v neki meri od Jugoslavije, zato je treba iskati druge možnosti. Možnost za nas je nastopiti v okviru Alpe-Adria, vendar pa je

tam konkurenčnost huda in se zavedamo, da ne bo lahko."

Tudi problem delitve turistične takse je pred kratkim razburkal delo v turističnih društvih.

"Turistična taksa naj bo seveda namenjena za programe predvsem promotivne narave. Govorjenje o tem, da bodo društva ostala brez denarja, je preprosto povedano zlonamerno delo. Tako je tudi v novem predlogu zakona, kajti tisti osnutek, ki smo ga dali, je iz starega mandata. Po novem predlogu se 80 odstotkov turistične takse pušča društvom za svoje delo oz. občinam. Da pa je turistična taksa proračunski vir, ni moja izmišljotina, to je stvar, ki je tako urejena po zakonu. Tega pač ne morem spremeniti, sem pa prvi, ki bi bil za to. Res pa je, da se turistična taksa v občinah uporablja tudi za urejanje komunalne strukture. Turistična taksa temu ni namenjena, čeprav razumem potrebe in pomanjkanje... Jasno je, da se na republiški ravni ne morem vtikati v porabo denarja v posameznih okoljih, 80 odstotkov denarja od turistične takse je namreč več, kot jo naprimer ostane krajem v Avstriji. Ostalih 20 odstotkov ostane za promotivno dejavnost Slovenije. Zato je treba stvari objektivno ocenjevati, seveda v sodelovanju s tistimi, ki delajo v turizmu."

Pogostokrat pri obravnavanju težav v turizmu in gostinstvu naletimo na problem kadrov, na to, da domačini ne živijo s krajem, da se raje zaposlujejo v drugih dejavnostih.

"Moja politika na tem področju bo skušala biti čim bolj dosledna. To pomeni, da je treba dati domačinom take pogoje, da jih bomo animirali za delo v turizmu in s turizmom povezanih dejavnostih. Ni pomembno ali je to Slovenec ali ne, pomembno je, da živi s krajem, da ne gleda le na hitri zaslužek. Če takšnih ljudi ni zadosti, je bolje, da hotele zapremo, kot pripeljemo ljudi od drugod, ki potem delajo le škodo in izgubo."

Pomembno pa je tudi dvigniti kvaliteto turistične ponudbe.

"Treba je seveda izboljšati kvaliteto objektov, ne več zidati, ampak to kar imamo izboljšati. V turističnem sektorju imamo, seveda v tistem negativnem pomenu, precej pojavov privatizacije. Temu se moramo upreti in postaviti v tisti tir, ki omogoča zdravo gospodarjenje. S tem se bo pojavil interes za kvaliteto. Kajti tega interesa ni mogoče vsiliti - tisti, ki daje turistično ponudbo, mora biti sam zainteresiran za dvig kvalitete. Ta del gospodarstva je namreč tudi tisti, kjer je mogoče družbeno lastnino najhitreje likvidirati."

Če za konec pogledava še na Gorenjsko. Nekaj specifičnosti v primerjavi z drugimi turističnimi kraji je gotovo?

"Na Gorenjskem je res nekaj lepih krajev, za katere bo treba bistveno izboljšati promocijo, še prej pa bo treba izboljšati ponudbo. Zelo pomemben na tem področju je ekološki faktor, saj je na Gorenjskem veliko problemov. S tem v zvezi so se pokazale določene možnosti finančnih virov pri mednarodnih ustanovah. Prav tako pa je pomembno oživiljanje starih obrti in dati poudarek etnografskim značilnostim. Če vzamemo samo biser, kot je Bohinj, pa hkrati pogledamo cesto do bohinjkega jezera, je jasno, koliko dela je tudi na področju infrastrukturne ureditve. Treba pa bo tudi več dogovarjanja. Pomanjkanje sporazumevanja med tistimi, ki so zainteresirani za razvoj turizma v kraju, se je pokazal na Bledu, ko smo komaj uredili, da Bled ni ostal brez igralnice, ki bi jo praktično hoteli imeti v vsakem kraju. Odprto pa ostaja vprašanje igralnice v Kranjski Gori, kjer se ne morejo zneniti, kot se ne morejo zneniti še o marsičem drugem. Prav take razmere pa se pojavljajo tudi v krajih, ki naj bi bili turistično najkvalitetnejši. To pa bo treba preseči."

ni
a gozda
izvaja
mu
em ča
tudi s
nokra
prejela
poprav
lavnih

doslje
zdovij
ograj
melju
niso
morali
sko
orevec

Kmet Janez Kalan s Suhe:

Zemlje nismo prostovoljno

Širitev Brda je najbolj prizadela suške kmete. Koliko vaše zemlje je ostalo za ograjo?

"Prvič so nam vzeli poldrugi hektar gozda; za denar, ki smo ga dobili, sem sebi kupil rokavice, ki jih imam še zdaj, ženi kolo in atu obleko. Zadnja širitev, v sedemdesetih letih, je zajela šest hektarov našega gozda; polovico sem zamenjal za hektar obdelovalne zemlje, tri hektare pa sem prodal. Plačilo je bilo izjemno skromno, saj sem za ves denar lahko kupil le strešno opeko za hišo."

V vlogi, ki so jo podpisniki naslovlili tudi na občino in republiko, med drugim piše, da naj bi brdska uprava s posebnim varnostnim režimom izvajala psiho-

loški pritisk na kmete vse dotlej, dokler niso pristali na zamenjavo zemljišč ali na prodajo za skromno plačilo. Kako ste občutili ta pritisk?

"Vsi, ki so se zavzemali za širitev Brda, so nam v začetku zatrjevali, da bodo gozdovi ostali naša last in da bomo lahko v njih še naprej gospodarili (sekali, stelarili). Tako so trdili tudi tedaj, ko so nas poklicali na sestanek v Kranj, kjer smo morali podpisati izjavo, da dovolimo postavitev ograje. Ko je ograja že stala, smo sicer lahko še nekajkrat šli v svoje gozdove. Kmetje, tudi po dvajset nas je bilo s traktorji, smo včasih tudi po dve uri čakali pred vrati, da so nas spustili notri ali

M. VOLČJAK

Živeti z naravo in soncem - geosolarna arhitektura

V Škofji Loki vznikla prva geosolarna hiša na Slovenskem

Na pobočju Kamnitnika sta Meta in Avgust Draksler postavila prvo delno vkopano hišo pri nas, žal brez dovoljenja.

Prisojno pobočje malega Kamnitnika se vzpenja tik nad mestom in ponuja očarljiv pogled na Škofjo Loko. Donedavna je bilo povsem prazno, le na robu je nekaj starejših hiš. Zemlja je tam pusta in kamnita, kar pove že ime griča.

Prisojno pobočje malega Kamnitnika se vzpenja tik nad mestom in ponuja očarljiv pogled na Škofjo Loko. Donedavna je bilo povsem prazno, le na robu je nekaj starejših hiš. Zemlja je tam pusta in kamnita, kar pove že ime griča.

Pred leti sta Meta in Avgust Draksler tam kupila parcelo, ki se v ozkem pasu vleče z dna tik pod vrh pobočja in začela urejati vrtove. Naprej prvo teraso, nato drugo, zasadila sta sadno drevje. Nameravala sta postaviti še uto, vendar so na občini rekli, da nikakor ne pride v poštev. Prav, sta si rekla, bomo pa vrtali v kamenje in napravili klet. Ko je bila klet izvrtana, sta izvedela za geosolarno hišo. Takšno bi pa morda lahko postavila, sta si rekla, saj klasična res ne sodi v ta breg.

Nenavadna hiša brez strehe

Toda, tudi pri geosolarni hiši se je zataknilo in zrasla je na črno. Tako kot zraste dosti drugih hiš po naši deželi, običajno kot gobe po dežju. Tudi Drakslerjeva je pred dvema letoma zrasla praktično v treh dneh.

Gradnja je bila seveda nekoliko drugačna. Nadzidali so klet in na vrhu napravili zelo ojačano ploščo, njena nosilnost je dve toni na površinski meter, prenesla bo še tako obilne snežne padavine. Hiša je s severne in vzhodne strani vkopana, odprta pa je z južne in zahodne strani - proti soncu. Neposrednega stika z zemljo sicer nima, kar je ena pglavitnih značilnosti geosolarne hiše, ker so jo prilagodili izkopani kleti, zato ima stik z zračnim slojem med že obstoječo škarko in novim zidom. Na ploščo so nasuli prodec in zemlino, zato je pogled na hišo zlasti z vrha hriba resnično nenavaden, namesto strehe uzrete zelenico.

Delno vkopana hiša je zahtevala seveda tudi temeljito toplotno izolacijo, predvsem pa še hidroizolacijo. V primerjavi s klasično hišo gradnja ni cenejša, Drakslerjeva pravita, da se nekako izravna, saj hiša nima strehe, draga pa je bila armatura, ki je zelo ojačana.

Geosolarna hiša sodi na prisojno pobočja v bližini mest

Geosolarna hiša je pri nas novost, ki jo malokdo pozna, z geosolarno arhitekturo se pri nas ukvarja prof. arh. Dušan Moško iz Ljubljane, zastavil smo mu nekaj vprašanj, da bi razumeli, kaj nenavadna hiša na Kamnitniku sploh pomeni.

Od kod ideja o geosolarni hiši?

"Živeti z naravo in soncem kot njenim temeljnim elementom naj bi postal eden postulatov poindustrialne dobe, arhitektura je pluralistično naravnana in dobiva nove predznake, kot so energetska, ekološka, sončna hiša, tudi vkopana, tako imenovana geosolarna hiša. Izraz ni splošno uveljavljen, takšen je bil delovni naslov raziskovalne naloge, ki sem jo s sodelavci leta 1980 napravil na fakulteti (FAGG Ljubljana), fizik

prof. Kladnik pa je izračunal energetske vidike. Spodbudilo me je potovanje po Španiji, kjer smo si ogledali lončarsko naselje v Purolleni, njihove vkopane hiše. Bivalne prostore imajo obrnjene na edino, prisojno fasado, spalne pa v notranjost. Ljudje so mi povedali, da se dobro počutijo, da si drugačnega bivanja sploh ne morejo zamisliti, njihova hiša funkcionira kot vsaka klasična, vlage ni. Spremljale so me tudi vkopane kleti v Slovenskih Goricah, kjer sem doma, za šalo sem izmeril ekstremne temperature, pozimi in poleti, in ugotovil, da je v vkopani hiši nihanje zelo majhno, plus minus štiri stopinje, kar je zelo pomembno. Sicer pa vkopano gradnjo poznajo tudi Kitajci, z atrijem okrog edinih zunanjih fasad, poznamo vkopana naselja v Turčiji, v severni Afriki, najbolj znana so naselja Pueblo v Ameriki, to so biološka naselja, biološki v posodobljenem smislu pa se zdaj spet uveljavlja v arhitekturi. V Ameriki že grade tovrstne hiše, ki so zaključene celote, saj vključujejo tudi reciklažo in podobno. Človeštvo vse bolj prihaja do spoznanja, da bo moralo spreminiti odnos do narave, ki je sestavni del bivalnega okolja. Arhitekturi po meri človeka se pridružuje arhitektura po meri narave in sožitja z njo, v osveženem svetu ti trendi postajajo vse bolj navzoči, vse bolj oživljajo tudi principi iz preteklosti, na katere se lahko nasloni tudi arhitektura današnjih dni. Poglejte, Slovenija je zelo razgibana dežela, vendar pobočja ne znamo izkoristiti za individualno gradnjo, predvsem mejnih območij med kmetijsko obdelovalno ravnino ter pobočij ob gozdovih. Spomniti velja, da so naši predniki po "zdravi kmečki pameti" postavljali svoje domačije prav na takšnih obrobjih."

Motivov za geosolarno hišo je torej več?

"Poleg energetskega, ki je bil tedaj zaradi energetske krize zelo pomemben, je primaren ekološki, tudi tipološki, saj je naša dežela posejana s transformatorskimi gradnjami, geosolarna hiša pa je vključena v naravno okolje, odprta ostaja le ena fasada, v tem steklu se zrcali zeleno okolje, vse ostalo je skrito v terenu in hiša ima direktni stik z zemljo. Geosolarna arhitektura se v tipološkem pogledu ne bi smela uveljaviti vsepovsod v našem okolju, tako da bi prerasla naša arhitekturno dediščino in njene izpeljanke, ampak bi bilo potrebno lokacijo zanjo predhodno zelo dobro premisliti in tudi utemeljiti. Ne gre toliko za vključitev v krajinski prostor, kot bi se lahko uveljavila na prisojnih pobočjih naših mest, torej kot primestna arhitektura in sicer kot stanovanjska alternativa primestnega značaja. Postavil sem namreč tudi sociopsihološki vidik, saj geosolarna arhitektura lahko vodi k iz-

ravnavi danes vse preveč prestižnih ambicij zasebnih graditeljev, ki le v visoki in veliki hiši vidijo svoj statusni simbol."

Naloga ni ostala v predalu?

"Po objavi se je za geosolarno hišo zanimalo več graditeljev, vendar je že tako, da nihče noče narediti prvega koraka, ko gre za novost. Leta 1985 pa sta se pojavila izjemno osveščena naročnika iz Škofje Loke, z željo po projektu vkopane hiše na pobočju Kamnitnika, kjer sta imela že terasaste vrtove in vkopano klet. Nad kletjo in ob njej je tako vznikla prva delno vkopana hiša pri nas."

Kakšne so prednosti lokacij na Kamnitniku?

"Orientacija pobočja proti sončni strani je optimalna, pobočje ima 30 odstotni povprečni naklon, kar pomeni, da je vpadni kot sončnih žarkov pozimi približno 45 stopinj na ravnino pobočja. Po opazovanju ima zimsko sonce na tem zemljišču tolikšno moč, da intenzivnost sevalne energije povzroči topljenje snega že 14 do 20 dni prej kot spodaj v Škofji Loki, posebej v času toplotne inverzije. Pobočje je odprto proti jugu, s severne strani je naravno zaščiteno, kar preprečuje neugoden vpliv severnih vetrov na mikroklimo pobočja. Kadar je orientacija bioklimatska, se pravi južna stran močno osončena, severna pa zaščitena, je že zaradi lokacije moč privarčevati 30 odstotkov energije."

Pravite, da mora biti hiša vraščena v okolje?

"Vidna južna in zahodna fasada naj bi sledili trendom tako imenovane zelene arhitekture, ki se v svetu vse bolj uveljavlja. Ovijalke bi preprečevale pregrevanje poleti, podobno funkcijo ima tudi sadno drevje na južni strani hiše, saj že zdaj sega skoraj do višine venca. Sicer pa moram čestitati graditeljema, da sta v sorazmerno kratkem času toliko naredila, hiša je zrasla tako rekoč čez noč."

Žal na črno, čeprav je v bistvu poskusna?

"Mogoče je delni razlog v tem, da občine še nimajo opredeljene tega tipa gradnje. Seveda je to eksperiment, vsaka teorija se mora pač preizkušati."

Užitka nama ne morejo pokvariti

Meta in Avgust Draksler sta nad svojo hišo navdušena, Meta pravi, užitka nam ne morejo pokvariti. Hiša še ni povsem vraščena v okolje, še našminkati jo moramo, pravi šaljivo Meta, pobočje pa je že dala novo ime: Kamnitniški vrtovi. Teško govorita o izkušnjah, saj je za njima šele prva zima, hiša še ni povsem suha, ogrevali so jo zaradi prezračevanja. Zanimiva pa je podrobnost iz januarjskih dni, tri dni sta bila zdoma in hiša ni bila ogrevana. Ko sta se vrnila, je bilo na prostem devet stopinj pod ničlo, v hiši

pa pet nad ničlo, v kleti celo deset nad ničlo.

Vendar pa jima težko verjamejo, da užitka nimata pokvarjena. Hiša je namreč brez vode, pri elektriki jima lahko pomagajo sosede, pri vodi ne morejo, saj je hiša v bregu. Komunalci so uveljavili občinski odlok, ki pravi, da črni gradnji ne smejo priključiti na vodo. Pri tem so bili zelo dohodni. Drakslerjeva sta namreč do leta 1988 vodo imela, za vrt, ko pa sta postavila hišo, so jima vodo odklopili.

Odluk je nemara res sporen, kar bi se najbolje izkazalo v morebitnem sporu, saj zdaj njegovo zakonsko osnovo pojasnjuje zelo raztegljivo. Vsekakor se naš urbanizem z njim ne bi smel ponašati, saj je naknadno preganjanje črni gradnji zelo vprašljivo, predvsem pa neučinkovito.

Splet nesrečnih okoliščin

Zanimalo nas je seveda, kako je problem razrešljiv, bolje rečeno, bosta Drakslerjeva naknadno dobila dovoljenja. Vprašanje nikjer niso bili veseli, še najmanj na občini, bolje rečeno obili so v zadregi. Če bi bila to običajna črna gradnja, bi jim bilo lažje. Geosolarna hiša je pač novost, ki je ne morejo kar tako zavrniti. Iz pogovorov smo lahko razbrali, da jim je všeč in da bi nam o njem navdušeno pripovedovali, če bi stala kje drugje, ne pa na Kamnitniku. Slutili smo tudi strah, da ne bi z legalizacijo Drakslerjeve hiše tam zraslo še kaj, nemara celo njihova še naprej. Veliko je torej nezaupanja, dognali pa smo, da je tudi občinska prostorska dokumentacija prav za to območje pomanjkljiva.

Južno pobočje Kamnitnika je spomeniško zaščiteno kot naravna dediščina in kot nahajališče mineralnih snovi. Pod njim je v prostorskih dokumentih bela lisa - vojašnica. Pričakovljivo smo, da se bodo občinski uradniki izgovarjali predvsem nanjo, vendar se niso. Navsezadnje, tudi iz sosednjih stolpnic je moč gledati v vojašnico, ne le z Drakslerjevega dvorišča. Sicer pa sta Meta in Avgust povedala, da ju je komandant kot sosedja že prijazno obiskal in dejal, da bi bili radi v dobrih odnosih.

Zakaj je bila torej pritožba Drakslerjevih v republiko sprejeta in na občini so morali njun zahtevek ponovno vzeti v pretres, odgovora pa še ni? V kopici nesrečnih okoliščin je za Drakslerjeve srečna vsaj ta, da srednjeročni družbeni plan (ki se bo iztekel letos) tega območja ne opredeljuje za kakršenkoli namen, na južnem robu pobočja pa že dolgo stoji več stanovanjskih hiš, ki v karto niso vrisane. Preprosto pozabili so nanje, čeprav so že stale, ko so dokumente pripravljali. Kako se bo zgodba razpletla, lahko predvidevamo, saj so v Škofji Loki pred približno dvajsetimi leti porušili črno gradnjo, odmev je bil tako silovit, da verjetno še dolgo ne bodo nobene. Kdaj se bo razpletla, je težko predvideti. Vsekakor pa je zgodba zelo poučna vsaj v tem smislu, da bi kje na Gorenjskem organizirano izpeljali izgradnjo naselja geosolarnih hiš, saj je takšnih pobočij dovolj, nemara bi našli tudi ljudi, ki bi radi živeli v takšnem naselju.

ODMEVI

Bog je mrtev, Marx je mrtev, pa tudi jaz se slabo počutim (Grafit iz Ljubljane)

K pisanju me je spodbudil članek gospoda Jožeta Dolharja iz Predoselj, objavljen v Gorenjskem glasu dne 10. 7. 1990. V njem navedeni gospod predlaga ukinitve radjskih oddaj, ki spominjajo na NOB, zlasti oddajo "Še pomnite tovariši". S plevami, ki letijo iz miselnega mlina gospoda Dolharja, se ne bi bilo vredno ukvarjati, če ne bi bilo tovrstnih plev razmetanih vse naokrog, in če ne bi to pomenilo zanikanja vsega pozitivnega v NOB, s končnim ciljem, izenačiti partizanski narodnoosvobodilni boj z domobranskim bojem na strani fašističnih enot.

Kot ščurki iz lukenj, lezejo na svetlo razni kvazigodovinarji, člani skupine nekdanjih borcev, kulturnih delavcev in drugih in nam razlagajo, da je narodno izdajstvo nekaj namišljenega, nam ponujajo Dan krivde v juniju, član predsedstva gospod Oman čveka, ne vem ali v imenu Kmečke zveze ali v imenu predsedstva RS, o svetem boju, ki naj bi ga za domovino bili tako udeleženci NOB kot domobranci, k predsedniku skupščine gospodu Bučarju se pritresejo trije bivši šefi slovenske udbe in mu ritualniško čestitajo, k veleumni ugotovitvi, o koncu državljanske vojne. Da se gospod Peterle v maniri "ljubim ruke" klanja avstrijskim desničarjem, je po vsem tem, komaj vredno omeniti.

Njihova pravica je, da tako razmišljajo in se v skladu s tem tudi obnašajo. Naša pravica in moralna dolžnost pa je, da se takemu iskrivljanju vloge NOB in domobranstva upremo. Ne upreti se, pomeni pristajati tudi na posledice takšne filozofije, ki izenačuje domobranci s partizanom, oz. udeležence NOB s tistim, ki je prisegel Hitlerju in bil s strani cerkve glasoslovljen za svoja dejanja.

Glede na to, da so nosilci tovrstne filozofije novo komponirani oblastniki, razmišljanje o posledicah ter filozofije, ni brezpredmetno. Res je, da novi oblastniki, o posledicah neposredno ne govorijo, vendar držijo karte skrivet v rokavu. Če pa človek sledi trditvi, da so se eni kot drugi borili in umrli za domovino, so logične posledice tegale, tele.

Kakšen trg bo poimenovan po škofu Rozmanu ali gospodu Hacinu. Kakšna ulica po generalu Rupniku. 20. april (1944), ko je bila domobranska zaprisega Hitlerju bo razglašen za nov državni slovenski praznik, ki bo slovesno obhajan po cerkvah. Kakšen likvidiran kaplan s Sv. Urha, bo razglašen za mučenca. Organizirala se bodo športna tekmovanja, kot tek od belogardistične postojanke do belogardistične postojanke za upr. Dolharjev memorial. Pokal bo podelil vsakokratni predsednik Demosa. Cerkev bo terjala odškodnino za vsak zvonik, ki je bil odstreljen, zato ker so iz njega pobijali partizane. Najbolj zagrizeni domobranci bodo, če so mrtvi, do bili spomenik, njihovih svojci pa družinske pokojnine in ustrezne odškodnine. Nazive narodni heroj, prvoborec, spomeničar, bodo podeljeni tudi domobrancem, priznana bo dvojna pokojninska doba aktivnim domobrancem, manj aktivnim pa enojna. Prosto na podlagi govora gospoda Omana, člana predsedstva RS ni izključeno, da bodo državna slovenska odlikovanja podeljena tudi borcem za sveto domobrantsko stvar itd.

Bralec lahko tudi razmišlja, da politika ne bo šla v to smer, da se bo dalo vso stvar ustaviti. Mogoče tudi misli, da je bilo dejanje sprave v Kočevskem Rogu tisto dejanje, ki je iz Slovenije napravilo monolit. Če bralec tako razmišlja, razmišlja napačno. Sprava je bila, tako kot nam je bila predstavljena, akt politične narave in ne nujna, ki jo občuti posameznik, zato da bi se spravi s posameznikom. Ker gre za politiko, je potrebno s tega zornega kota, zadevo tudi gledati. Glede na dogodke, po ceremoniji v Kočevskem Rogu, kot je govor Omana, razne revanšistične poteze, ki jih vleče Demos in smo jim priča iz dneva v dan, je moč zanesljivo sklepati, da je bil

spravni dan zlorabljen, za dnevno politiko Demosa in s pravimi čustvi naroda (oziroma vsaj večinskega dela) nima nobene zveze. Sprava je bila, kot se kaže sedaj, očitno le ena izmed potez v smeri izenačitve domobranstva z narodnoosvobodilnim bojem. Kdor pač naseda Demosovemu leporečju, zgolj zato, ker ne mara "rdečih", je nekritičen ali pa naplantan in bo streznitev toliko hujša. Dejstev spreminiti ni mogoče in se globoko strinjam z verzom Ervina Fritza, ki se glasi:

Po danovini muka nova sveta kra-va. Nihče ne ve, kam z njo, a pravijo ji sprava. Oznanjajo jo žegnani oznanjevalci. Zaman. Ker izdajalci bodo ostali izdajalci.

Ničesar nimam proti razumevanju med ljudmi, vendar ne za vsako ceno. Če mi sedaj gospodje vseh rasti in različnih pameti skušajo dopovedati, da so se za slovensko domovino borili tudi slovenski fašisti, potem bodo ti gospodje že morali razumeti, da je to previsoka cena za kakršno koli spravo, pa čeprav je bila žegnana s strani nadškofa in predsednika predsedstva republiške skupščine. Pri tem nočem reči, da se oba imenovana strinjata z izenačitvijo. Ravno nasprotno. Svargi sta poskušala postaviti na pravo mesto. Vendar so želje eno, pot, po kateri stopa Demos, pa drugo. Ob vsem tem pa me hipotetično zanima, kaj bi bilo, če bi zmagali gospodje. Tudi na to po svoje odgovarja Ervin Fritz:

Beli so delali zločine le za časa vojne, a rdeči še po zmagi so bili rdečih rok. Bili bi tudi oni, v božjem imenu in vesti spokojne. A kaj, ko zmagati ni dal jim ljubi Bog.

Ni namen tega članka, vzbujati mržnjo med ljudmi. Ravno nasprotno, preprečevati jo. Politika, kot jo izvaja Demos ali v njegovem imenu posamezniki, ima za cilj razglasiti, da so dokončno premagali, zamenjali, izničili, diskvalificirali vse tiste, ki ne mislijo tako kot oni, lahko rodi samo nadaljnje spore. In, namesto da bi se ukvarjali s tem, kako ustvarjati pogoje za boljše življenje vseh, ustvarjamo pogoje v smeri razcepitve narodovih sil.

V zvezi s tem se moram vrniti na začetek članka. Dokaz pomiritev je namreč tudi predlog gospoda Jožeta Dolharja, da bi na radju Slovenije prenehali z oddajo "Še pomnite tovariši" in iz radjskega koledarja črtali vse tiste spomine, ki preveč spominjajo na krvave dogodke. Kakšen drugi Dolhar bo z istim argumentom predlagal, naj nehamo brati pesmi Kajuha, Mateja Bora in drugih pesnikov naše NOB. Naj se iz glasbenega sprejema črtajo partizanske pesmi in takoj razpušči Partizanski invalidski pevski zbor. Naj se podrejo spomeniki, uničijo slike, knjige, ki pišejo o NOB, skratka, naj se izbrise vse, kar je kakorkoli povezano z NOB, saj vse to spominja na krvave dogodke. Vendar pa to ni povezano le z našo sedanjostjo še bolj s prihodnostjo. Ko bo namreč vse to izbrisano in ko bo Demos v celoti zavladal v slovenskem prostoru, potem bo dragi bralec, naša domovina izgledala takole. Povsod bodo dehte lipe, alpski kvinteti nam bodo igrali po trgih mest, fantje na vasi bodo peli mile polodknice, sredi dehtičnih vrto, na katerih se sprehajajo belo oblečene deklice. Družine bodo, štele spet po toliko otrok, kot jih bo bog dal. V družinskem krogu bo mo (kakor je to v Šenvidu pri Strčeni zapovedal gospod Peterle) od jutra do večera od same neizmernosti radosti prepevali slovenske narodne pesmi in hvalnice Demosu v višavah, ki nam je vse to omogočil. Do tega nam manjka samo še nakej. Izkoreniniti ali prekrstiti bo potrebno vse, ki so po novo oblastniških kriterijih, pripadniki druge vere. Zgodovina se ponavlja ali časi Valjhuna se vračajo.

Če so ti dragi bralec tovrstna nebesa na zemlji vseh potem molči in se pusti prekrstiti. Ne baš prvi in ne zadnji. Če pa hočeš nebesa, v katerih boš bog ti, kot Človek, potem pa se ne pusti več nategovati in ne dopusti, da bodo ene matle bogove zamenjali drugi, vsi pa seveda na tvoj račun.

Stane Boštjančič

Zakaj propada kmetija v Pozirnem

Zapuščinska razprava se vleče že sedem let

Pozirno, 25. julija - Osamljena hribovska kmetija v Pozirnem, na kateri sta gospodarila zdaj že pokojna Tomaž Potočnik in žena Marjana Kristan je bila - vsaj stari ljudje vedo tako povedati - med gospodarsko najboljstoječimi in najlepšimi kmetijami v vasi. Pa zdaj? Kmetija je zapuščen, še brez elektrike, ki je v vseh družbah, pa kajpak tudi pri nas, prvi pogoj za civilizirano življenje, z gospodarskim poslopljem, ki ga je že dobro načel zob časa, in hišo, ki bi jo tudi bilo treba temeljito obnoviti, če že ne kar porušiti in na novo zgraditi. Pokošena strma pobočja izpričujejo, da tudi tu ni "vse pokošeno in pomorjeno" in da še živijo ljudje, ki bi bili pripravljeni trdo delati, tudi na takšni hribovski kmetiji, do katere je komaj mogoče dostop z osebnim avtomobilom. Če je zdaj, sredi poletja, še mogoče govoriti o idili, pa se ta idila pozimi ali tedaj, ko je treba na roke spravljati seno ali s cepinom "lifrati" hlode, kaj hitro spremeni v pekel, ki si ga marsikdo ne želi, marsikdo, ki si ga želi, pa ga brzkone ne bi zmožel.

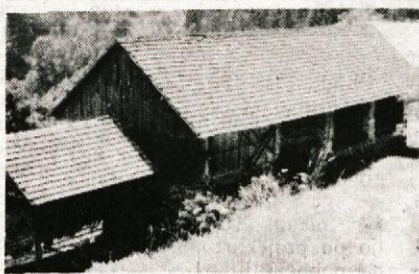
Vprašanje, zakaj je kmetija že sedmo leto brez gospodarja in kdo naj bi bil tisti, ki bi prevzel in skrbel za kmetijo, se sicer zastavlja kar samo po sebi, za odgovor pa se je bilo treba "zakopati" v kup sodnih spisov in drugih dokumentov, se pogovarjati z ljudmi, iskati mnenja... Kdo naj bi postal gospodar na kmetiji Pozirno 10, naj bi odločilo sodišče, ki prav v tem, resda skrajno zapletenem primeru, kjer ne gre samo za zakone in pravico, ampak tudi za več kot 40 hektarov kmetijske zemlje in gozda, dokazuje prislovično značilnost, da "sodni mlini meljejo počasi". Zapuščenost zadeva se "vleče" že sedmo leto; s primerom se je ukvarjali že nekaj sodnikov, skrbnik, ki zdaj kosi travnike, seka sušice, popravlja poti in podobno, pa je v negotovosti in pravi: naj sodišče že enkrat odloči, kdo bo Potočnikov naslednik in gospodar. Ne da bi karkoli pritiskali na samostojnost in neodvisnost sodstva, prav bi bilo, ne samo zaradi ljudi, ki so vpleteni v ta primer, ampak predvsem iz narodnogospodarskega razloga in skrbi za hribovsko kmetijstvo, da poskuša primer čimprej pripeljati do konca.

Primer je tako zapleten, da bi težko našli podobnega in da je tudi ljudem, ki imajo vsaj občasno opravka s podobnimi zadevami, težko slediti dogodkom in razumevanju okoliščin. Ne da bi hoteli koga žaliti ali komu, ki kot sorodnik ali skrbnik (če se izrazimo politično) "kandidira" za kmetijo, javno dati prednost, pa ne moremo mimo tega, da je tolikšno zanimanje za kmetijo brzkone predvsem zaradi zemlje, gozda in debelih smrek. Kogarkoli že bo sodišče določilo za Potočnikovega naslednika, bo moral trdo delati in vložiti ogromno denarja, da bo kmetija spet takšna, kot je bila nekaj - mogočna in lepa.

Ker sta se prejšnja lastnika in gospodarja kmetije poročila že v letih, tudi otroškega joka ni bilo in tudi ne naslednika iz prvega dednega kolena, ki bi ob njuni smrti (1983. oziroma 1984. leta) prevzel

kmetijo. Primer se je začel zapletati, ko so v škofjeloški enoti Temeljnega sodišča v Kranju določili za prevzemnico Angelo Gregorc iz Knapov, ki je "že za časa življenja skrbela za zapustnika in za njegovo ženo, jima pomagala pri domačih opravilih, jima dostavljala živež, v letu 1983 pa sta oba pokojnika prevzemnico tudi pooblastila za prejemanje njihovih dohodkov in ji tudi sicer zaupala". V obrazložitvi sklepa o dedovanju med drugim piše, da naj bi se zapustnikovi dediči odpovedali nujnemu deležu in se strinjali, da kmetijo prevzame Gregorceva, pa tudi izvršni odbor škofjeloške kmetijske zemljiške skupnosti je bil tedaj (1985. leta) mnenja, da izpolnjuje pogoje za prevzem kmetije in da je že z dosedanjim delom dokazala, da bo za kmetijo lahko skrbela kot dober gospodar. Naj bo tako ali drugače: po pritožbi enega od dedičev je Višje sodišče v Ljubljani sklep razveljavilo, med drugim tudi zato, ker je prvostopenjsko sodišče bistveno kršilo določbe postopka, in primer vrnilo v ponovno obravnavo temeljnemu sodišču.

Ni naš namen, da bi opisovali podrobnosti, ki bolj sodijo v sodne dvorane kot na časopisne strani, pa vendarle: nekateri navajamo zato, da bo bolj jasno, kako se zapuščenost razprava lahko zaplete. Eden od možnih dedičev je, na primer, skušal doseči razveljavitev oporoke, češ da gospodar v času pisanja oporoke ni bil

sposoben za razsojanje, da priče niso bile v "primernem stanju" in da tudi podpis ni bil pravi. Drugi je zatrjeval, da je soglasje, da kmetijo prevzame skrbnica, dal pod pritiskom in da se sicer ni nikoli odpovedal dednemu deležu. Zapuščenost razprava je zapletalo tudi to, da so se dediči pravzaprav morali sporazumeti o dveh kmetijah - o tej na Pozirnem, o kateri je že ves čas govora, pa še o kmetiji, ki jo je Potočnikova žena imela na Ševljah; in navsezadnje tudi to, da je sodišče po njuni smrti začasnega skrbnika kmetije v Pozirnem določilo dva: poleg Gregorceve še nekoga. Nekateri so tudi tej odločitvi sodišča oporekali in so za skrbnika predlagali druga dva, tako da je moralo o tem odločiti celo Višje sodišče v Ljubljani.

Se dobro, da je kmetija na samem, skrita očem javnosti, sicer bi bilo tistih, ki pravijo, da "gre za občinsko sramoto", verjetno še več. Skrbnica Angela Gregorc in njen mož Cveto pravi: "Naj se že enkrat odloči, tako ali drugače, da bova vsaj vedela, pri čem sva!" Naj se odloči, pravimo tudi mi, in predlagamo, da naj nova republiška vlada spremeni zakon o dedovanju kmetij in poenostavi postopke. Nedopustno je, da samo zaradi vprašanja, kdo bo podedoval kmetije; za domala sedem let zastane normalno delo in razvoj; nedopustno tudi zato, ker že najmanj eno desetletje govorimo o pospeševanju in pomenu hribovskega kmetijstva. ● C. Zaplotnik

Na seznamu sodišča 316 Elanovih upnikov

Elan dolguje 340 milijonov mark

Kranj, 26. julija - Predsednik Temeljnega sodišča v Kranju Vasilij Novak je včeraj povedal, da se je doslej na sodišču pojavilo 316 Elanovih upnikov, ki jim proslula firma dolguje skoraj 340 milijonov mark, od tega znašajo dinarske terjatve skoraj 2,4 milijarde dinarjev, 263 milijonov terjatve v lirah in blizu 78 tisoč v markah. Čeprav se je 30-dnevni rok iztekel, na sodišču pričakujejo še druge Elanove upnike, saj lahko vložijo terjatve do pet dni pred narokom, ki je določen za 19. september.

Iz obsežnega seznama Elanovih upnikov izdvajamo nekatere, ki posebej bodejo v oči bodisi zaradi zneskov bodisi zaradi svojega statusa (banke, šole, občinska uprava, komunalna). Med največjimi Elanovimi upniki so banke na čelu s Komerzialno in hipotekarno banko Ljubljana, najnižji znesek terjatve pa je prijavila Iskra Semič (507 dinarjev), ki je očitno še pravočasno potegnila denar iz Elana.

Sicer pa si upniški spisek ogledimo nekoliko podrobneje: Beograjska banka Beograd ima 151 milijonov dinarjev terjatve, INA Naftaplin Zagreb 91,8 milijona, Kompas mejni servis Ljubljana 27,6 milijona, Les d.d. Ljubljana 118,5 milijona, Medžimurska banka 224,4 milijona, Zvezda Kranj 12,9 milijona, Bolnica Zagreb 40 milijonov, Republiški sekretariat za delo 13,1 milijona, Banka Vipa Nova Gorica 60,4, Coning Varaždin 116,1, Komerzialna in hipotekarna banka Ljubljana 491,3, Dalmacija Dugi Rat 72 milijona, Stanovanjska komunalna banka Ljubljana 43,7, Petrol 76,4, Dalmatinska banka Zadar 17,8, Banka Slobodna Dalmacija Split 83,5, Abanka 54 milijonov, Občina Kranj 7,4, Družina 3,4, LB-TBG 2,9, OŠ A. T. Linhartova Radovljica 5,3, Elita Kranj 9,1, Tehnik Škofja Loka 8,6, Zavarovalnica Triglav Kranj 4,7 milijona itd. Med Elanovimi upniki so na spisku sodišča tudi nekateri zasebniki, med njimi Bojan Krizaj z 8,4 milijona dinarjev terjatve. ● H. Jelovčan

Sukno Zapuže za našo osebno varnost

Protipožarne tkanine

Zapuže, julija - Razvojni oddelek Sukna Zapuže je že lani začel s poskusno proizvodnjo volnenih protipožarnih odevi, letos pa program tovrstnih tkanin razširja in bodo uporabne ne le za gasilce, za opremo letal, vozil in podobnega, temveč tudi za opremo stanovanj.

Na sejmu zaščite v Kranju so letos prvič pripravili demonstracijo protipožarne odeje, ki je vzbudila veliko zanimanja. Odeja je izdelana iz čiste mikane volnene preje, v procesu izdelave je zapolstena, da se ji s tem manjša propustnost, ZI-PRO obdelava volne pa njeno naravno odpornost proti goreni še poveča. Volna ne zagori, temveč po določenem času samo porumeni, porjavi in končno poogleni, medtem ko sintetična v dotiku z ognjem pospešeno gori s plamenom.

Kot smo že povedali, je za te protipožarne odeje izredno zanimanje. Prva naročila prihajajo od gasilcev, proizvajalec pa jih pripravlja tudi soferjem, ker te odeje niso namenjene le gasenju, temveč tudi navadnim uporabi, za odevanje. V Suknu zdaj že pripravljajo tudi tovrstno obdelavo vseh odevi za gospodinjstva. Zelo primerne bodo za opremo vikendov, za tabornike, avtobuse, avione, tovornjake. V razvitem svetu so protipožarne odeje obvezne v vseh javnih ustanovah, kot na primer v vrtcih za varnost otrok in podobno.

Trenutno se v Suknovih prodajalnah dobijo le specialne protipožarne odeje 160 x 200 cm v naravnih sivi barvi. Pripravljajo tudi poskusne količine tako obdelane volnene tkanine za uniforme gasilcev, vojakov, lotili pa se bodo tudi mehkih odevi za stanovanja, dekorativnih blag za zavese, prevleke in podobno. ● D. Dolenc

Kranjski izvršni svet o Brdu

Občina prosi za pooblastila

Kranj, 25. julija - Kranjski izvršni svet je na seji v sredo sklenil predlagati republiškemu izvršnemu svetu, da kot upravljalec protokolarne objekta Brdo pooblasti kranjski izvršni svet, da začne postopek za vračanje zemljišč, ki so v območju Brda in so bila odvzeta po letu 1945.

Kot je povedal sekretar za občno upravo Karel Erjavec, je sekretariat prejel pobude krajevnih skupnosti Predoslje in Bela ter Slovenske demokratične zveze za vrnitev gozdov, ki so bili kmetom odvzeti za posebne namene protokolarne objekta Brda. Iz pobud je mogoče razbrati, da zdaj ni več razloga, da bi bili gozdovi, ki so bili odvzeti kmetom, še naprej posebnega namena: podpisniki vloge, prek devetdeset jih je, pa so tudi predlagali, da se pogodbe razveljavijo tudi zato, ker naj bi bile podpisane pod psihološkim pritiskom, in da naj kranjska občina ne da soglasja za razprodajo Brda. Kot je znano, želi tuji partner (ime je za zdaj še skrivnost) vložiti na Brdo in še v nekatere protokolarne objekte prek 100 milijonov dolarjev, preurediti območje v "meko" visokokakovostnega turizma in si zagotoviti 49-odstotni delež v delniški družbi ali v mešanem podjetju.

Izvršni svet je bil enotnega mnenja, da naj si Brdo zdrži le nekdanji obseg zemljišča, vse, kar je bilo tako ali drugače odvzeto po vojni, naj se vrne prejšnjim lastnikom, pa tudi to, da je neodgovorno, da bi se tako odvzeta slovenska zemlja prodajala tujcem. V razpravi je bilo slišati, da verjetno tudi Tito, če bi bil še živ, ne bi dovolil prodajati domače zemlje tujcem, pa tudi, da je takšnih gozdov, kot so brdski, še precej, in da je edina prednost tega območja, da bi se "prodajal" Tito kot nekdanji lastnik Brda. Več kritičnih pripomb je bilo izrečenih tudi o elaboratu, ki ga je Servis za protokolarne storitve pripravil za sejo republiške vlade; iz njega naj ne bi bilo razvidno, da bi skupne naložbe zagotovile 450 novih delovnih mest. ● C. Zaplotnik

Kakšna naj bo kmetija odprtih vrat

Najpomembnejša je skrbna kmečka gospodinja

Škofja Loka, 25. julija - Lani so v Žetini pod Blegošem, pri kmetu Jerneju Vodniku, prvi v škofjeloških hribovskih odprtih kmetijah, kot nekateri kmetje in tudi obiskovalci še danes mislijo, saj ni namenjena stacioniranim gostom. Pač pa se lahko popotniki in planinci na kmetiji ustavijo, tam pojedjo katero od domačih dobrot ali spijejo šilce.

"Zadnja leta je bilo med kmeti vedno manj zanimanja za urejanje kmetij, ki bi se ukvarjale s kmečkim turizmom. Vzrok temu so bile težave z denarjem, saj ugodnih kreditov ni bilo. Zato smo se odločili, da damo kmetom na visokogorskih kmetijah malce drugačno možnost dodatnega zaslužka. Odločili smo se za tako imenovano kmetijo odprtih vrat. To naj bi bila kmetija, ki je pripravljena sprejeti utrjenega, žejnega in lačnega popotnika ali planinca in ga pogostiti z dobrotami iz domače šrambe. Ni pa namen tek kmetij, da imajo stacionirane goste, ki pri njih prespijo, čeprav seveda počitek preko noči ni prepovedan. Nima pa ta dopolnilna dejavnost pozitivnih vrednot, se pravi dodatnega zaslužka, le za kmetijo, temveč pomeni tudi popostritev turistične ponudbe," je povedala Majda Luznar, ki pri škofjeloški kmetijski zadrugi skrbi tudi za razvoj kmečkega turizma.

Kmetija, ki nosi naziv kmetije odprtih vrat mora po pravilniku imeti izpolnjenih nekaj pogojev. Eden pomembnejših je, da je kmetija blizu planinskih poti, v nestrnjem naselju ali zaselku. Na kmetiji morajo pridelovati hrano sami, saj je pogoj, da se izletnikom ponudi doma pridelana neoporečna hrana in pijača. Kmetija mora biti urejena, za sprejem gostov na kmetiji pa mora biti tudi primerno urejen prostor. Tisti, ki na kmetiji skrbi za turistično dejavnost mora imeti opravljen tečaj iz higienskega minimuma in zdravniški pregled. Pomembna postavka je tudi, da skrb za turizem na kmetiji ne sme ovirati osnovne kmetijske dejavnosti, saj je (razen za najavljene skupine) obisk na teh kmetijah možen le konec tedna.

"Moram reči, da zaenkrat za tovrstno dejavnost na primernih kmetijah ni veliko zanimanja. Bolj se zanimajo tisti na kmetijah v dolini, vendar pa odpiranje bifejev ob kmetijah še zdaleč ni namen kmetij odprtih vrat. Zato imamo zaenkrat v občini le eno takšno kmetijo v Žetini. Vzrok za majhno zanimanje je gotovo, da po mnogih visokogorskih kmetijah še ne poznajo dobro možnosti za svoj dodatni zaslužek. Kolikor sem sama govorila s kmeti, pa je odločitev o turizmu na kmetiji največkrat odvisna od gospodinj. Kajti na prijazni kmetiji odprtih vrat je najpomembnejše imeti skrbno gospodinjico, ki jo veseli delo z ljudmi in kuha. V tem primeru je lahko kmetija odprtih vrat tudi predhodna oblika, kar pomeni, da bi sčasoma z večjo ponudbo in izgradnjo ležišč takšna kmetija lahko prešla na dejavnost kmečkega turizma," poudarja Majda Luznar. ● V. Stanovnik

Za zdravje ljudi

Prehrana z ribami

Kemijska sestava ribjega mesa je skoraj enaka sestavi mesa živali za klanje in je zato ribje meso enakovredno mesu ostalih živali.

Glede na količino maščob in beljakovin v mesu delijo ribe, rake in školjke v pet kategorij:

- Malomastne ribe z mnogo beljakovin v mesu, količina maščobe v mesu je pod 5 odstotki, količina beljakovin med 15 in 20 odstotkov. Predstavnik take ribe je bakalar.
- Srednjemastne ribe z mnogo beljakovin. Količina maščobe v mesu je med 5 in 15 odstotkov, količina beljakovin med 15 in 20 odstotkov. Predstavnik take ribe je losos.
- Zelo mastne ribe z malo beljakovin v mesu. Količina maščobe v mesu je nad 15 odstotki, količina beljakovin je pod 15 odstotki. Predstavnik take ribe je jezerska postrv.
- Malomastne ribe z zelo veliko beljakovin v mesu. Količina maščobe v mesu je pod 5 odstotki, količina beljakovin je večja od 20 odstotkov. Predstavnik take ribe je tuna.
- Malomastne ribe z malo beljakovinami. Količina maščobe v mesu je pod 5 odstotki, količina beljakovin pod 15 odstotki. Tej kategoriji pripadajo morski raki in školjke.

Notranji procesi razgradnje ribjega mesa so hitrejši kot pri mesu živali za klanje, zato je ocenjevanje svežine ribe strožje. Sveža riba je neposredno ulovljena riba, ki ni uskladiščena niti konzervirana, oz. riba, ki ni v kakršnikoli razgradnji (niti autoliza, niti oksidacija, niti bakterijska razgradnja).

Zato mora sveža riba imeti sledeče organoleptične lastnosti: oči morajo biti bistre, čiste in izbočene, škrge jasno rdečkaste barve, koža mora biti sijajna in napeta, luske pa se morajo čvrsto prilegati ob telo.

Razumljivo je, da riba ni užitna, če je imela kakšno kužno bolezen, če je invadirana za zajedalci, če je ubita z eksplozivom ali kemičnimi sredstvi, če je pri ulovu poškodovan prebavni trakt, če je brez glave in škrge (razen zamrznjene ribe) ali če je ulovljena v okuženih vodah.

dipl. vet. Alojz Hajnrihar

ŽIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

V PETEK, 27., in v SOBOTO, 28. julija,
vas vabimo na

KRANJSKO NOČ

Potrudili se bomo, da boste v vseh naših lokalih v starem delu mesta solidno postreženi!

v petek, 27. julija 1990, ob 17. uri.
vas vabimo
na slavnostno otvoritev

NAKUPOVALNEGA CENTRA ČIRČE

obenem čestitamo vsem občanom Kranja, Jesenic,
Radovljice in Tržiča za občinske praznike.

PONUDBA, KAKRŠNE ŠE NI BILO NA NAŠEM TRGU

Spalnice LESNE INDUSTRIJE IDRIJA s podi
postelj in vzmetnicami PO KONKURENČNIH
CENAH.

ZA GOTOVINO ALI NA KREDIT

s 30 % pologom in 6 obroki (10 % obresti)
s 30 % pologom in 3 obroki (brez obresti)

**SPALNICO VAM PRIPELJEMO IN
MONTIRAMO V 15 DNEH PO VPLAČILU
NA NAŠ ŽIRO RAČUN.**

NUDIMO VAM SPALNICE:

Anja 5-D 12.500 din za takojšnje plačilo ali
14.000 din na kredit
Darja 5-D 14.500 din za takojšnje plačilo ali
15.000 din na kredit
Alba 6-D 15.000 din za takojšnje plačilo ali
17.000 din na kredit
Atena 6-D 16.000 din za takojšnje plačilo ali
18.000 din na kredit
Nela 5-D 13.500 din za takojšnje plačilo ali
15.000 din na kredit

**VSE DODATNE INFORMACIJE DOBITE
v salonu ARK v Idriji
tel.: 065-71-855**

v Kranju, GAMBIT, Tomšičeva 30
tel. 064-24-842

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI - ODLOČITE SE ZA NAKUP, KI GA
NE BOSTE OBŽALOVALI!

OB NAKUPU SPALNICE VAM VZMETNICO PRAKTIČNO
PODARIMO!

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Zapravljiček

telefon:
(064)22-065

Delavska cesta 19, Stražišče pri Kranju

**TRGOVINA ● DISKONT ● RIBARNICA ●
FAST FOOD**

NOVO - UGODNO - NOVO - UGODNO - NOVO - UGODNO
ARMATURE
ZA CENTRALNO GRETJE,
VODOVOD IN PLIN
VELIKA PONUDBA JEANS IN PLATNENIH HLAČ IZ UVOŽENIH
MATERIALOV

**DOBRO SMO ZALOŽENI Z ŽGANIMI PIJAČAMI
IZ UVOZA**

(whiskey, konjak, likerji)
IN ČOKOLADAMI
Bounty, Mars, Raider, Snickers, Milky way

Odprto imamo vsak dan od 6.30 do 21.30
ob nedeljah pa od 7 do 12.30 in od 14. do 18. ure.

Ob občinskem prazniku čestitamo vsem občanom Kranja.

35 let - Vi z nami - 35 let - ELITA z vami

ELITA VAS NE POZABLJA!

35 - 50 % POPUST

za vsak nakup nad 500,00 oziroma
3.000,00 din

POLETNI NAKUPI V ELITI

so prijetni in cenejši!

Elita **35**

v vseh prodajalnah
od 30. julija
do 11. avgusta

Netekma
konfekcija - pletenine - srajce - bluže
POSEZONSKO ZNIZANJE
CEN
DO 50 %

Črnim točenjem se črno piše

Kranj, julija - Zadnje čase so vse bolj iznajdljivi klubi, društva pa tudi posamezniki v njihovem imenu, ki ob športnih igriščih, v prostorih klubov odpirajo bifeje, točijo pijačo. Na klubsko naročnico dobijo pijačo ceneje. Izkupiček je seveda znaten, kajti klubom ni treba odvajati nobenih davkov, ne pestijo jih inšpekcije.

Seveda pa se taka prodaja na črno pozna pri prometu gostincev, kjer se prodaja pijač v skupnem prometu znižuje. Nemočni so prosili in rotili inšpektorje, naj vendar nekaj storijo, da je vse skupaj nepošteno. Gostinec je vsak trenutek pod drobnogledom tako sanitarne kot tržne inšpekcije. Za eno samo steklenico coca-cole, ki jo je odnesel iz kleti v šank, pa je spodaj ni odpisal in zgoraj zavedel, je najmanjša kazen 3000 do 5000 dinarjev, obvezni so zdravniški pregledi oseba in kdo ve, kaj še vse, prometni davek pa morajo plačevati od prodajne cene pijače. Saj se ne pritožujejo zaradi tega, prav je tako, red mora biti, toda naj bo za vse!

Pri črnih točenjih vsega tega ni. Koliko zabojer pijače prinesejo in prodajo, je njihova stvar. Tudi sanitarna inšpekcija se nima v kaj vtiikati, kajti ne eni ne drugi inšpektorji ne morejo uradno proti črnim točenjem storiti nič, ker pač to niso nosilci obrtnega dovoljenja. Če nekdo nima obrti, inšpektor nima pristojnosti stopiti in hišo. Tako je to preprosto.

Če bi vse skupaj ostalo le v okviru kluba, zaprtega tipa, bi gostinci verjetno nič ne rekli in ne ukrepali, toda taka točenja postajajo iz dneva v dan bolj pogosta in povsem odprtega tipa. Več

je prometa, večji je izkupiček, bolj si klub, društvo, posameznik opomore. Vse skupaj je v kranjski občini postalo tako pereče, da se je v torek, 15. maja, sestala sekcija kranjskih gostincev in se odločila, da sama ukrepa. Že lansko jesen so dali zahtevek na komite za gospodarstvo, na sanitarno in tržno inšpekcijo, naj stvari uredijo, a so dobili odgovor, da to ni njihovo delo. Gostinci so zdaj sami naredili spisek črnih točenj; trenutno je 28 takih mest, spisek pa še dopolnjujejo. Seznan bodo predali davčni upravi v Kranju v nadaljnje ukrepanje.

Nekateri gostinci razmišljajo, da bi bila stvar najhitreje urejena, če bi, podobno kot v Opatiji, vsakemu "črnemu" gostincu dali možnost, da v roku 30 dni zaprosi za obrt, sicer sledijo sankcije. S tem bi prva pridobila občina, saj se sedaj denar, ki bi ji moral pritekati iz tega naslova, odteka v zasebne roke, več gostincev bi pomenilo več konkurence, ta pa nižje cene in kvalitetnejšo ponudbo. Kranjski gostinci so vsi za zdravo konkurenco, vendar pod enakimi pogoji. Če se ne bo dalo urediti stvari na tak ali podoben hitrejši način, bo pač treba spremeniti zakonodajo, pravijo. Trajalo bo malo dlje, toda tokrat so odločeni iti do konca. ● D. Dolenc

Dinar čez mejo

Na avstrijskem Koroškem je povpraševanje po dinarjih manjše kot prejšnja leta ob istem času, kar gotovo kaže, da se zanimanje za naše turistične kraje med Avstrijci zmanjšuje. Nasprotno pa je povpraševanje po dinarjih večje na Tržaškem. Vendar se v Italiji tečaj ne spreminja, dinar pa se še vedno najbolje zamenja v slovenskih denarnih ustanovah (Tržaška kreditna banka), kjer je vreden sto lir.

Ponudba na Kranjski tržnici

Po tednu dni smo se zopet sprehodili po tržnici ter si ogledali tamkajšnje ponudbo in založenost stojnic.

Očitno je, da je čas dragih marelic minil, kajti opaziti jih ni bilo na nobeni stojnici več. Nekoliko se je povečala ponudba breskev, cena zanje pa se giblje od 13 do 18 din. Zelo lepe vipavske breskve so po 15 din. Nekaj več je opaziti tudi paprike, vendar ima še vedno precej visoko ceno, za kilogram je treba namreč odšteti 40 dinarjev. Res je, da je že za deset din cenejša kot prejšnji teden, vendar je bila na prvi pogled tudi nekoliko slabše kvalitete. Za kumare je še vedno treba odšteti 20 dinarjev za kilogram, tudi krompir ima še vedno isto ceno kot pred tednom, 8 do 10 din za kilogram. Cena pa je padla čebuli, namesto 30 je za kilogram sedaj treba odšteti 25 dinarjev, medtem ko česna na stojnicah ni bilo opaziti. Cena pa je glede na prejšnji teden narasla nektarinam - 30 din za kilogram. Dobro se lahko osvežite tudi z lubenicami, ki so po 15 dinarjev. Opaziti je bilo tudi jabolka, za katerih kilogram je potrebno odšteti 30 din. Med vsa pisano ponudbo sadja in zelenjave smo zaman iskali grozdje, kajti, kljub temu da prihaja "njegov čas", ga na trgu še nimajo. Ponekod ga je namreč videti že v trgovinah.

M. Č.

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 24. 7. 1990

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,4618
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9557
Švica	100 CHF	821,2517
ZDA	1 USD	11,3784

Še vedno zanimivi nakupi čez mejo

Kljub temu da je gneča na mejnih prehodih velika zaradi tujih turistov in zdomev, domačini še vedno redno odhajamo na nakupe v Italijo in Avstrijo. Zaradi odliva kupcev v tujino se je v naših trgovinah zmanjšal promet za 28 odstotkov. Med najbolj iskanimi živili so še vedno kava, riž, olje, sokovi, čokolada, Rama, konzerve s sadjem, pa tudi čistila, pralni praški, toaletni papir, papirnati robčki, pa tudi oblačila, obutev in bela tehnika.

Razveseljivejši podatki o turistični sezoni

Po podatkih do 23. julija se je jugoslovanski izvoz od začetka leta povečal za 20,3 odstotka, na konvertibilni trg pa za 26,3 odstotka. Uvoz je bil v tem času večji za 31 odstotkov, s konvertibilnega trga pa za 45,7 odstotka. Samo julija smo dosegli 170 milijonov dolarjev presežka v tekoči menjavi, tako da se je skupni trgovinski primanjkljaj zmanjšal za dobre 1,3 milijarde dolarjev. Kljub razveseljivim podatkom pa se bodo naša podjetja morala še bolj prilagajati spremembam na svetovnem trgu. V prihodnjih mesecih bo po pričakovanjih rast izvoza in uvoza počasnejša.

Prihodek od turizma se je v prvih petih mesecih povečal za 48 odstotkov in znaša 711 milijonov dolarjev. Število prenočitev in gostov pa je bilo za 7 odstotkov manjše kot v enakem času lani. Turistov, ki so prišli k nam s potovalnimi agencijami, je bilo do sedaj približno toliko kot lani, visoka rast dohodka od turizma pa je posledica nakupov v brezcarinskih prodajalnah, kjer so iztržili 136 milijonov dolarjev. Prav tako se je bistveno zmanjšala menjava na črno.

Dolar močno padel

Pod pritiskom naglega pada delnic na Wall Streetu je dolar v ponedeljek dosegel najnižjo vrednost glede na marko v zadnjih dveh letih in pol. Dow Jonesov indeks delnic, ki meri vrednost delniškega kapitala 30 največjih ameriških korporacij, je izgubil več kot 100 točk ali 3,6 odstotka vrednosti. Razlog za to so slabši prihodki vodilnih ameriških družb, anemično gospodarstvo in številne prodaje. Poseben šok ob tem je bila novica o slabem dohodku znanega McDonalda. Pocenitve dolarja pa ne pripisujejo le padcu vrednosti delnic, temveč tudi kombiniranem delovanju krhke ameriške monetarne politike in vznemirjanja na borzah.

KOŠČEK NEBA v stresnem oknu

Pr Mira Redovljica tel. 75-036

SLOVENIJATURIST
Haj, pagajita z nami!

SINDIKALNA PRODAJA IZJEMNO UGODNO

VSI NA **GORSKO KOLO**
18 prestav
sibiano-sachs-beretta MOUNTAIN BIKE

za samo 3.700 din. brez opreme
na 3 obroke
HOLLAND LOOK (brski) 2.950 din.

Informacije BESS - PRO MARKET
tel & fax: 061 218 968

Avtomobilski trg

Sejemsko zatišje

Medtem ko je veliko število ljubiteljev jeklenih konjičkov na dopustu, vlada na večini avtomobilskih sejmov precejšnje zatišje. Ponudba je precej zmanjšana, pa tudi kupci so bolj redki. Zato smo se tokrat odločili, da napravimo pregled povprečnih cen za nekatera vozila, ki so bila naprodaj na slovenskih avtomobilskih sejmi, koliko so enake dejanskim, pa je vprašljivo, saj so večina preizkusi.

Povprečne cene rabljenih avtomobilov

Tip vozila	Cena novega vozila + davek	Letnik 1987	Letnik 1985	Letnik 1983
Renault 4 GTL	54.864 + 34,5 %	35.000	24.500	17.500
Yugo 45 Koral	52.000 + 31,5 %	35.000	—	—
Yugo Skala 55	64.700 + 34,5 %	—	31.300	21.500
VW Golf diesel	135.080 + 34,5 %	108.000	85.000	50.000
Fiat 126 P	38.000 + 31,5 %	25.000	16.500	12.600

Zahteve po prostem uvozu avtomobilov

Ko so v hrvaškem saboru razpravljali o nekaterih zveznih in drugih aktih, so menili, da bi morali vsem Jugoslovanom dovoliti uvoz rabljenih avtomobilov. To je sedaj dovoljeno le 70 odstotnim invalidom, zdomecem in še nekaterim, pri čemer pa tuje vozilo ne sme biti staro več kot tri leta. Hrvaški izvršni svet meni, da za takšne prepovedi in omejitve ni nobenih razlogov in da se tem država le štiti domače proizvodnje.

Kje je ceneje?

Ogled dirke najhitrejših v Budimpešti

Naši ljubitelji hitrosti in dirk v **FORMULI 1** se že zanimajo za možnost, kako bo z organizacijo izleta na ogled tekmovanja GRAND PRIX-a na Madžarskem, kjer je za nas najbližje in cenovno najbolj dosegljivo tekmovanje najhitrejših na svetu. Ogled tekmovanja v Budimpešti organizirajo pri Kompasu in pri potovalni agenciji Alpetour v Kranju. Pri **Alpetouru** je cena enodnevnega izleta z ogledom tekme (avtobusni prevoz, vstopnica za ogled dirke, vodenje izleta) 650,00 dinarjev. Kot so povedali, so mesta že precej zasedena, nekaj prostora pa je še. **Kompas** je za ogled dirke namenil dva programa. Prvi izlet traja dva dni in vključuje tudi ogled zanimivosti mesta ter večerjo in prenočevanje. Zanj je treba odšteti 1.480,00 dinarjev. Za drug, enodnevni izlet, (podobno kot pri Alpetourju) pa je treba odšteti 850,00 dinarjev.

Prva zasebna avtošola v radovljiški občini

Voznik

Radovljica, 26. julija - V Radovljici že od 26. junija deluje zasebna avtošola, ki je prva uradno potrjena na Gorenjskem. So-lastnika Branko Adžič in Milan Špiler sta inštruktorja z dolgotnimi izkušnjami in avtošolo vključujeta v svoje podjetje Voznik, ki poleg šole vključuje še prevoz tovora, rent a car in vlečno službo.

Avtošola Voznik deluje v sodelovanju z Delavsko univerzo Radovljica in ima svojo pisarno in učilnico za teoretično usposabljanje voznikov v prostorih DU v radovljiški graščini. Učilnica je sodobno opremljena z maketami križišč, prometnih znakov in delov avtomobila, pravilno vožnjo skozi križišče pa kandidatom prikažejo s pomočjo rotoskopa in videorekorderja.

Program avtošole zajema teoretično in praktično poučevanje za vožnjo osebnih in motornih vozil ter teoretične tečaje za vožnjo koles s pomožnim motorjem. Poleg tega avtošola Voznik organizira in izvaja tečaj prve pomoči. Tistim, ki že imajo vozniško dovoljenje, pa nudi teoretično in praktično izpopolnjevanje.

Trenutno že poteka prvi tečaj cestnoprometnih predpisov, trideset kandidatov, ki so k »Vozniku« pristopili iz radovljiške in jeseniške avto šole se tu praktično usposablja za vožnjo osebnih avtomobilov, šest kandidatov pa je pri tem podjetju že uspešno opravilo vozniški izpit.

Lastnika podjetja Voznik pravita, da se trudita doseči čim višjo kvaliteto poučevanja in da bosta naredila vse, kar je v njuni moči, da bodo njihovi kandidati vozniški izpit opravili v čim krajšem času in da bo njihova vožnja pravilna in varna.

S. A.

KAJ? SAJ NI RES, PA JE!

VRATA TRGOVIN V CANKARJEVI ULICI ŠT. 4 V KRANJU BODO DANES ZA VAS ODPRTA DO 21. URE!

VOLNA & PLETENINE
BIANKA

- velika izbira prej za pletenje
- unikatne pletenine
- izredno ugodne cene

Tai Tai

- Intershop
- steklo, porcelan
- tekstil, nakit
- prodajna galerija slik

MANIA sport

trgovina, v kateri boste našli vse za šport in prosti čas po najnižjih cenah

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

N.9 BIVŠA BENCINSKA ČRPALKA NA PRIMSKOVEM NUDI

V MALEM VELIKO

- T SHIRT MAJICE IZ JAPONSKE 39 DIN
- V SHIRT MAJICE IZ AMERIKE 39 DIN
- BERMUDA KRATKE HLAČE IZ ITALIJE 179 DIN
- JEANS HLAČE LA PANTHERA IZ AVSTRIJE 290 DIN
- JEANS ELASTIČNE HLAČE IZ ITALIJE 290 DIN

IN SE IN ŠE POCENI

Začenja se nova smučarska sezona Po zapletih vendarle v Novo Zelandijo

Ljubljana, 24. julija - Ko je že kazalo, da bo začetek letošnje smučarske sezone prestavljen, je na Mount Houtu v Novi Zelandiji padlo toliko snega, da bo moč pripraviti prve tekme.

Tako je tudi naša štiričlanska reprezentanca v ponedeljek odpotovala v Novo Zelandijo. Poleg Grege Benedika, Saša Robiča, Gregorja Grilca in Mitja Kunca e sta v Novo Zelandijo odpotovala tudi glavni trener Matjaž Kranjc in slalomski trener Jaro Kalan. Na Mt. Houtu bosta namreč na sporedu dva slaloma in dva veleslaloma, tekme pa bodo od 6. do 9. avgusta, kar je teden dni kasneje, kot je bilo sprva načrtovano.

Ker so še pred kratkim iz Nove Zelandije prihajale vesti o pomanjkanju snega in so zato nekajkrat tekme že skoraj odpovedali, je večina trenerjev svojim varovancem že dovolila počitnice. Tako so imeli zadnje dni precej dela, da so jih vendarle zbrali in odpotovali na prve tekme. Na teh bo nastopila vsa svetovna elita, saj je od boljših poškodovan le Norvežan Aamodt. Naši reprezentantje se bodo predvidoma vrnili domov 13. avgusta. ● V. S.

Triatlon Bohinj 90

Bohinj, 25. julija - Turistično društvo Bohinj organizira to soboto, 28. julija, 1. triatlon Bohinj 90. Triatlon se bo začel ob 16. uri na kopalnišču ob Bohinjskem jezeru.

Ker ste mnogi že spraševali, ali je sobotni triatlon prireditelj, ki bo v Bohinju namesto "Triatlon jeklenih", naj še enkrat zapišemo, da je tokratna prireditev klasični triatlon, ki je v Bohinju letos prvič, večletna prireditev, "Triatlon jeklenih", ki ga skupaj pripravljata Turistično društvo Bohinj in Nedeljski dnevnik pa bo v soboto, 25. avgusta.

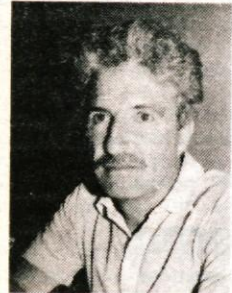
Panoge 1. triatlona Bohinj so plavanje (1,5 km), kolesarjenje (40 km) in tek (10 km). Moški bodo nastopili v petih starostnih razredih, ženske pa v dveh. Start za vse kategorije bo ob 16. uri, cilj plavanja je ob 16.30 uri, cilj kolesarjenja ob 18. uri, cilj teka pa ob 19. uri. Razdelitev štartnih števil bo v soboto ob 14. ure dalje na štartnem prostoru. Zaključek in razglasitev rezultatov pa bo na prireditvenem prostoru pod Skalco eno uro po končanem tekmovalstvu.

V soboto ob 17. uri bo v Bohinju tudi akcija Nedeljskega dnevnika razgibajmo življenje. ● V. S.

Mednarodna alpinistična odprava

Everest glavni cilj

Kranj, 25. julija - Sredi prihodnjega meseca bo odšla na pot proti strehi sveta mednarodna alpinistična odprava, ki jo organizirajo ob 10-letnici delovne skupnosti Alpe-Jadran pod pokroviteljstvom deželne vlade Furlanije-Juljske krajine. V 15-članski odpravi bo tudi Marija Štremfelj iz Kranja, ki se bo skušala povzpeti kot prva Slovenka in Jugoslovanka na Everest. Drugi cilj odprave bo, kot je povedal njen vodja Mišo Jamnik iz Kranja, Everestov sosed Lhotse.

»Pobuda za odpravo, ki jo prireja Slovensko planinsko društvo iz Trsta in Planinska zveza Slovenije,« pojasnjuje njen vodja Mišo Jamnik, »je prišla z italijanske strani. Gre za prvo mednarodno odpravo italijanskih in jugoslovanskih alpinistov, s katero bomo počastili 10-letnico delovne skupnosti A-A, pa obenem letos osrednjo alpinistično akcijo dežele Furlanije-Juljske krajine. Ekipa je dokaj heterogena tako po izkušnjah kot po jeziku, saj jo sestavljajo Slovenci, Tržaški Slovenci in Italijani iz Trsta, Furlanije in Lombardije. V našem delu moštva, ki je bolj prekaljeno, so poleg mene in zdravnika Žareta Guzeja še alpinisti Janez Jeglič, Silvo Karo, Pavle Kozjek, Andrej Štremfelj in Marija Štremfelj. Za nas je zanimiva zlasti Marijina udeležba, saj bi ob uresničitvi zamisli bila prva Jugoslovanka na najvišji gori sveta.«

Glavni cilj odprave pod nazivom Alpe-Adria Sagarmatha Expedition je torej 8848 m visoki Everest, na katerega se nameravajo povzpeti po ameriški smeri čez Zahodni greben. Vzpon na streho sveta načrtujejo med 15. in 20. oktobrom. Ekipa, ki bi se vračala na Južno sedlo, bi se od tam lahko vzpela še na dobrih 300 m nižjega Everestovega sosedu, Lhotse. Uresničitev drzne zamisli za prečenje, ki doslej še ni uspela nikomur, pa bo prišla v poštev le ob ugodnih vremenskih razmerah in dobrem počutju ter razpoloženju ekipe.

»Odprava bo krenila proti cilju,« pravi za sklep pogovora vodja Jamnik, »15. avgusta z zagrebškega letališča. Do takrat nas čaka še precej dela in potov zlasti za zbiranje denarja, saj Slovenci pokrivamo vse stroške za dva člana odprave. Z uresničitvijo načrta, vsaj kar se tiče vzpona na Everest, glede na dobro sestavljeno ekipo ne bi smelo biti težav. Kako streti trši oreh, prečenje Everest-Lhotse, pa bo moč več povedati šele po vrnitvi v domovino, ki je predvidena sredi novembra 1990.« ● S. Saje

V soboto na letnem kopalnišču v Radovljici

Mednarodni plavalni miting

Plavalni klub Radovljica letos praznuje 57. obletnico ustanovitve. Klub je eden najbolj organiziranih športnih kolektivov v občini, saj združuje več kot 200 članov. Letos že devet let organizirajo tekmovanje, kjer bodo sodelovali plavalci iz Jugoslavije in tujine.

Tekmovalstvo se bo začelo v soboto, 28. julija, ob 17.30 na letnem bazenu v Radovljici (razplavanje ob 16.30). Moški bodo nastopili v kategorijah letnik 73 in starejši (absolutna skupina) in letnik 74 in mlajši (mladinska skupina), ženske pa v kategorijah letnik 74 in starejša (absolutna skupina) in letnik 75 in mlajša (mladinska skupina). Vsak tekmovalec ima lahko neomejeno število nastopov, tekmovalci pa bodo razporejeni v skupine po rezultatih. Najboljši trije moški in najboljše tri ženske po mednarodnih tablicah bodo dobili pokale in praktične nagrade. ● V. S.

XXIII. mednarodna kolesarska dirka Po ulicah Kranja

Mednarodni kolesarski praznik Kranja

Kranj, 25. julija - Vse je pripravljeno za dve močni mednarodni kolesarski dirki Po ulicah Kranja. Organizatorja sta Sava in DO Sava. Generalni pokrovitelj je IO LB - Gorenjska banka DD Kranj. Ljubitelji kolesarskega športa bodo v Kranju videli nad tristo tekmovalcev iz Avstrije, ČSFR, Madžarske, Italije, Švice, Nizozemske, ZRN in Jugoslavije.

Za pravi kolesarski dvodnevni praznik Kranja, ki je organiziran v počastitev občinskega praznika, je potrebno vložiti ogromno naporov. Tega so se zavedali tudi organizatorji KK Sava in DO Sava. Napeli so vse sile, da bo letošnja triindvajseta mednarodna kolesarska dirka v nedeljo in soboto uspela v vseh pogledih. Dirke se bodo udeležili tekmovalci iz Avstrije (pet nacionalnih klubskih ekip), Italije (2), Madžarske, ČSFR, Poljske, Švice (vsi po 1) in vsi najboljši kolesarji Jugoslavije.

Nočni kriterij šteje tudi za točke slovenskih mest, nedeljska dirka Po ulicah Kranja pa bo obenem tudi republiško prvenstvo. Zanimivo pri nedeljski dirki je tudi to, da bo izven konkurence za najboljša mesta vozil tudi profesionalce Carrere (Italija), bivši član roga, Jure Pavlič. Zanimivo pa je tudi to, da tokrat na startu ne bo reprezentance Avstrije in na dirki ne bo tudi njihovega zveznega trenerja Kranjčana Francija Hvastija.

Da bo vse tako, kot mora biti, so za to poskrbeli kolesarski delavci KK Sava in njihovi privrženci ter delavci DO Sava. Prav zato so pri KK Sava okrepili organizacijski komite. Predsednik komiteja je podpredsednik KK Sava Franci Vidmar, sekretar in alfa in omega kranjskega kolesarskega športa, tajnik KK Save Jože Gašperšič. »Za tako organizacijo je potrebno vložiti ogromno truda, saj gre za kvalitetno prireditev in dobro počutje vseh nastopajočih. Potrebno je bilo zbrati tudi ogromno finančnih sredstev,« je povedal na tiskovni konferenci, ki je bila v torek v prostorih PS Gorenjski sejem v Kranju. Zahvala gre tako tudi direktorju tega sejemskega prostora Franciju Ekarju. Genealni pokrovitelj je IO LB - Gorenjska banka DD Kranj, soprokovitelji: DO Sava, Kompas Hertz, Intereuropa Koper, Alpetour Škofja Loka, Zavarovalnica Triglav Kranj Autocommerce Ljubljana in tudi ostale delovne organizacije, obrtniki ter posamezniki. Vsem zahvala za denarno podporo. Gledalci pa lahko z nagradami postrežejo v nedeljski dirki z nagradami za zmagovalca posameznega kroga.

Spored nočnega kriterija; sobota:

Ob 17. uri bo pred hotelom Creina prvič start pionirjev do deset let starosti z navadnimi in s kolesi s prestavami. Prijavijo se lahko še pred startom. Ob 17.30 bodo startali pionirji B in ob 17.45 pionirji A šeststo metrov dolg krog okoli veleblagovnice Globus bodo morali s startom ob 18. uri prevoziti ml. mladinci, ob 18.40 krogov st. mladinci in ob 19.10 60 krogov člani.

V nedeljo bo prvi start na dolžini proge 3.700 m ob 9. uri za mlajše mladince (20) krogov. Ob 11. uri bo start petinidesetih prevoženih krogov starejših mladincev in članov. To bo hkrati tudi zadnje preverjanje jugoslovanskih klubskih kolesarskih trenerjev za nastope na državnem prvenstvu, ki bo od 3. do 5. avgusta v Novem Sadu. Zanimivo je tudi v članski konkurenci to, da bo za Nizozemsko nastopil tudi lanski drugi v članski dirki Jeron Van Gisbergen.

Na koncu naj še enkrat obvestimo, da so oba dneva v času dirk ceste zaprte za ves promet. ● D. Humer

Evropsko mladinsko prvenstvo v tenisu

Le še Barbara Mulej v konkurenci

Zagreb, 26. julija - Na teniških igriščih v Zagrebu je od nedelje dalje evropsko mladinsko prvenstvo v tenisu do osemnajst in šestnajst let. Za barve Jugoslavije je nastopalo na prvenstvu osem igralcev in igralk v vseh kategorijah, mladinci in mladinke do 18 let in do 16 let.

Od osmih je od naših tekmovalcev ostala reprezentantka Slovenije, članica kranjskega Triglava, Barbara Mulej. Ostala sedmerica naših pa je že izpadla. Kranjčanka Barbara Mulej igra za evropski naslov v kategoriji mladink do šestnajst let. V prvem kolu je bila prosta, v drugem je zmagala in prišla do osmine finala. V sredo je za vstop v četrtfinale brez težav premagala leto dni mlajšo Bolgarko Pehanovo s 6 : 1 in 6 : 3.

Danes igra z reprezentantko ČSFR Krupovo. ● D. Humer

Na igrišču v Podbrezjah

Odprt teniški turnir

Podbrezje, 24. julija - Konec tedna, od 27. do 29. julija 1990, bo na novem teniškem igrišču v Podbrezjah prvi turnir Dunlop. Gre za odprto tekmovalstvo pod pokroviteljstvom firme Gambit iz Kranja, ki ima zastopstvo za tekstilne izdelke Dunlop. Turnirja se lahko udeležijo vsak igralec tenisa, ki bo plačal 200 dinarjev prijavnine.

Prireditelj se bo začela v petek, 27. 7. 1990, ob 15. uri z žrebanjem igralnih parov. Vsak tekmovalec bo nastopil v najmanj dveh igrah. Kdor bo izpadel iz glavne igre, bo lahko nastopil še v tolažilni skupini. Kot je povedal lastnik Sašo Štiharl, bo turnir zanimiv tudi zaradi raznih nagrad. Tekmovalci na prvih štirih mestih si bodo razdelili praktične nagrade v skupni vrednosti približno 10 tisoč dinarjev, vsak udeleženec pa bo prejel spominsko darilo.

Konec tedna bodo na igrišču odprli garderobo in tuše. Med turnirjem bodo poskrbeli tudi za prehrano. Potem bodo organizirali vsak mesec vsaj en turnir in obenem poskrbeli za tečaje tenisa. ● S. Saje

Uspeh kranjskih plavalcev

Velenje - Na republiškem prvenstvu v plavanju za mlajše pionirje se je konec tedna v Velenju zbralo 207 tekmovalcev iz 15 klubov, največ uspeha pa so imeli plavalci kranjskega Triglava, ki so s 1032 točkami zasedli prvo mesto, medtem ko je bila Radovljica z 20 točkami na 13 mestu.

Gregor Govše (Ljubljana) je dosegel dva državna rekorda (200 m prsno - 2:57,13 in 100 m hrbtno s časom 1:15,53), dva državna rekorda pa je dosegel tudi plavalec mariborskega Branika Andrej Pahernik, in sicer na 50 m delfin s časom 0:32,51 in na 200 m mešano s časom 2:38,40.

Gorenjci rekordov (razen osebnih) niso dosegali, so pa prinesli domov 21 medalj in 19 diplom za mlajše letnike.

Rezultati moški 50 m krawl: Pahernik (BM) 0:31,81, 3.) Škunca (TK) 0:32,46; 100 m krawl: Hribar (TK) 1:09,26, 3.) Škunca (TK) 1:10,19; 200 m krawl: Govše (LL) 2:24,51, 3.) Hribar (TK) 2:29,87; 400 m krawl: Govše (LL) 5:00,33, 3.) Hribar (TK) 5:12,52; 50 m prsno: Cepelnik (FR) 0:40,31, 2.) Hribar (TK) 0:40,64, 100 m prsno: Govše (LL) 1:24,42, 2.) Hribar (TK) 1:27,50; 200 m prsno: Govše (LL) 2:57,13, 2.) Hribar (TK) 3:06,69; 50 m hrbtno: Pahernik (BM) 0:35,34, 4.) Dovžan (TK) 0:38,45; 100 m hrbtno: Govše (LL) 1:15,35, 6.) Dovžan (TK) 1:22,71; 200 m hrbtno: Govše (LL) 2:40,17, 4.) Dovžan (TK) 2:53,68; 50 m delfin: Pahernik (BM) 0:32,51, 8.) Puškar (TK) 0:37,29; 100 m delfin: Pahernik (BM) 1:12,18, 4.) Škunca (TK) 1:19,43; 200 m mešano: Pahernik (BM) 2:38,40, 5.) Škunca (TK) 2:53,83; štafete: 4 x 50 m mešano: Branik 2:26,98, Triglav 1 2:29,45; 4 x 50 m krawl Ljubljana 2:15,07, 3.) Triglav 2:15,34; 4 x 50 m prsno: Branik 2:48,46, 2.) Triglav 2:50,49; 4 x 50 m delfin: Ljubljana 2:26,32, 3.) Triglav 2:28,96; ženske: 50 m krawl: Verhovčak (BM) 0:32,63, 13.) Potočnik (TK) 0:37,35; 100 m krawl: Verhovčak (BM) 1:12,83, 9.) Peternelj (TK) 1:21,73; 200 m krawl: Verhovčak (BM) 2:35,83, 7.) Peternelj (TK)

2:48,68; 400 m krawl Verhovčak (BM) 5:23,07, 7.) Peternelj (TK) 5:44,66; 50 m prsno: Omejc (TK) 0:40,87; 100 m prsno: Draganič (BM) 1:28,59, 2.) Dimitrovič (TK) 1:33,97, 3.) Omejc (TK) 1:34,30; 200 m prsno: Draganič (BM) 3:10,98, 2.) Omejc (TK) 3:18,12; 50 m hrbtno: Ličar (RRT) 0:40, 3.) Dimitrovič (TK) 0:40,81; 100 m hrbtno: Ličar (RRT) 1:24,20, 5.) Dimitrovič (TK) 1:29,48; 200 m hrbtno: Jordan (RRT) 3:00,48, 6.) Dimitrovič (TK) 3:10,20, 50 m delfin: Jordan (RRT) 0:37,96, 7.) Omejc (TK) 0:41,14; 100 m delfin: Jordan (RRT) 1:21,29, 7.) Peternelj (TK) 1:32,05; 200 m mešano: Jordan (RRT) 2:58,18, 5.) Dimitrovič (TK) 3:05,32; štafete: 4 x 50 m mešano: Branik 2:38,9, 3.) Triglav 2:45,38; 4 x 50 m krawl: Branik 2:24,35, 3.) Triglav 2:27,53; 4 x 50 m prsno: Triglav 2:55,81; 4 x 50 m delfin: Branik 2:40,77, 2.9 Triglav 2:44,50.

Najboljši med mlajšimi letniki (fantje 1980 in mlajši ter dekleta 1981 in mlajše) so dobili za prva tri mesta diplome. Kranjčani so jih prinesli 19 - štiri za prva, šest za druga in devet za tretja mesta.

Dobili pa so jih: Eva Potočnik je bila prva na 400 m krawl, druga na 50 m krawl in 200 m prsno, tretja pa na 100 m delfin in 200 m krawl. Polona Prosen je bila prva na 50 m in 200 m prsno, druga na 100 m prsno in tretja na 50 m hrbtno. Alenka Sušnik prva na 100 m prsno, druga na 50 m prsno in 100 m delfin ter tretja na 200 prsno in 200 m hrbtno. Urška Illovar je bila druga na 50 m hrbtno, Alenka Hribar pa tretja na 100 m prsno. Tevž Suhadolnik je bil tretji na 200 m prsno, Andrej Pirc na 100 m delfin in Jaka Kovač prav tako tretji na 50 m prsno.

Ilija Bregar

Turnir trojk

Škofja Loka, 26. julija - Avia club organizira to soboto, 28. julija, turnir trojk v košarki. Turnir se bo začel ob 9. uri na igrišču za športno dvorano Poden v Škofji Loki. Prijavite se lahko po telefonu 620-457 ali pa na igrišču v soboto do 8.30. ● V. S.

4. tradicionalni odprti mednarodni šahovski turnir

Pokal Kranja 1990

Kranj, 25. julija - Šahovski klub Primskovo iz Kranja je organizator tradicionalnega odprtega mednarodnega šahovskega turnirja, ki je vsako leto posvečen praznovanju občinskega praznika občine Kranj. Letošnji turnir se začne danes, v petek, 27. julija, nadaljeval pa se bo še jutri do 19. ure.

Šahovski turnir, ki poteka pod pokroviteljstvom skupščine občine Kranj, se je v preteklih letih že uveljavil tako v slovenskem kot jugoslovanskem in mednarodnem prostoru, saj so se prireditve poleg slovenskih igralcev in igralcev iz drugih jugoslovanskih republik udeležili tudi šahisti iz pobratenih mest Rivoli v Italiji in Zelezne Kaple v Avstriji.

Pravico igranja na turnirju imajo vsi šahisti in šahistke ne glede na kategorijo oz. šahovski naslov, ki plačajo pristojbino. Ta je 200 din za moške ter 100 din za upokojence, ženske in otroke. Pristojbina se pred pričetkom turnirja vplača organizatorju v gotovini.

Turnir se igra po švicarskem sistemu - 9 kol (jugoslovanska krožna varianta), po pravilih FIDE in SZJ. Igralni čas je 30 minut na posameznega igralca, tj. ena ura za partijo. Igralci bodo razvrščeni v turnirsko tabelo na podlagi žreba, ki ga bo opravil računalnik, ki bo tudi določal pare. Turnir se bo začel v petek, 27. julija, ob 16.30 s pozdravnim govorom, ob 17.

uri pa bo na sporedu prvo kolo. Zaključil se bo v soboto, ko bo ob 18. uri na vrsti zadnje, 9. kolo, ob 19.15 pa bo razglasitev rezultatov. Nagrada za prve tri uvrščene šahiste so pokali in denarne nagrade. Prvovrščeni dobi 5 tisoč dinarjev, drugovrščeni 3 tisoč dinarjev, tretjevrščeni 2 tisoč petsto dinarjev, četrti 2 tisoč dinarjev, peti tisoč petsto dinarjev, šesti pa tisoč dinarjev. Za osvojitve pokalov in nagrad odloča Buchholz sistem, medsebojni izid, večje število zmag in žreb. Trije izžrebani udeleženci turnirja prejmejo posebno nagrado, vsi pa praktična spominska darila. Vsi stroški udeležbe na turnirju gredo v breme udeležencev turnirja, oz. njihovih šahovskih društev, klubov in sekcij. Vsak udeleženec turnirja mora prnesti eno brezhibno šahovsko uro. Šahovsko uro pa si je mogoče tudi izposoditi za 100 din.

Tisti, ki se za turnir še niste prijavili, lahko to storite še danes med 15. in 17. uro v igralnem prostoru Avle herojev Skupščine občine Kranj.

● V. Stanovnik

TEMA TEDNA

POSTOJ, POPOTNIK

Tako beremo v strankinem programu. Rdečkarji, vam je jasno? Če vam še ni, vam pa še bo. Skomine vzbujajo pikantna uganka, kaj bo s tistimi poslovodniki, ki kakšnih partijskih nagnjenj nikoli niso imeli, pa so jim firme kljub temu šle v »maloro«? In kaj bo s tistimi, redkimi sicer, ki so od glave do pete rdeči, pa jim podjetje ni v rdečih številkah?

Ob tako točnih in prijaznih javnih konstatacijah, da so velika podjetja - najbrž vsa in povsod - leglo partijske nesposob-

nosti, direktorjem ne ostane nič drugega, kot da zavežejo culico in hajd v bolniško. Nerodno bo le, da je zanesljivo nekaj velikih firm, tudi pred stečajem, v katerih delavstvo - ljubi bog! - celo VISOKO ceni svoje rdeče direktorje in na delavskih svetih tudi izrecno poudarja, da bi bilo direktorjevo slovo zares totalna katastrofa.

Takšen je ta svet, da je zares narobe svet! Eno je namreč v parlamentu sprejemati neke hitre zakone in oznanjati, kdo je za odstrel, druga stvar pa v »bazi« okušati posledice. Ko se spustiš z verbalnih višin na lokalno raven, se zadeve tudi lahko sprevržejo v svoje pravo nasprotje. Mar je obubožanemu delavstvu za to, kakšne barve je njihova poslovodna struktura! Mar jim je za politiko in slovensko politično sceno, naj bo z našim hecnim parlamentom še tako zanimiva! Mar jim je, kakšne barve je mačka, samo da lovi miši!

Le kdaj bomo končno dočakali dan, ko se bomo znali med seboj zares spraviti? Le kdaj bomo dočakali dan, ko bomo v parlamentu z zanimanjem spremljali kakšno kvalificirano debato o položaju in družbenih perspektivah, ne pa da opozicija kot kača zgrize vsak nesprenni stavek pozicije in - obratno!

Res bi bilo pravo olajšanje, ko bi slovenski poslanci rekli kakšno o konkretnih stiskah tega življa pod Triglavom. Zdaj pa bi bilo daleč najbolje, da bi na vrata slovenskega parlamenta zapisali:

Postoj, popotnik in postani slovenski poslanec... ● D. Sedej

V tem letnem času bi morali naprej in nazaj razpravljati o tem, kaj je in kaj bo z našim turizmom. Jok! Komajda se kje potihem še sliši tista lepa in simpatična Turizem smo ljudje. Mi se gremo namreč drugačne igrice, ki sem in tja prerastejo v »terorizem smo ljudje«. Toliko je namreč javne in neposredne nestrpnosti, netolerantnosti in jurišnikov na vse, kar leze in gre, da bi bilo že smešno, če ne bi bilo po svoje hudo tragično.

Nočemo biti pikolovski in niti na kraj pameti nam ne pade, da bi branili direktorje v sedanji hajki, ki se uganja nad njimi! Pri nas je namreč že dolgo splošno znano, da direktorji lažejo in kradejo, zato se je takole na vsake dve leti nujno treba spraviti nadnje. Posebno tisto direktorsko zalego, ki se je po rdeče in z rdečimi onegavila, da je bilo joj! Saj vemo, kako je bilo na lokalni ravni: župan, pa partijsko sekretarsko one in direktorji, potem pa dolgo dolgo nič in nazadnje še delavska raja. Mali bogovi, ki so »furali« voz globoko v blato in bi ga še dlje, če se ne bi pravočasno dvignila palica nad te nesposobne furmane.

Samo direktorji sami vedo, kolikokrat je že padalo po njihovih ramenih. Tokratna - katera že po vrsti? - »gajzla« jim poje naslednjo pesmico:

»...Velika podjetja so leglo partijske nesposobnosti. Zanje ni rešitve in škoda je vsakega časa, ki ga porabljajo ministri za njihovo reševanje. Banke, sodišča in policija naj izpeljejo njihov stečaj ter ugotavljajo krivde, kot je to na Zahodu normalno...«

Francozi radi prihajajo v Kranj

Kranj, 20. julija - Meščani francoskega mesta La Ciotat, ki bodo naslednjih štirinajst dni prebili v Kranju, imajo na programu številne športne in družabne aktivnosti. Mlade udeležence tradicionalne izmenjave smo povprašali, kako se počutijo med sovrstniki iz Kranja.

Alex Bussez: "V Sloveniji nam je lepo. Z našimi prijatelji iz Kranja bomo obiskali slovenske kraje. V Sloveniji sem navezala številna prijateljstva, tako da mi v Sloveniji sploh ne bo dolgčas."

Marie-Claire Perrachon: "Letos sem že petič v Sloveniji. Vsakokrat se mi zdi lepše in tudi novih prijateljev imam vsako leto več. Našim prijateljem iz Slovenije bomo ob njihovem obisku razkazali našo deželo in imeli pa bomo tudi številne druge prireditve."

Alain Leon: "Prvič sem v Sloveniji in moram reči, da mi je vaša dežela zelo všeč. Navezal sem že nekaj stikov s Kranjčani in upam, da se bom naslednje leto lahko ponovno pridružil našim meščanom, ki bodo obiskali Kranj." ● M. G., Foto: G. Šinik

ČVEK

Bližnje srečanje

V nekem oddaljenem kraju Azerbajdžana so sovjetski vojni avioni sestrelili gigantski leteči krožnik in potem skrili ostanke. Tako so to srečanje opisali na nedavnem srečanju strokovnjaki, ki so, kot piše britanski tisk, morali pojasniti ta incident, saj so se nenadoma pojavile fotografije.

Leta 1983 sta torej dva Miga šestrelila neznani leteči predmet. Pilot je dejal, da je leteči objekt zasijal in padel na zemljo. Ostanke sta najprej odkrila dva domačina, ki pa sta kasneje umrli.

Plavalaske se hitreje starajo

Ameriški kirurg trdi, da se plavalaske hitreje starajo kot rjavolaske ali črnolaske. Pri plavalaskah se prve gube pojavijo ob začetku tridesetih let, pri ženskah s temnejšimi lasmi pa osem let kasneje. Vzrok je v pomanjkanju pigmenta, ki kožo štiti od sonca pri osebah svetlih las in modrih oči. Ali - so še slabše vesti za plavalaske: podočnjaki se jim pojavijo, preden dopolnijo trideset let zato, ker imajo manj tkiva, ki dajo koži elastičnost in čvrstost.

Da pa bi ameriški kirurg zares spravljal vse ženske v obup, nadalje še trdi, da se ženske nasploh začnejo starati deset let prej kot moški. Vzrok: moški imajo bolj debelo kožo in obraz jim je bolj prekravljen, zato imajo tudi lepši ten!

Dolarjev

pa nočemo!

Nedavno so na protokolarnem Brdu bivali milijonarji iz daljne Arabije, ki bi menda v slovensko gospodarstvo radi vložili kakšne dve milijardi ameriških zelnecov. S podjetji so uspeli podpisati nekaj pogodb, a jim to, kot kaže, ni dovolj. Kompleks Brda jim je bil tako všeč, da bi radi vlagali tudi vanj, eden od njih pa je najbrž ljubitelj filma, saj je podjetju Viba-film pripravljen takoj dati skoraj pet milijončkov (dolarjev seveda) za posodobitev tehnike. Z njimi je celo podpisal pogodbo, s katero se je obvezal sofinancirati dva slovenska filmska projekta. Filmarji so pomislili, da jim je to priložnost poslala sama božja previdnost, saj zanje ni nikjer nobenega denarja več in naslednje leto najbrž ne bodo mogli posneti nobenega filma. Pa se je izkazalo, da to najbrž ne bo res, saj jih božja previdnost zdaj celo iz Vibine cerkve meče, pa še slovensko vlado je naščuvala, da je že trikrat njihovega direktorja pred vrata postavila, ko je hotel kakšno reči v korist poslu z arabskim mogotcem. Najbrž se tam v vladi bojijo, da bi tem arabskim nebodijimtreba kmalu postal všeč še Bled, pa Triglav, pa kakšne toplice in (bogvedaj) Ljubljana, in bi potem takole postopoma pokupili vso Slovenijo, ubogi kralj pa bi ostal brez kraljestva.

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Marta Kovač - Uršič

Kranjčanka je, sedmo leto že dela na oddelku za izdajo voznških dovoljenj in registracij vozil kranjske občinske skupščine. Nekdo od njenih strank je predlagal, naj jo obišče, kajti tako prijaznega dekleta, kot je Marta, zlepa ne najdeš po občinskih uradih, je zatrdil.

No, kdor Marto pozna, ve, da je to res. Kaj pa pravi o tem sama?

"Rada delam s strankami in pusto bi mi bilo, če bi ne imela tako pestrega dela, vedno ob okencu ljudi. Včasih doživljam resnično lepe trenutke: najbolj sem vesela, če lahko komu pomagam v situaciji, ki morda izgleda zanj nerešljiva, a s skupnimi močmi in dobro voljo se

vse uredi. Ljudje so pri nas od sedmih zjutraj pa do treh in nikoli ne odročemo usluge, čeprav pride minuto pred tretjo. S kolegico Silvo Bukovnik se menjava, vsak teden ena dela s strankami, in vesela sem, da je Silva ravno tako prijazna do strank. Pri nas se po opravljenem izpitu dobi voznško dovoljenje. Zdravniško spričevalo mora imeti novi sofer s seboj, potrdilo o opravljenem izpitu in dve fotografiji, pa ima voznško dovoljenje v nekaj minutah v žepu. Nobenega posebnega čakanja ni potrebno. Pri nas tudi podaljšujemo dovoljenja, v primeru, da se le-to izgubi, poskrbimo za novega. Vendar delo s strankami ni vse, zraven ostane še veliko arhivskega in drugega dela.

V naši pisarni se vse trudimo, da bi bile čim bolj prijazne s strankami, vendar včasih nam ne uspe. Nekateri pridejo do nas že take volje in misljenja, da se morajo kregati. Ljudje smo pač različni. Če sama naletim na neprijaznost, se vedno postavim v svojo kožo in se vprašam: Ali bi bila v tem primeru tudi sama takšna? Navadno s svojo prijaznostjo zgledim neprijazen odnos sobesednika. Človek se včasih kar začudi, kako lahko prijaznost tudi "razorožuje". Na splošno pa bi rekla, da je pri ljudeh preveč naglice. Prav ta hitrost, ko nam vsem zmanjkuje časa, nosi s seboj neprijaznost, ki bi se je pa morali bolj zavedati. Saj vendar prijaznost tako malo stane, lahko pa naredi dan zelo lep." ● D. Dolenc

Nekaj zgodovinskih utrinkov z Visokega

V prejšnji številki smo na kratko opisali vasico Log v Poljanski dolini. Pri tem pa nikakor ne moremo spregledati posestva na ravnici desnega brega Sore, ne moremo kar tako mimo dvorca Visoko. Sedanje križe in težave, ki se pletejo tod okoli že kar dobro poznamo, verjetno pa nam je nekoliko manj znana zgodovina te posesti, ki se od prvih zapisov v urbarjih do danes, vije že skorajda sedemsto let.

Torej po zapisih iz urbarjev je razvidno, da je posestvo že od leta 1291 obsegalo troje zemljišč. Zatem je bilo od leta 1560 v lasti treh kmetov (Andreja Stormana in njegovega sina Gregorja ter Tomaža Legata). Tako je šlo do leta 1626, zatem pa so se lastniki kaj hitro menjali. Že nekaj let pred tem

Rudolf Ahlin

je Urban Podreka posestvo prodal Andreju Smolletu, ta pa kmalu Janezu Stiblu. Za njim je podedoval sin Lovrenc, ki se

je poročil z Magdaleno Kallan. In kako je prišlo posestvo v last družine Kallan? Takole je bilo: Gospod Stibell je slabo gospodaril in prišel v denarne težave. Denar si je izposodil pri župniku, vendar mu ga ni mogel vrniti. Tako je dolg odplačal ženin brat, Filip Kallan, posestvo pa je s tem prišlo v last Kallanovih. Od tedaj dalje, vse do leta 1886, torej 226 let, je na Visokem gospodarila ta rodbina. Po vseh teh dolgih letih pa je usoda zahtevala svoje. Od vse družine je ostala le najmlajša hčerka Ana Kallan, poročena Hafner. Tudi njej je mož kmalu umrl, posestvo pa je prevzel njun sin Anton. Njemu kmetovanje ni kaj preveč dišalo. Vse življenje je sanjal, da bi postal častnik v avstro-ogrski vojski, ali da bi se posvetil kakšnemu visokošolskemu študiju. Tako se mu je porodila misel, da bi posestvo prodal in se posvetil študiju. Kot nalašč pa je tiste čase gospod Ivan Tavčar s svojo sooprogo Franjo, želel v svojem

rodnem kraju kupiti manjše posestvo, da bi semkaj prihajal na dopust in da bi kasneje tu živel na stara leta. Kmalu sta prišla v stik in kupčija je bila sklenjena. Takrat je posestvo obsegalo 73 ha (njive, travniki, gozdovi), poleg tega pa še ves visoki arhiv in obsežno knjižnico, vse to je Anton Hafner prodal za 24.000 goldinarjev. Najhuje pa je bilo to, da je prodaja potekala brez vednosti njegove matere. Ko je iz časopisa izvedela, da je sin posestvo prodal in to še za tako nizko ceno, je od vsega hudega storila smrt. Mrtvo so našli v podstrešni sobici neke hiše na Lontrgu v Škofji Loki. Tako žalostno se je torej končalo dolgoletno gospodarjenje rodbine Kallan na Visokem, ko je leta 1893 prišlo v last Ivana Tavčarja.

Kar nekaj dogodkov iz Tavčarjevih časov, pa nam je vedel povedati tudi gostilničar z Loga, Rudolf Ahlin. Pravi, da je poznal upravitelja oziroma gospodarja iz tistega časa na

Visokem. Ime mu je bilo Jaka, doma pa je bil iz Zirov. Kot mu je sam pravil, je že takoj po prvem srečanju s Tavčarjem vedel, da se bosta dobro razumela in res sta se, le gospa je bila malo bolj "sitna". Kljub temu pa je čez čas to delo pustil. In zakaj? Kot je govoril sam, je od tam odšel zaradi naslednjega dogodka. Nekoč so imeli pri hiši mlatiče. Gospa je dobila nekje pokvarjeno, kislo vino. Seveda ga mlatiči niso hoteli piti, zato ga je dekla odnesla nazaj. Jaka pa ne bodi len, takoj poslušat pod okno kaj se bo zgodilo. Kot je povedal, se je iz kuhinje slišalo strašno kricanje. Posledice te jeze pa so dosegle tudi njega. Ljudje pa vedo še za drugo plat te medalje. Pri hiši so imeli postavno dekle, s katero sta se z Jakom rada videla. Gospa tega ni trpela, češ da se v njihovi hiši kaj takega ne bo dogajalo, zato je oba zapodila.

Kljub vsemu pa je po moževi smrti posestvo vzorno vo-

dila. Tudi tole o prašičkih nam je povedal Rudolf Ahlin. Ko je nekoč Jaka želel pri gospe kupiti dva prašička, mu jih je ponujala po pet goldinarjev, vendar se mu je zdelo predrago in ju ni hotel vzeti. Iskal jih je še drugod, vendar cenejših ni dobil. Zopet se je oglasila na Visokem, toda ta dan so bili že za goldinar dražji. Kljub vsemu mu ni preostalo drugega, da jih vzame.

Ko pa je gospa umrla, je šlo s posestvom vedno bolj navzdol. Veliko stvari so pokradli, mnogo pa je tudi propadlo. Po vojni je bil oskrbnik Tavčarjev nečak, skrbel je predvsem za košnjo, živine pa niso več imeli. Ko so vzeli še gozd, pa so posestvo prodali, češ da brez gozda ni mogoče več gospodariti. Tako nam je pripovedoval gostilničar Ahlin. Nadaljnja usoda Visokega pa nam je znana in upajmo, da bo Visoko kmalu zablestelo v svojem prvotnem sijaju. ● M. Česnik

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj MLATILNICO, IZRUVAC krompirja, KOSILNICO Mertel (priključek za traktor Zetor 25) in konjsko KOSILNICO. ☎ 49-153 11010

Prodaj IZRUVAC krompirja TIK. ☎ 42-362 11037

Prodaj tri leta star črno-bel TV Gorenje z daljinskim upravljanjem. ☎ 36-713 11001

Vodno ČRPALKO Tomos 500 z vsemi priključki, prodaj. Praše 34, Mavčiče 11043

Prodaj avtomatsko TEHTNICO za tehtanje krompirja ter TRANSPORTNI TRAK za nakladanje krompirja. Robert Kozina, Čirče 36, Kranj 11044

Ugodno prodaj CIRKULAR Mio Standard, s skobelnikom, brusilnikom in mlinom. ☎ 73-393 11045

Novo večnamensko krožno ŽAGO z vidia ploščo in OLJNA GORILNIKA, prodaj. ☎ 061/832-841 11047

Za etažno centralno ogrevanje zelo ugodno prodaj malo rabljen STEDILNIK na trda goriva, obnem za kuhanje in z dvema pečicama za pečenje. ☎ 25-153, po 18. uri 11051

Če je po naključju kdo našel ali videl izgubljeno avtomobilsko tablico KR 141-706, naj to, lepo prosim, sporoči na tel.: 27-936 ali 21-860.

ZASEBNO PODJETJE
MODUS R & D
d.o.o.

ŠKOFJA LOKA, TAKOJ (S 1.8.) ZAPOSILI KV
KUHAJKA ALI KUHAJKE
V DELOVNO RAZMERJE
ZA NEDOLOČEN ČAS V
LITOSTROJSKI KOČI NA
SORIŠKI PLANINI
Tel.: 064/622-130, po 18.
uri

Prodaj barvni TV Philips, star 6 mesecev. ☎ 38-029 11202

Ugodno prodaj črno-bel TV Gorenje Oniks, Matjaž Gregorič, Smedniška 31, Kranj 11159

Prodaj prevoznik KOMPRESOR s 40-litrskim rezervoarjem in pnevmatsko PISTOLO za privijanje in odvijanje, za avtomehanike. ☎ 26-774 11075

Prodaj KOSILNICO BCS ter KOSILNICO Sip 135. Cena zelo ugodna. Reteče 6, Škofja Loka, ☎ 631-505 11076

Prodaj 120-litrski električni BOJLER, malo rabljen. Informacije na ☎ 38-932 ali 46-395 11095

Prodaj manjši STROJ za vgrajevanje tesnil. Možnost popoldanskega dela. Šifra: DELO ZAGOTOVLJENO 11106

Prodaj TRAKTOR TV 418, letnik 1983. Janko Mohorič, Zg. Besnica 56 11113

Prodaj TRAKTOR TV, 21 KM, letnik 1978, enoosno PRIKOLICO za silos (2 toni), tračni OBRAČALNIK s kardanom, enobrazdni PLUG, varnostni LOK, vse za Traktor Tomo Vinkovič. Skupna cena 40.000,00 din, lahko tudi posamezno. ☎ 74-859 11126

Prodaj ELEKTROMOTOR 15 kW. ☎ 622-777 11129

"KGM"

Kalan Janez - Zapoge pri Vodica
VAM NUDI PREM OG
ŠE PO ZMERNIH CENAH.
HIŠNI SVETI IMAJO ŠE DODATNE
UGODNOSTI.

SE PRIPOROČAM!

POKLIČITE TEL.: 061/843-029
061/843-039

Barvni TV El Niš Ambasador, KAMERO in PROJEKTOR, 8 mm, poceni prodaj ali zamenjam za videorekorder. ☎ 70-547, po 20. uri

Ugodno prodaj nov PRALNI STROJ Candy, nov STEDILNIK (2 plin, 2 elektrika) Gorenje in nov dvokrilni HLADILNIK Gorenje. ☎ 51-493 11146

Prodaj dva TRAKTORJA IMT 533 in Tomo Vinkovič, 18 KM. Zg. Lipnica 16, Kamna gorica 11148

GORILEC za centralno kurjavo, do 38.000 kkal in 3-fazni dvotarifni ŠTEVEC, ugodno prodaj. ☎ 36-128 11156

Poceni prodaj POMIVALNI STROJ Iskra. ☎ 633-205 11214

Prodaj manjšo MLATILNICO Korobat na popolno čiščenje. ☎ 061/375-168 11179

Trgovina "Kmečki stroj" ponuja po ugodnih cenah naslednjo rabljeno kmetijsko mehanizacijo: TRAKTORJE Deutz 55 TX in 6006, Same 35, Store 504, Univerzal 445, Tomov Vinkovič 523, rotacijske in samohodne KOSILNICE, tračne OBRAČALNIKE, PAJKE VO 4 in URO 3000, IZKOPALNIKE za krompir, 2.200-litrske CISTERNE, TROSILEC Krpan 3000, motorne ŽAGE itd. Vse kmetovalce, ki imate na prodaj rabljeno mehanizacijo, pa vabim, da se ogledajo na naslovu: Franc Guzeli, Sv. Barbara 23, Škofja Loka, ☎ 622-575, vsak dan, razen torka in sobote, od 8. do 17. ure, ob nedeljah, od 8. do 12. ure. Se priporočam! 11201

Prodaj barvni TV z daljinskim upravljanjem, ekran TOSHIBA. ☎ 631-784

GRADBENI
MATERIAL

Prodaj rabljeno OKNO, dim. 125 x 100 cm, z dvojno zasteklitvijo in roletu. ☎ 23-749 10916

Prodaj uvoženo plastificirano PLUTO po 550,00 din za kvad. m. ☎ 83-727, po 20. uri 10961

Prodaj 7 kub. m. bele MIVKE, pakirana po 60 kg. ☎ 65-099 11002

Ugodno prodaj 80 kvad. m. smrekovega OPAŽA, prebarvan s sadolinom ter masivna macesnova GARAZNA VRATA. Informacije na ☎ 45-159, od 16. do 20. ure 11013

Prodaj 1.700 kosov OPEKE modularc Košaki, 15 odstotkov ceneje. Kranjska c. 20, Šenčur 11055

Prodaj kompletna starinska vhodna VRATA (okovje, medenaste kljčke). ☎ 51-024, zvečer

Ugodno prodaj nova GARAZNA VRATA Jelovica. Informacije na ☎ 66-949 11070

Prodaj rabljeno cementno strešno OPEKO folc. Lahovčev 32, Cerklje 11072

Prodaj 32 vreč POROLITA, 33 vreč APNA in 66 kvad. m. lamelnega PARKETA. Metod Kalan, Bukovica 20, Seica 11087

Prodaj za izgradnjo lope ali drvarnice 150 kosov ZIDAKOV modularc, dim. 20 x 18 cm, 200 kosov cementne KRITINE Trajanka, 10 kosov OSTREŠJA - letve in ELEKTROMOTOR Sever za pralni stroj Gorenje. Cene po dogovoru. Srečko Oman, Rateče - Planica 1/d 11091

Prodaj nova lesena GARAZNA VRATA. ☎ 632-733 11195

Prodaj 4 kub. m. trdega TERVOLLA, II. kvaliteta ter električno GRADBENO DVIHALO. Kidričeva 42, Škofja Loka 11218

Ugodno PRODAM 5 zidnih leg in 26 špirovcev, dolžine 7 m. Rastko Ribič, Sr. Bitnje 119

Ugodno prodaj 5 zidnih leg in 26 špirovcev, dolžine 7 m. Rastko Ribič, Sr. Bitnje 119

Ugodno prodaj 5 zidnih leg in 26 špirovcev, dolžine 7 m. Rastko Ribič, Sr. Bitnje 119

KUPIM

Kupim 10 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 70-028 11009

Kupim TRAKTOR TV 732, star do 5 let. ☎ 64-252, zvečer 11032

Na Gorenjskem, vključno z območjem Ljubljane, Domžal in Kamnika, kupim od 1 do 6 ha POSESTVA. Šifra: URGENT 11177

Kupim krmilni KROMPIR. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11185

Kupim manjšo vrtno SEDEŽNO GARNITURO, po možnosti "Jurček". Šifra: BALKON 11186

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz tovarne avtopnevmatike Sava - Semperit, kontrole kakovosti

ALDO LAVRENČIČ
roj. 1935

Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 23. julija 1990, ob 17. uri na pokopališču v Senčurju.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz Blagovnega prometa - sektorja skladiščenja in transporta

FRANC ZALETEL
roj. 1936

Od njega smo se poslovili v soboto, 21. julija 1990, na pokopališču v Bitnjah.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Nudimo vsa AVTOKLEPARSKA DELA po nižji ceni, ko pripeljete avto, pripeljite tudi kovinski smetnjak. Le-tega vam popravimo brezplačno. Branko Lacko, Bevko-va 37, Radovljica, ☎ 75-807 10793

AFRODITA - ženitna posredovalnica v Kranju vabi! Ne ostanite sami po svoji krivdi! Uradne ure: vsak četrtek, od 15. do 18. ure in sobota, od 9. do 12. ure. ☎ 34-581 10897

VODOVODNO INSTALACIJO NA HIŠI (novo ali tudi popravila) vam naredimo kvalitetno in hitro! Delamo s stroji. ☎ 28-427 10966

KNJIGOVODSTVO in POSLOVNO POROČILA vodimo obrtnikom in zasebnim podjetjem. Mencinger, ☎ 061/347-301 11006

Ob odhodu v pokoj se lepo ZAHVALJUJEM vsem sodelavkam in sodelavcem Tkalinice II za poklonjena darila. Vsem skupaj pa želim še mnogo delovnih uspehov. Milca Vehovec 11026

Prodaj 1-osni VOZ in PRIKOLICO, oboje primerno za lažji traktor. Zvonko Kelbel, Boh. Bela 32

ČOLN, nemške izdelave, z motorjem Johnson 40, prodaj za 4.500 DEM v dinarski protivrednosti. Poudarba na ☎ 42-649 11210

Ugodno prodaj otroško POSTELJICO in ZIBELKO, Aleš, Cankarjeva 8, Radovljica 11211

Prodaj gumijast ČOLN Maestral 5. ☎ 22-191 11221

Prodaj GOZD v Senčurju. ☎ 42-599 11078

Prodaj TRAVNIK. C. na Belo 6, Kranj 11122

Če ste sami na kmetiji in ste jo nemučno obdelovati, jo vzameva v najem - možen je tudi kak drug pogoj. Kmetija je lahko tudi hribovska in nemehanizirana. Šifra: POVSOD JE LEPO 10993

TV - VIDEO - HI FI SERVIS hitro in kvalitetno! Informacije na ☎ 39-886. SE PRIPOROČAMO!

Obrtnik prodaja kombinirane otroške VOZIČKE z raznimi dodatki. Cene so zelo ugodne: od 1.500,00 do 2.600,00 din. Plačilo možno tudi na obroke. Informacije na ☎ 27-020 11083

Daš 600,00 din - dobiš 625.000,00 din. Sodelujte v legalni jugoslovanski igri. Šifra: DOBRA INVESTICIJA 11086

SATELITSKA TV! Dobava in montaža vseh vrst satelitskih sistemov za en ali več TV, po zelo ugodnih cenah. SATV service, ☎ 78-212 ali 79-032 11153

Po naročilu izdelujem poslikane kmečke SKRINJE in ZIBELKE. ☎ 78-979 11167

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Prodaj nov lesen ČOLN na vesla, prirejen za jadranje. Cena 22.000,00 din. ☎ 40-268 10955

Ugodno prodaj KNJIGE za I. letnik Administrativne šole. ☎ 37-155 11001

Prodaj ohranjen ŠOTOR za 4 osebe. Anton Rodeš, Savska loka 5, Kranj, ☎ 33-617 11030

Prodaj električne ORGLE Super Tiger 61, z zvočniki. ☎ 68-360

Prodaj novo BRAKO PRIKOLICO. ☎ 75-955, od 20. do 22. ure 11059

Prodaj nov KOTEL za žganjekuhno. ☎ 41-088 11093

Prodaj KUMARICE za vlaganje. Visoko 71, Šenčur 11098

Ugodno prodaj ŠOTOR za 4 osebe. ☎ 46-118 11109

Poceni prodaj staro OSTREŠJE za drva. Zadruga 13, Duplje 11119

Prodaj suha bukova in hrastova DRVA. Dostava na dom. ☎ 42-471 11125

Prodaj KORUZO v zrnju. Cena 3,00 din za kg. ☎ 74-368 11139

ŠOTOR za 4 osebe, uvožen, ugodno prodaj. ☎ 36-128 11155

JADRNICO z motorjem in PRIKOLICO, prodaj. ☎ 57-655 11171

Prodaj 1-osni VOZ in PRIKOLICO, oboje primerno za lažji traktor. Zvonko Kelbel, Boh. Bela 32

ČOLN, nemške izdelave, z motorjem Johnson 40, prodaj za 4.500 DEM v dinarski protivrednosti. Poudarba na ☎ 42-649 11210

Ugodno prodaj otroško POSTELJICO in ZIBELKO, Aleš, Cankarjeva 8, Radovljica 11211

Prodaj gumijast ČOLN Maestral 5. ☎ 22-191 11221

Prodaj GOZD v Senčurju. ☎ 42-599 11078

Prodaj TRAVNIK. C. na Belo 6, Kranj 11122

Če ste sami na kmetiji in ste jo nemučno obdelovati, jo vzameva v najem - možen je tudi kak drug pogoj. Kmetija je lahko tudi hribovska in nemehanizirana. Šifra: POVSOD JE LEPO 10993

Ugodno prodaj otroško POSTELJICO in ZIBELKO, Aleš, Cankarjeva 8, Radovljica 11211

Prodaj gumijast ČOLN Maestral 5. ☎ 22-191 11221

Prodaj GOZD v Senčurju. ☎ 42-599 11078

Prodaj TRAVNIK. C. na Belo 6, Kranj 11122

Če ste sami na kmetiji in ste jo nemučno obdelovati, jo vzameva v najem - možen je tudi kak drug pogoj. Kmetija je lahko tudi hribovska in nemehanizirana. Šifra: POVSOD JE LEPO 10993

TV - VIDEO - HI FI SERVIS hitro in kvalitetno! Informacije na ☎ 39-886. SE PRIPOROČAMO!

Obrtnik prodaja kombinirane otroške VOZIČKE z raznimi dodatki. Cene so zelo ugodne: od 1.500,00 do 2.600,00 din. Plačilo možno tudi na obroke. Informacije na ☎ 27-020 11083

Daš 600,00 din - dobiš 625.000,00 din. Sodelujte v legalni jugoslovanski igri. Šifra: DOBRA INVESTICIJA 11086

SATELITSKA TV! Dobava in montaža vseh vrst satelitskih sistemov za en ali več TV, po zelo ugodnih cenah. SATV service, ☎ 78-212 ali 79-032 11153

Po naročilu izdelujem poslikane kmečke SKRINJE in ZIBELKE. ☎ 78-979 11167

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Po ugodni ceni IZDELUJEM strešno opremo folc. Janez Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 11204

Prodaj nov lesen ČOLN na vesla, prirejen za jadranje. Cena 22.000,00 din. ☎ 40-268 10955

Ugodno prodaj KNJIGE za I. letnik Administrativne šole. ☎ 37-155 11001

Prodaj ohranjen ŠOTOR za 4 osebe. Anton Rodeš, Savska loka 5, Kranj, ☎ 33-617 11030

Prodaj električne ORGLE Super Tiger 61, z zvočniki. ☎ 68-360

Prodaj novo BRAKO PRIKOLICO. ☎ 75-955, od 20. do 22. ure 11059

Prodaj nov KOTEL za žganjekuhno. ☎ 41-088 11093

Prodaj KUMARICE za vlaganje. Visoko 71, Šenčur 11098

Ugodno prodaj ŠOTOR za 4 osebe. ☎ 46-118 11109

Poceni prodaj staro OSTREŠJE za drva. Zadruga 13, Duplje 11119

Prodaj suha bukova in hrastova DRVA. Dostava na dom. ☎ 42-471 11125

Prodaj KORUZO v zrnju. Cena 3,00 din za kg. ☎ 74-368 11139

ŠOTOR za 4 osebe, uvožen, ugodno prodaj. ☎ 36-128 11155

JADRNICO z motorjem in PRIKOLICO, prodaj. ☎ 57-655 11171

VLEČNO KLJUKO za Z 101 in električni ŠTEDILNIK, ugodno prodaj. ☎ 25-433 11100

Prodaj KRAVO, BIKA, SLAMO-REZNIKO, mizarško PORAVNALKO, lesno STRUŽNICO in GUMI VOZ. Šimnic, Poljšica 6, Zg. Gorje

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj nova GARAZNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in 25 kosov GAJBIC, BIKA, težkega 350 kg ali zamenjam za kravo, brejo 9 mesecev ali molznico. Glavan, Poženik 36, Cerklje, ☎ 42-090 11194

Prodaj 126 PGL, letnik 1987, prevoženih 21.000 km. ☎ 79-701

JUGO 45, letnik 1984, prodaj. ☎ 25-200 11134

Prodaj LADO, letnik 1971, MOTOR PL - 14, letnik 1970 in štiri nove GUME Semperit, dim. 165 - 13. ☎ 39-165, po 20. uri 11135

Prodaj JUGO 45, letnik 1983, s sončno streho. ☎ 34-956, po 14. uri 11142

Ugodno prodaj Z 750, letnik 1979, neregistrirana, v voznom stanju. Potočnik, Hafnarjeva pot 2/c, Kranj - Stražišče 11143

SUZUKI GSX - 750 E, letnik 1983, prodaj. ☎ 061/627-149 11144

Prodaj GOLF bencinar, letnik 1982, Glinje 12, Cerklje 11145

Prodaj LADO karavan 1200, letnik 1984, registrirana do 17. 7. 1991. Jezerska c. 98, Kranj 11147

R 4 GTL, karamboliran, prevoženih 43.000 km in PRIKOLICO za osebni avto, ugodno prodaj. ☎ 36-128

Prodaj OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1983, registriran do 11. 3. 1991, zelo lepo ohranjen. Cena 10.900 DEM. Lojzeta Hrovata 7, stan. 3, Kranj 11157

Prodaj 126 P, letnik 1982, za 2.000 DEM in VW 1300, letnik 1972, za 1.800 DEM. ☎ 620-483 11158

M
Mercator - Kmetijska zadruga Medvode

V soboto, 28. 7. 1990, bo v vasi Polje pri Vodichah XX. jubilejno tekmovanje traktoristov ljubljanske regije. Pričetek tekmovanja bo ob 8. uri, zaključek pa je predviden ob 16. uri, ko se prične gasilska veselica v organizaciji Gasilskega društva Polje. Igral bo ansambel RADIUS.

VABLJENI!

Prodaj Z 101, letnik 1980, Voglarjeva 6, Naklo 11160

Prodaj GOLF JXD, letnik 1987, Dvorje 28, Cerklje 11161

Prodaj Z 750, letnik 1977, karambolirana, motor brezhiben, celo ali po delih. Šmigovec, Grad 37, Cerklje. ☎ 42-009 11163

MOPED Kolibri prodaj. Sirc, Adergas 26, Cerklje 11165

Prodaj Z 750, letnik 1981, dobro ohranjena, registrirana do junija 1991. Ogled popoldan. Voklo 47, Šenčur. ☎ 49-401 11169

Prodaj SPAČKA, registriran celo leto. ☎ 27-972 11170

R 4, letnik 1984, ugodno prodaj. ☎ 57-655 11172

Ugodno prodaj R 4, letnik 1984. ☎ 37-432, po 21. uri 11180

Prodaj Z 750, letnik 1985. Cena 2.500 DEM. Cirilova 9, Kranj 11182

Pizzerija KREKOV HRAM

CENJENIM GOSTOM SE ZAHVALJUJEMO ZA OBISK IN SPOROČAMO, DA BO LOKAL ZAPRT DO 14. 8. 1990!

Prodaj GOLF JGL, letnik 1981, registriran do aprila 1991. Bijelič, Tončka Dežmana 2, Kranj - Planina 11183

Prodaj DIANO, letnik 1978, registrirana do februarja 1991. Jana Šparovec, Zg. Duplje 26 11188

GOLF JGLD, 4 vrata, letnik julij 1985, registriran do julija 1991, prodaj. Žagar, Rupa 30/a, Kranj 11189

Prodaj JUGO 45, letnik 1986, registriran do 23. 6. 1991. Cena 5.200 DEM. ☎ 50-676 11190

Prodaj FIAT 126 P, opečno rdeče barve, letnik 1989, registriran do decembra 1990, prevoženih 12.000 km. Irena Covič, Ribenska c. 20, Bled. ☎ 78-852 11197

Koga - Miyata, nizozemsko - nemško dirkalno KOLO, nerabljeno, staro dve leti, okvir 63, shinano oprema, 12 prestav, prodaj za 6.900,00 din. ☎ 061/722-346, popoldan 11198

Prodaj OPEL KADETT, letnik 1970, za dele. Peter Pogačar, Dežmanova 3, Lesce 11199

Prodaj R 5 GTL 1.4, letnik 1986. Gregorčič, Dvorska vas 38, Begunje 11209

Ugodno prodaj dobro ohranjeno MOTORNO KOLO Pony Ekspres. ☎ 622-532, popoldan 11212

Prodaj GOLF bencinar, letnik 1981. Križaj, Reteče 26, Škofja Loka. ☎ 632-890 11213

R 4 TL, ohranjen, letnik 1976, registriran do decembra 1990, ugodno prodaj. ☎ 621-207, popoldan

Nujno prodaj Z 126 P, letnik 1981, registrirana do 27. 1. 1991. ☎ 35-402 11216

Ugodno prodaj GOLF diesel, letnik 1983, registriran do marca 1991. Kogoj, Tomšičeva 98/a, Jesenice 11217

Ugodno prodaj MOTOR Tori kros endura, Puchov PONY EKSPRESS, 20-colsko KOLO BMX in KOLO PONY. ☎ 51-923 11220

Prodaj APN 7. Žibert, Suha 24, Kranj 11222

Prodaj R 4, starejši letnik, cena 1000 DEM. Golniška 1, Kokrica, Kranj 11050

ZAPOSLITVE

Redno ali honorarno zaposlimo pošteno in prijazno dekle, ki ima veselje za STREŽBO domačim in tujim gostom. Vse informacije dobite osebno v Gostišču Posavec.

VOZNIK - AVTOMEHANIČ z B, C, D kategorijo išče honorarno zaposlitev - 10 dni mesečno. Naslov v oglasnem oddelku. 11016

Za občasno VARSTVO otrok išče mlajšo upokojenko. ☎ 33-605

INŠTRUIRAM matematiko za srednjo in osnovno šolo. ☎ 70-568

POUČUJEM osnovnošolske predmete, nemščino za vse stopnje in prevajam. ☎ 26-149 11058

Redno ali honorarno zaposlimo PREŠIVALKO s prakso na industrijskih strojih. ☎ 22-985 11065

Upokojenega moškega in žensko ali zakonski par za manjšo POMOČ na vrtu in bifeju, iščem. Za pomoč nudim stanovanje. Zaželen lastni prevoz. ☎ 78-572 11071

Takoj zaposlim KV ali PKV PLEŠKARJA. ☎ 23-143 11073

Sprejem otroke v VARSTVO na mojem domu. Naslov v oglasnem oddelku. 11079

Iščem samostojnega TRGOVCA oz. TRGOVKO za trgovino z mešanim blagom, v Kranju. Šifra: TRGOVINA 11105

Če te zanima dober zaslužek, si ambiciozen -a, se oglasi na ☎ 74-462 11131

Nudim zelo dobro plačano DELO za prodajo na stojnici na Gorenjskem. Šifra: DODATNA STIMULACIJO 11150

Zaposlimo mlajšega KV KUHARJA. OD 7.000,00 din. Informacije na ☎ 35-904 11162

Iščem ŠIVILJO za serijsko šivanje na domu. ☎ 24-604 11164

Iščem pridne delavke za popoldansko delo - ČIŠČENJE poslovnih prostorov. Naslov v oglasnem oddelku. 11173

Iščem INŠTRUKTORJA za osnove elektronike in matematike, za 1. letnik Elektrotehnične srednje šole. ☎ 84-426 11193

ORODJAR z 20-letno prakso, na orodju za brizganju, išče zaposlitev. Šifra: ŠKOFJA LOKA 11207

ŽIVALI

Prodaj PSE - mladiče novofundance, odličnih staršev, z rodovnikom. Stare, Zg. Bitnje 186, Žabnica

Prodaj 1 leto stare KOKOŠI nesnice, za zakol ali nadaljno rejo. Cena 25,00 za kos. Zadruga 18, Duplje 11004

Prodaj KRAVO simentalko v 9. mesecu brejosti, četrto tele, Janez Nahtigal, Voglje, Na vasi 6, Šenčur

Prodaj enoletne KOKOŠI nesnice, za zakol ali nadaljno rejo. Helena Dobre, Loka 4, Tržič. ☎ 52-005

Prodaj BIKKA za nadaljno rejo. Pegam, Lenart 4, Selca. ☎ 64-323

Prodaj 14 tednov stare JARKICE. C. 26, julija 48, Naklo 11062

Prodaj KRAVO s teletom in plastični SILOS. Peračica 5, Brezje

Prodaj 550 kg težko TELICO simentalko, pred telitvijo. Bukovica 10, Vodice nad Ljubljano 11089

Prodaj PRAŠIČKE, tožke od 25 do 30 kg. Pivka 7, Naklo 11094

Oddam PSA nemškega ovčarja, Breg ob Savi 66, Mavčiče 11097

Prodaj pet PRAŠIČKOV, težki od 25 do 30 kg, domača vzreja. Luže 2, Šenčur 11103

Prodaj 12 dni starega BIKKA simentalca. Sp. Bitnje 4, Žabnica

Prodaj 1 teden starega BIKKA simentalca. C. na Klanec 9, Kranj

Prodaj dve breji TELICI ali KRAVI, črno-bele ali zamenjam za jalo-ve. Kalan, Zapoge 11, Vodice

Prodaj DOBERMANE - mladiče, čistokrvne, stare 7 tednov. Sebenje 38, Križe 11120

Prodaj KRAVO simentalko, šestič breja 8 mesecev in 7 mesecev staro TELIČKO simentalko. Dragočaja 11, Smladnik 11128

PURANE, različnih starosti, prodaj za nadaljno rejo. Pokopališka 22, Kranj - Kokrica 11130

Prodaj 9 mesecev brejo TELICO simentalko. Sr. Bitnje 97, Žabnica

Prodaj plemenskega KOZLA srnaste pasme. ☎ 79-900 11152

Prodaj 1 leto staro KOZO, dobra mlekarica, alpsko - srnaste pasme. ☎ 45-794 11166

Prodaj KRAVO s teletom. Zgoša 49, Begunje 11178

Prodaj 8 tednov staro TELIČKO ali zamenjam za bikca. Markič, Podbrezje 246, Duplje 11181

JOŽE KRISTAN

- KRSTE, OKRASNE ŽARE, ŽARNE NIŠE;

- PREVOZI POKOJNIKOV IN ŽAR

- PRODAJA SVEČ: OKRASNIH, ŽALNIH, ELEKTRONSKIH;

- UREJANJE DOKUMENTOV (OBCINA-ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE)

- AKCIJA - DAR NAMESTO VENCEV NA GROB

NOVA VAS 17

64 240 RADOVLJICA

TEL.: (064) 73-365

Prodaj brejo črno TELICO. Visoko 15, Šenčur 11132

Prodaj KRAVO z mlekom. ☎ 78-824 11133

Prodaj JARKICE, stare 3 mesece in 8 tednov. Urh, Zasip, Reber 3, Bled 11137

Prodaj 3 mesece stara simentalka - BIKKA in TELIČKO. Bilban, Sp. Pirniče 42, Medvode 11141

Prodaj PUJSKE, težke od 20 do 35 kg in dva črno-bela BIKKA, stara 14 dni, vse po 35,00 din za kg. Anton Pušavec, Hudo 3, Tržič. ☎ 57-280 11151

Rjave JARKICE ter manjše in večje PRAŠIČE, prodaj. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11184

Prodaj dve KOZI mlekarici. Slavka Bukovec, Poljanska 23, Škofja Loka 11191

Oddam dva PSA, stara dva meseca. ☎ 79-643, zvečer 11203

Prodaj KRAVO s prvim teletom ali brez. Zg. Brnik 28, Cerklje 11206

Prodaj 1 teden starega BIKKA. Vrba 23, Zirovnica. ☎ 80-203 11208

Dobijo se JARKICE. Golniška 1, Kokrica, Kranj 11058

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

FRANCIJA ZALETELA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala velja tudi Lovski družini Jošt, govorniku in g. kaplanu za pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Kranj, 21. julija 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre, tete in tašče

PAVLE LOZAR

roj. Matjaž

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti in darovali cvetje. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, ki je v težki bolezni skrbelo zanjo ter g. kaplanu in pevcem za pogrebni obred.

VSI NJENI

Kranj, 20. julija 1990

ZAHVALA

En sam utrip, en kratek hip, en sam pogled v dolino solza, v globino duše in srca.

FRANCIJA GROŠLJA

iz Grada pri Cerkljah

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, zvonarjem in g. kaplanu za lep pogrebni obred, posebej pa tistim, ki ste ga imeli resnično radi in vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti v njegov tihi dom.

VSI NJEGOVI

Šenčur, 17. julija 1990

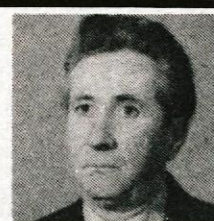
ZAHVALA
Ob izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata, strica in tasta

VINKA BOGATAJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku Janezu Šilarju za lepo opravljen pogrebni obred in pokojnikovemu bratu g. Petru in ostalim članom salezijanske skupnosti za izredno lepo opravljeno pogrebno mašo ter moškemu pevskemu zboru Alpina za zapete žalostinke.

ŽALUJOČI: žena Manica, hčerki Sonja in Mihela z družinama, sestra in bratje ter ostali sorodniki

Žiri, 22. julija 1990

V SPOMIN
Že leto dni v grobu spiš, a v naših srcih še živiš, ne mine dan, ne mine noč, da nisi z nami Ti navzoč.

28. julija bo minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil

JANEZ PREVODNIK

Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA
V 68. letu nas je zapustila naša mama, sestra, teta, svakinja, tašča in stara mama

FRANCKA ŠTEFANČIČ

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem Iskre - Orodjarne, Alpetour - Remont, Ikos, SPIZ Kranj, Domu oskrbovancev v Kranju, pevcem Društva upokojencev, g. kaplanu za pogrebni obred ter vsem, ki ste darovali cvetje, vence in denarno pomoč, nam izrekli sožalje in jo spremenili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

Kranj, 14. junija 1990

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in tete

ANGELE MRAK

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so počastili njen spomin, izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njen poslednji dom. Hvala pevskemu zboru Društva upokojencev Kranj in duhovniku za lepo opravljeno obred. Posebej se zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Kranj za oskrbo in zdravniku za lajšanje bolečin v času njene bolezni.

VSI NJENI

Kranj, 18. julija 1990

Umril je naš dragi

ALOJZ HUDOBIVNIK
krojač s Suhe

Pogreb bo v petek, 27. julija 1990, ob 17. uri izpred domače hiše na pokopališče na Suhi.

NJEGOVI: žena Marinka, sinovi Slavc, Gregor in Primož z družino

Letos precej bolje obiskana kopališča

Urejenost še ni zadovoljiva

Kranj, Radovljica, Trzič, Jesenice, 25. junija - Turistična sezona je na višku, mnogi so se odpravili na morje, veliko tistih, ki so ostali na celini, pa preživlja počitniške dni na kopališčih, ki so letos obiskana precej bolje kot prejšnja leta. Na Gorenjskem imamo štiri večja kopališča, jeseniško je trenutno zaprto, zato smo obiskali radovljiško, trziško in kranjsko.

Po naši oceni je najbolje urejeno radovljiško kopališče. Odlikuje ga čista voda, ki stalno cirkulira, trikrat ali štirikrat tedensko pa bazen izpraznijo, očistijo s sesalnikom in zamenjajo vodo. Poleg izredno lepe lege je urejena tudi okolica, saj so postavili številne koše za odpadke. Edina šibka točka je gostinska ponudba, ki jo ima na skrbi Plavalni klub Radovljica.

S čisto vodo se ponašajo tudi v Trziču, kjer za kopališče skrbijo člani trziškega Partizana. Trziško kopališče sprejme nekako 600 ljudi, kot pravijo, pa se jih velikokrat nabere še enkrat toliko. Posebnost trziškega kopališča je poleg mojstra tudi reditelj.

Najslabši sloves ima verjetno kranjsko kopališče, ki se kljub nekaterim izboljšavam (v mislih imamo predvsem gostinsko ponudbo), ne more enakovredno kosati s trziškim in radovljiškim. Čistoča vode je

precej slaba, ker jo tudi ne menjajo tako pogosto in tudi okolica bi bila lahko urejena bolj, saj so sanitarni inšpektorji že nekajkrat imeli pripombe. Mali bazen, ki je sicer namenjen otrokom, je brez vode in služi igranju nogometa. In še ena slaba stran: kopalce že nekaj pred osemnajsto uro našenejo iz bazena, ker so takrat na spo-

Kopališče v Radovljici ima najlepše urejeno okolico, voda pa je zelo čista. Foto: G. Šinik

redu treningi plavalcev in vaterpolistov.

Stanje na gorenjskih kopališčih torej letos še ni tako, kakršnega si želimo. Ponekod bi morali še nekoliko dopolniti gostinsko ponudbo, drugod pa poskrbeti za večjo čistočo vode in okolice. Razveseljivo je, da smo na vseh kopališčih opazili kopalne mojstre, ki so skrbeli za varnost kopalcev in da letos še ni prišlo do nobene utopitve, kar daje nekaj upanja, da bodo na kopališčih do konca sezone ali pa vsaj do prihodnjega leta uredili tudi ostale stvari.

M. Gregorič

Zasebna firma v družbenem podjetju

Nadaljevanje s 1. strani

Holding Iskra Telekom (bivša Telematika) ima sedem hčerskih podjetij. V krovnem je zaposlenih okrog 35 delavcev. V njem je jeseni F. Č., pomočnik glavnega direktorja holdinga za pravne zadeve, z družabnikom P. P., finančnim direktorjem v Iskri Železniki, in C. D., svetovalcem glavnega direktorja v Iskri Commerce Ljubljana, ustanovil zasebno podjetje za poslovno svetovanje Vernar Consulting. Podjetje, ki je normalno registrirano, ima sedež na Ljubljanski c. 24 a, kjer je tudi sedež Iskre Telekom, točneje v pisarni F. Č. Pristanek, da lahko tam posluje, je dal glavni direktor holdinga Iskra Telekom B. K.

Ko so kriminalisti pregledovali dokumentacijo firme Vernar Consulting, niso v njej našli nobenega dokumenta, ki bi potrjeval, da zasebna firma plačuje družbeno najemnino

prostorov in druge materialne stroške.

Predmet poslovanja zasebne firme je identičen opisu del in nalog njenih treh ustanoviteljev. Iz prometa skozi njihovo firmo se vidi, da so račune izstavljali Iskri Telekom in drugim hčerskim podjetjem za delo, ki so ga opravljali v rednem delovnem času kot delavci v družbenem podjetju. Za primer so kriminalisti navedli pogodbo z Iskro Unitel Blejska Dobrava, ki jim je samo za rezervacijo prostih zmogljivosti odštela na mesec 500 mark, vse dejanske storitve pa so ji še posebej zaračunavali. Enako pogodbo so imeli tudi s holdingom. UNZ Kranj je dokaj na začetku presekala dvojnost, tako da dokazov o velikem prometu oziroma dvojnih zaslužkih zasebnikov ni, ugotavljajo pa, da so zasebniki vse zahtevnejše (in dražje) svetovanje vodili (ustno ali po telefonu) in seveda zaračunavali prek Vernar Consultinga. Njihova firma še obstaja.

Kazenska ovadba je naperjena proti dvema od ustanoviteljev zasebne firme, F. Č. in P. P., proti direktorju holdinga B. K. in direktorju Iskre Inženiring B. H., ker je dovolil poslovanje skozi firmo Vernar Consulting. Med drugim so kriminalisti tudi ugotovili, da je F. Č. plačal svoji ženi, oblikovalki v Iskri Terminali, račun 15.000 dinarjev za izdelavo celostne podobe zasebne firme, čeprav je ni izdelala.

Zasebniki so torej ob rednih plačah dobivali še eno dobro plačo v njihovi firmi. Začuda so še vedno v svojih rednih službah. Proti kršenju morale so kriminalisti, žal, nemočni, delavci pa očitno preveč v strahu za zaposlitev, da bi nemožnežem stopili na prste. Tudi o tem, kakšna bo dokazljivost ovadbe na tožilstvu, je v brezpravnem času, ko podjetja še nimajo vgrajene konkurenčne klavzule in je (nekaterim) tako rekoč dovoljeno vse, težko reči kaj optimističnega.

Dokaz nemožnosti je tudi dejstvo, da zunanjetrgovinska firma Iskre Commerce v Nemčiji plačuje Alpetouru najemnino dragih avtomobilov za prevoz vodilnih ljudi holdinga Telekom, z neomejeno porabo bencina in kilometrov. Bencin plačuje Telekom, najemnine pa odobrava glavni direktor holdinga B. K. Kaže, skratka, da so si vodilni v holdingu vzeli vse pravice kapitalističnega holdinga, razlika je "samo" ta, da so v kapitalističnem holdingu vodilni tudi lastniki kapitala. ● H. Jelovčan

Dve smrti na cestah

Kranj, 26. julija - V ponedeljek, 23. julija, pozno popoldne je v okolici Kranja v prometnih nesrečah smrt zahtevala kar dve življenji.

Ob 19.15 je 16-letni Jernej Šolar iz Zg. Besnice z motorjem, brez vozniškega dovoljenja in varnostne čelade, na lokalni cesti v vasi v nepreglednem ovinku prehiteval avtobus. Nasproti je z avtom pripeljal Slavko Hočevar, roj. 1949, z Visokega pri Senčurju, ki nesreče ni mogel preprečiti. Mladi motorist je umrl nekaj ur kasneje v Kliničnem centru.

Ob 19.30 pa je na cesti Škofja Loka-Kranj, med odcepom za Stražišče in Laborah, 21-letni voznik stoenske brez vozniškega dovoljenja Egem Slishani, kičasno stanuje v Stražišču, zbil 38-letno kolesarko Tatjano Plestenjak iz Zg. Bitenja. Oba sta vozila proti Kranju. Voznik avta je nenadoma zapeljal v desno na rob cestišča. Plestenjakova je bila takoj mrtva. ● H. J.

Zapora Bohinja

Bohinj, 26. julija - V soboto, 28. julija, bo Bohinj za dve uri tako rekoč odrezan od sveta. Zaradi triatlona bo namreč od 16.30 do 17.45 zaprta cesta na odseku Bohinjsko jezero - Stara Fužina - Sr. vas - Jereka - Bitnje, od 18. do 19. ure pa na odseku od hotela Zlatorog do hotela pod Voglom. Dovoljenje za zaporo je izdal republiški prometni inšpektorat, po mnenju delavcev UNZ Kranj rahlo nepremišljeno, saj je zaprtje ceste brez dane možnosti obvoza za toliko časa problematično. Kakorkoli že, triatlon v Bohinju bo, cesta bo zaprta, izletnikom, turistom, vikendašem, ki so v soboto popoldne namenjeni v Bohinj ali iz Bohinja, svetujemo, naj bodo pozorni, da ne bo nepotrebne jeze pred zapornicami. ● H. J.

Alkoholne pijače točimo vsem

»Vinjenim in mladoletnim osebam alkohola ne točimo,« se glasí opozorilo, ki bi moralo viseti v vsakem gostinskem lokalu. Če ne visi tam, pa bi ga morali upoštevati tisti, ki pijačo točijo.

Vendar je to vsaj v radovljiški občini bolj izjema kot pravilo. Gostinci se raje držijo nepredpisanega pravila »vse za dobiček«. Tako ima pri njih gost vedno prav, tudi tisti, ki bi moral po risanki v posteljo, ne pa v gostilno. In ko ta zahteva pivo, še raje pa kaj močnejšega (kdo pa je danes še frajer s kozarcem coca cole), zahtevano tudi dobi. Prav tako bo naročilo izpolnjeno tistemu, ki že nekaj ur objema šank in le še z največjo muko spravi iz sebe: »Še enega!« Edini, ki lastnikom lokalov res povzročajo težave, so »modri angeli«, ki si drznejo vtikati nos v gostinski biznis in soliti gostincem pamet, češ da s točenjem alkohola mladoletnim in vinjenim krši zakonik, ki to prepoveduje. Izgovori kot: »Nisem vedel«, ne pomagajo. Kazen, ki jo je treba plačati zaradi ovadbe »trastih policajev«, pa po navadi tudi ne. Tistih nekaj stotakov, ki jih je treba odšteti zaradi kršenja nekega zakonika, bo še kako hitro priteklo nazaj. Tudi iz žepov mladoletnih in vinjenih.

Suzana Adžič

TURISTIČNO ZAVAROVANJE

Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega, potem imate s seboj vse za mirno potovanje in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Iгла, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparati in film
10. Zavarovalna polica Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letovanjem ne boste pozabili zavarovati pred vsemi neugodnimi in neprijetnostmi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno polico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglav in nemudoma izpolnite zavarovalno polico. Z njo si boste zagotovili poravnitev stroškov, ki bi na potovanju nastali zaradi okvare ali tatvine avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitve potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujte se lahko sami, s celo družino ali v organizirani skupini. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno polico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav.

Za varno potovanje - Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST